

PLAN POZYSKANIA NIERUCHOMOŚCI I PRZESIEDLEŃ dla

Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły
współfinansowanego przez:
Bank Światowy (BŚ), Umowa pożyczki nr 8524 PL
Bank Rozwoju Rady Europy (BRRE), Umowa Ramowa pożyczki nr LD 1866
Unię Europejską oraz
Budżet Państwa

**Podkomponent 1.B: Ochrona przed powodzią na Środkowej
i Dolnej Odrze**

KONTRAKT NA ROBOTY 1B.7

*WWW Widawa – przebudowa systemów zabezpieczenia przed
powodzią, gm. Czernica, Długołęka, Wisznia Mała i Wrocław*

Wersja końcowa

Wersja	Data	Autor	Sprawdzający	Aprobata Klient	Opis
I	01.04.2019	Marta Rak			

PROJEKT OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ W DORZECZU ODRY I WISŁY

współfinansowany przez:

Bank Światowy (BŚ), Umowa pożyczki nr 8524 PL

Bank Rozwoju Rady Europy (BRRE), Umowa Ramowa pożyczki nr LD 1866

Unię Europejską oraz

Budżet Państwa

PLAN POZYSKANIA NIERUCHOMOŚCI I PRZESIEDLEŃ

Podkomponent 1.B: Ochrona przed powodzią na Środkowej i Dolnej Odrze

**Kontrakt na roboty 1B.7: WWW Widawa – przebudowa systemów zabezpieczenia przed powodzią,
gm. Czernica, Długoleka, Wisznia Mała i Wrocław**

Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń jest przygotowany dla Kontraktu na roboty wdrażanego przez PAŃSTWOWE GOSPODARSTWO WODNE WODY POLSKIE - REGIONALNY ZARZĄD GOSPODARKI WODNEJ WE WROCŁAWIU.

JEDNOSTKA WDRAŻANIA PROJEKTU:

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu

ul. C.K. Norwida 34, 50-950 Wrocław

Autor:

Joint Venture Sweco Consulting Sp z o.o./Sweco Nederland B.V./ Artelia Ville & Transport SAS/Artelia Sp. z o.o.
/Ekocentrum Sp. z o.o.

Wrocław – kwiecień 2019

SPIS TREŚCI

Kluczowe definicje.....	7
1. WPROWADZENIE.....	9
1.1. Projekt Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry (POPDO) oraz Projekt ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły (PODOW).....	12
1.2. Zakres robót Kontraktu na roboty 1B.7.....	15
1.3. Identyfikacja liczby osób odnoszących korzyści z realizacji Kontraktu.....	16
1.4. Charakterystyka obszaru realizacji Kontraktu na roboty 1B.7.....	17
2. CELE I ZASADY WDRAŻANIA PPNiP	20
3. MINIMALIZOWANIE WPŁYWU	21
3.1 Zminimalizowanie powierzchni podlegających zajęciu na etapie projektowania oraz występowania z wnioskiem o wydanie PNRI	21
3.2 Minimalizowanie oddziaływań na etapie prowadzenia robót budowlanych.....	21
3.3 Minimalizowanie oddziaływań poprzez informowanie stron o ich uprawnieniach	22
3.4 Minimalizowanie oddziaływań – działania organizacyjne.....	23
4. RAMY PRAWNE I METODY WYCENY.....	25
4.1. Nabywanie nieruchomości - obowiązujące regulacje w świetle polskiego ustawodawstwa	25
4.2. Nabywanie nieruchomości – polityka operacyjna OP 4.12. Banku Światowego.....	25
4.3. Nabywanie nieruchomości – zasady i procedury w świetle przepisów ustawy z dnia 8 lipca 2010 roku o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwanej dalej „specustawą przeciwpowodziową”	25
4.3.1. Decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji a zajęcia stałe i ograniczenia w korzystaniu z nieruchomości, z uwzględnieniem obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią oraz obszarów potencjalnego zagrożenia powodzią, lub szczególnego zagrożenia powodzią, o ile zostały wyznaczone.	26
4.3.2. Odszkodowanie za przejęte nieruchomości w trybie specustawy przeciwpowodziowej.....	27
4.3.3. Świadczenia dodatkowe dla właścicieli lub użytkowników wieczystych nieruchomości przejmowanych w trybie specustawy przeciwpowodziowej.....	27
4.3.4. Zastosowanie specustawy przeciwpowodziowej w trakcie realizacji Projektu.....	28
4.4. Analiza niezgodności i działań korygujących	28
4.5. Metody wyceny.....	30
4.5.1. Wycena nieruchomości.....	31
4.5.2. Wycena nasadzeń i zasiewów	32
4.5.3 Metodyka wyceny obiektów budowlanych.....	32
4.6 Procedury specjalne	33
4.6.1 Wypłata odszkodowań za trwałe ograniczenia i ograniczenia na podstawie art. 9 pkt 8 lit. f	33
4.6.2 Deponowanie środków finansowych na rachunku sądowym w przypadku braku możliwości wypłaty należnego odszkodowania.....	34
5. BADANIA SPOŁECZNO-EKONOMICZNE.....	36
6. RÓWNOŚĆ PŁCI.....	39
7. KWALIFIKOWALNOŚĆ I MACIERZ UPRAWNIENÍ.....	40

8.	KONSULTACJE SPOŁECZNE	45
9.	STRUKTURA INSTYTUCJONALNA ORAZ ZESPÓŁ REALIZACYJNY	49
10.	MECHANIZM ZARZĄDZANIA SKARGAMI I WNIOSKAMI	52
10.1.	Ogólne zasady zarządzania skargami i wnioskami.....	52
10.2.	Szczegółowe ustalenia dotyczące mechanizmu skarg i wniosków dot. PNRI i decyzji odszkodowawczych	53
10.3	Mechanizm zgłaszania skarg i wniosków dot. realizacji Kontraktu na roboty.....	56
10.3.1.	Miejsce i sposób składania skarg i wniosków	56
10.3.2.	Terminy rozpatrywania skarg i wniosków	57
10.3.3.	Osoby odpowiedzialne za rozpatrywanie skarg i wniosków.....	57
10.3.4.	Audyty i niezależny mechanizm odwoławczy.....	57
10.4	Polityka ochrony danych osobowych stosowana na Projekcie.....	57
11.	MONITORING I OCENA	60
12.	KOSZTY I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	63
13.	HARMONOGRAM WDRAŻANIA PPNIP	64
14.	ZAŁĄCZNIKI.....	67
14.1.	Formularz składania skarg do Konsultanta (na bazie wytycznych BŚ).....	67
14.2	Lokalizacja Kontraktu.	68
14.3	Zestawienie nieruchomości	68
14.4	Harmonogram nabywania nieruchomości.....	68
14.5	Monitoringu pozyskania nieruchomości – zajęcia stałe	68
14.6	Monitoringu pozyskania nieruchomości – zajęcia czasowe	68
14.7	Mapy z naniesionymi liniami rozgraniczającymi teren inwestycji (21 arkuszy)	68
14.8	Studium socjoekonomiczne	68
14.9	Mapa ze wskazaniem nieruchomości, które znajdują się w międzywalu.....	68
14.10	Mapy zagrożenia powodziowego wraz z głębokością wody (4 arkusze).....	68
15.	SPIS WYKORZYSTANEJ DOKUMENTACJI	69

Wykaz skrótów używanych w niniejszym opracowaniu

Nazwa	Opis
ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
1B.7	Oznaczenie Kontraktu/Zadania – „WWW Widawa – przebudowa systemów zabezpieczenia przed powodzią, gm. Czernica, Długołęka, Wisznia Mała i Wrocław” (Zadanie komplementarne do POPDO)
Bank Światowy (BŚ)	Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju (MBOiR) (ang. <i>International Bank for Reconstruction and Development (IBRD)</i>)
BKP/BKPOPDOW	Biuro Koordynacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły
BRRE	Bank Rozwoju Rady Europy (ang. <i>Council of Europe Development Bank (CEB)</i>)
EGIB	Ewidencja gruntów i budynków - ewidencja zawierająca dane m.in. stanowiące podstawę planowania gospodarczego, planowania przestrzennego, wymiaru podatków i świadczeń, oznaczenia nieruchomości w księgach wieczystych, ewidencji gospodarstw rolnych.
GIS	System Informacji Geograficznej
GUS	Główny Urząd Statystyczny
IMGW	Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej
Inżynier - Konsultant	Firma/osoba prawna, która jest zatrudniona przez Zamawiającego do wykonania usług (m. in. opisanych w tym dokumencie)
JRP	Jednostka Realizująca Projekt – wyodrębniona w ramach JWP komórka organizacyjna odpowiedzialna za realizację Projektu
JWP/Zamawiający/ Inwestor	Jednostka Wdrażania Projektu Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu
KOWR	Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa
LARAP lub PPNiP	Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń (ang. <i>Land Acquisition & Resettlement Action Plan</i>)
LARPF	Ramowy Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń (ang. <i>Land Acquisition & Resettlement Policy Framework</i>)
NBP	Narodowy Bank Polski
NGO	Organizacja pozarządowa (ang. <i>Nongovernmental Organization</i>)
OOŚ	Ocena oddziaływania na środowisko
OP 4.12	Polityka Operacyjna 4.12 Przymusowe przesiedlenia Banku Światowego
PAD	Dokument Oceny Projektu (ang. <i>Project Appraisal Document</i>) dokument oceniający Projekt w niniejszym przypadku POPDO, którego konieczność opracowania wynika z procedur Banku Światowego. Dokument jest jednym z elementów niezbędnych do podjęcia decyzji przez Bank Światowy o udzieleniu pożyczki ¹
PAP	Osoba(-y) dotknięta(-e) skutkami realizacji Projektu (ang. <i>Project Affected Person(s)</i>)
PGL LP	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
PNRI	Pozwolenie na Realizację Inwestycji

¹ <http://documents.worldbank.org/curated/en/2015/07/24763021/poland-odra-vistula-flood-management-project>

Nazwa	Opis
PPNiP	Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń
PZŚ	Plan Zarządzania Środowiskiem
POPDO	Projekt Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry
POPDOWN	Projekt ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły
PGW WP RZGW	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
TO	Trwałe ograniczenia w użytkowaniu nieruchomości
UE	Unia Europejska
Wykonawca	Firma/osoba prawna realizująca Kontrakt na roboty 1B.7
WWW	Wrocławski Węzeł Wodny
Q1%	Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi raz na 100 lat (1%)
Zadanie/Kontrakt	Kontrakt na roboty 1B.7 WWW Widawa – przebudowa systemów zabezpieczenia przed powodzią, gm. Czernica, Długołęka, Wisznia Mała i Wrocław
KC	Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1025, 1104, 1629, 2073, 2244)
Konstytucja	Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483, z 2001 r. Nr 28, poz. 319, z 2006 r. Nr 200 poz. 1471, z 2009 r. Nr 114, poz. 946)
KPA	Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 2096)
Specustawa przeciwpowodziowa	Ustawa z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 433, 1722)
Specdecyzja	Decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji (PNRI) wydana na podstawie Specustawy przeciwpowodziowej
UGN	Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 2204, 2348)
UoPiZP	Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1945)
Rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 1034)
Rozporządzenie w sprawie wyceny	Rozporządzenie Rady Ministrów z 14 lipca 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego (tekst jedn. Dz. U. z 2011 r. poz. 985)

Kluczowe definicje

Następujące kluczowe definicje są stosowane w niniejszym dokumencie:

Cena nieruchomości – wynegocjowana z właścicielem nieruchomości kwota należna właścicielowi za daną nieruchomość lub część nieruchomości oparta o określoną przez uprawnionego rzeczoznawcę majątkowego wartość nieruchomości. Wysokość odszkodowania za nieruchomość nie będzie niższa niż koszt zastąpienia utraconego składnika aktywów bez uwzględnienia amortyzacji aktywów wynikającej z wieku, stanu lub innego czynnika związanego z aktywami.

Data graniczna (ang. Cut-off date) - data zakończenia inwentaryzacji majątku i spisu osób dotkniętych skutkami realizacji Projektu. Osobom, które znajdą się na terenie, gdzie realizowany będzie Projekt po dacie granicznej nie przysługuje prawo do odszkodowania lub innej formy pomocy. Podobnie, za środki trwałe (takie jak budynki, rośliny, drzewa owocowe i zadrzewienia) po dacie zakończenia inwentaryzacji, lub alternatywnie po uzgodnionym terminie, nie będzie wypłacone odszkodowanie.

Ekonomiczne przemieszczenie — utrata >20% gruntów rolnych, w przypadku gdy przychód Osoby dotkniętej skutkami realizacji Projektu (PAP) bazuje w dużej mierze na rolnictwie.

Fizyczne przesiedlenie – utrata miejsca zamieszkania lub obiektów komercyjnych, takich jak sklepy lub warsztaty, lub obiektów potrzebnych do generowania przychodu.

Grupy wymagające udzielenia szczególnej pomocy - ludzie, którzy z powodu: płci, przynależności do grupy etnicznej, wieku, niepełnosprawności umysłowej lub fizycznej, trudnej sytuacji materialnej lub pozycji społecznej są bardziej narażeni na negatywne skutki przesiedleń niż inne grupy i którzy mogą mieć ograniczoną możliwość zgłoszenia roszczeń lub skorzystania z pomocy przy przesiedleniu lub też skorzystania z możliwości udziału w korzyściach związanych z projektem.

Koszt przesiedlenia – zakres odszkodowania za utracone dobra/nieruchomości obejmujący odtworzeniową wartość dóbr/nieruchomości oraz koszty przeprowadzenia samego przesiedlenia, jak i działań związanych z przesiedleniem.

Oddziaływanie społeczne – w świetle OP 4.12 za oddziaływania społeczne związane z wywłaszczeniami uznaje się wszelkie bezpośrednie straty, ekonomiczne i społeczne, wynikające z wywłaszczenia nieruchomości, stałego ograniczenia dotychczasowego sposobu użytkowania lub dostępu do nieruchomości.

Odszkodowanie – płacone w środkach pieniężnych lub w formie nieruchomości zamiennej za nieruchomości i aktywa, które zostały nabyte lub na które oddziałuje Projekt. Odszkodowanie jest wypłacane w czasie, kiedy nieruchomość musi zostać przekazana przez właściciela PGW WP RZGW we Wrocławiu. Zgodnie z polskim prawem w tym zakresie odszkodowanie może być wypłacane od momentu, gdy decyzja wywłaszczeniowa (tu: PNRI), co do zasady, staje się ostateczna i we wszystkich przypadkach przed przejęciem nieruchomości i zajęciem ich na cele budowlane.

OP 4.12 Przymusowe przesiedlenia — Polityka Operacyjna zawierająca główne zasady i procedury będące podstawą podejścia BŚ do przymusowego nabywania nieruchomości związanego z projektami inwestycyjnymi.

Osoba dotknięta skutkami realizacji projektu (PAP) – to każda osoba, która w wyniku realizacji projektu, traci prawo do własności lub dotyka ją utrata innych korzyści związanych z posiadaną zabudowaną infrastrukturą (mieszkalną, rolniczą lub hodowlaną), utrata rocznych lub wieloletnich zbiorów i plodów lub innych powiązanych lub ruchomych aktywów, w całości lub częściowo, trwale lub okresowo. Za PAP mogą również być uznani członkowie lokalnej społeczności lub inne osoby, na które wpływ mają działania inwestycyjne.

Osoba fizyczna - prawne określenie człowieka w prawie cywilnym, od chwili urodzenia do chwili śmierci.

Osoba prawna - osobami prawnymi są Skarb Państwa i jednostki organizacyjne, którym przepisy szczególne przyznają osobowość prawną.

Przychód – wszelkie otrzymane pieniądze, takie jak np. emerytura, wynagrodzenie za pracę, jak również przysporzenie majątkowe uzyskane w ramach prowadzonej działalności gospodarczej lub działalności rolnej na nieruchomości, w tym ze sprzedaży takiej nieruchomości.

Przymusowe przesiedlenia – przesiedlenie jest przymusowe, kiedy jest przeprowadzane bez zgody osoby/osób przesiedlanej/przesiedlanych (wbrew jej/ich woli) lub w wyniku udzielenia zgody pod przymusem (bez możliwości wyrażenia sprzeciwu na przesiedlenie) np. przez wywłaszczenie.

Spółka cywilna (spółka prawa cywilnego) - spółka powoływana na podstawie przepisów prawa cywilnego. Jest to forma współdziałania osób (osób fizycznych, prawnych oraz jednostek organizacyjnych) . Spółka cywilna nie posiada osobowości prawnej, a w jej imieniu wykonują ją jej wspólnicy jako zarejestrowani w rejestrze przedsiębiorców przedsiębiorcy.

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością – spółka kapitałowa utworzona przez jedną albo więcej osób w każdym celu prawnie dopuszczalnym.

Spółka kapitałowa - forma prawna organizacji podmiotów gospodarczych, najczęściej wykorzystywana w prowadzeniu dużych przedsiębiorstw, a także w wewnętrznej organizacji grup kapitałowych.

Wywłaszczenie - polega na pozbawieniu lub ograniczeniu służącego określonej osobie(om) prawa rzeczowego do oznaczonej nieruchomości na mocy indywidualnego aktu prawnego.

Wartość odtworzeniowa - odszkodowanie za utratę dóbr wycenione w oparciu o ich wartość odtworzeniową/rynkową wraz ze wszelkimi kosztami transakcyjnymi (np. podatki, opłaty), którego celem jest wystarczająco efektywne zastąpienie utraconych dóbr (wartość odtworzeniowa). Wartość odtworzeniowa to kwota potrzebna do zastąpienia utraconych aktywów bez uwzględniania amortyzacji aktywów wynikającej z wieku, stanu lub innego czynnika związanego z aktywami.

Zakup/dobrowolna sprzedaż – transakcja odpłatnego nabycia prawa do nieruchomości od jej właściciela/władającego za zaakceptowaną przez obie strony cenę wówczas, gdy właściciel ma możliwość odmówienia tej transakcji (tj. chętny kupujący/chętny sprzedawca). Jeśli projekt ucieka się do wywłaszczenia wówczas zakup nie jest uważany za dobrowolny.

Zasoby nieruchomości (wg UGN) – Publiczne zasoby nieruchomości ustawodawca usankcjonował w art. 20 UGN. Zasoby zostały podzielone według własności. Wyróżniono zasób nieruchomości Skarbu Państwa (art. 21 i 21 a UGN) oraz zasoby nieruchomości poszczególnych rodzajów jednostek samorządu terytorialnego – gminy (art. 24 UGN), powiatu (art. 25 a UGN) i województwa (art. 25 c UGN). Przepis art. 20 UGN nie odnosi się do zasobów nieruchomości innych właścicieli niż wymienieni powyżej.

Określenia używane w dokumencie PPNiP zamiennie: **grunt – nieruchomość – działka – ziemia** w zależności od kontekstu, pojęcia te używane są zgodnie z następującymi aktami prawnymi:

- KC - grunt, nieruchomość;
- UGN – nieruchomość, działka gruntu;
- Rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów – grunt, działka ewidencyjna (w skrócie w PPNiP działka) oraz
- Polityka Operacyjna 4.12 – ziemia (ang. land).

1. WPROWADZENIE

W niniejszym opracowaniu przedstawiono Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń (PPNiP) dla Kontraktu na roboty 1B.7 „WWW Widawa – przebudowa systemów zabezpieczenia przed powodzią, gm. Czernica, Długołęka, Wisznia Mała i Wrocław” realizowanego w ramach Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły (POPDOWN) jako zadanie komplementarne z Projektem Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry (POPDO). Realizacja Projektu OPDOWN współfinansowana jest przez Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju (Bank Światowy) (umowa pożyczki nr 8524 PL z 10 września 2015 r.), Bank Rozwoju Rady Europy (BRRE) (umowa ramowa pożyczki nr LD 1866 z 24 maja 2016 r.), Unię Europejską oraz budżet Państwa. Należy podkreślić, iż prezentowany dokument jest opracowaniem „site-specific” i jest dedykowany tylko i wyłącznie dla Kontraktu na roboty 1B.7, który będzie realizowany w oparciu o polityki Banku Światowego.

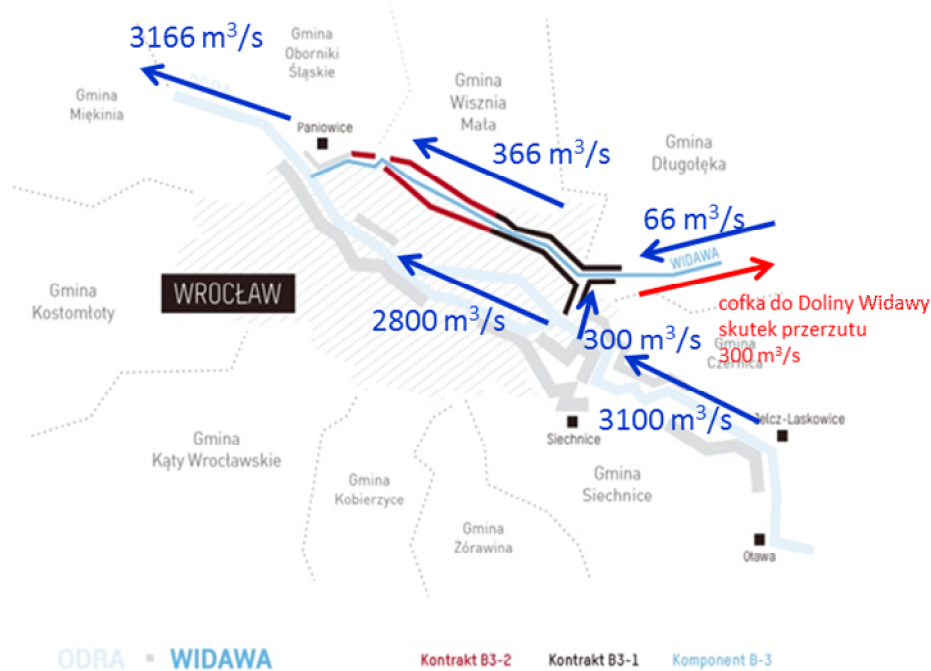
POPDOWN umownie podzielono na pięć Komponentów obejmujących: ochronę przed powodzią Środkowej i Dolnej Odry (Komponent 1), ochronę przed powodzią Kotliny Kłodzkiej (Komponent 2), ochronę przed powodzią Górnej Wisły (Komponent 3), wzmocnienie instytucjonalne i modernizację systemu prognozowania (Komponent 4) oraz zarządzanie Projektem i opracowanie dalszych studiów (Komponent 5). Kontrakt na roboty 1B.7 będzie realizowany w ramach Komponentu 1 i jednego z wydzielonych w jego ramach 3 podkomponentów - Podkomponentu 1.B Ochrona przed powodzią na Środkowej i Dolnej Odrze.

Głównym celem POPDOWN jest podniesienie poziomu ochrony przeciwpowodziowej dla ludności mieszkającej na wybranych terenach dorzecza Odry i dorzecza Górnej Wisły przed powodziami letnimi i zimowymi oraz powodziami gwałtownymi. W cel ten wpisuje się również realizacja Kontraktu na roboty 1B.7.

Uszczegółowionym celem Kontraktu na roboty 1B.7 i komplementarnym do prac wykonanych w ramach Modernizacji Wrocławskiego Węzła Wodnego (części Projektu OPDO) jest poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, przy przepływie fali powodziowej $Q=3100 \text{ m}^3/\text{s}$, terenów zlokalizowanych w górnym biegu rzeki Widawy powyżej obiektów hydrotechnicznych wykonanych w ramach Kontraktu na roboty B3-1.

Koryta i kanały rzeki Odry wraz z obiektami hydrotechnicznymi w obrębie aglomeracji wrocławskiej zostały przystosowane do przepływu $Q=2800 \text{ m}^3/\text{s}$. Pozostały przepływ $Q=300 \text{ m}^3/\text{s}$ z wykorzystaniem Kanału Odra Widawa i dalej doliną rzeki Widawy kierowany będzie przez przebudowany jaz na wlocie do Kanału Odra - Widawa.

Schemat przepływu przez WWW poniżej.

Rys. 1 Rozdział wód powodziowych na WWW.

W wyniku przeprowadzenia części wód powodziowych do doliny rzeki Widawy zmianie uległy warunki hydrologiczne w km 21+700 ÷ 30+000 rzeki Widawy i jej doliny. Dotychczasowe warunki eksploatacji starego jazu na Kanale Odra - Widawa pozwalały na przerzut ok. 90 m³/s, który nie powodował zagrożenia dla terenów położonych w km 21+700 ÷ 30+000, a dopiero przerzut ok. 120 m³/s powodował jedynie lokalne podtopienia na terenach gmin Czernica i Długoleka nie powodując istotnych strat materialnych. Zagrożenie na tym terenie powodowały powodzie będące efektem przepływu wielkich wód rzeką Widawą. Odzwierciedlenie tej sytuacji przedstawiono na opracowanych w 2013 roku mapach zagrożenia powodziowego (załącznik nr 9).

W wyniku realizacji prac w ramach POPDO, związanych z budową nowego jazu zapewniającego przerzut nadmiaru wód powodziowych o przepływie $Q=300 \text{ m}^3/\text{s}$ Kanalem Odra - Widawa do doliny rzeki Widawy pogorszeniu uległo bezpieczeństwo powodziowe dla terenów położonych w km 21+700 ÷ 30+000 rzeki (na etapie prowadzonych w 2010 roku prac projektowych w niewielkim stopniu zurbanizowanych). Obecnie, po upływie 8 lat zabudowa mieszkaniowa na tym terenie mocno się zintensyfikowała, więc wystąpienie cofki wód powodziowych powstałe podczas przerzutu przez nowy jaz powoduje, iż w obszarze bezpośredniego zagrożenia powodzią znalazły się dodatkowe tereny mieszkaniowe, infrastruktura komunikacyjna oraz tereny wykorzystywane rolniczo.

Wykonanie połączonego modelu hydraulicznego przepływów dla rzeki Odry i Widawy pozwoliło na zdiagnozowanie i zdefiniowanie problemu związanego z wpływem przerzutu wód powodziowych przez jaz na dolinę rzeki Widawy w km 21+700 ÷ 30+000 i tereny położone w gminach Wrocław, Czernica i Długoleka. Analiza wyników tegoż modelu potwierdziła zgłoszone na etapie opiniowania wątpliwości zgłoszone przez Zarząd Powiatu Wrocławskiego, co do konieczności zabezpieczenia tych terenów przed zalaniem wodami powodziowymi. Uzyskana pozytywna opinia dla Projektu OPDO była warunkowa i wskazywała na warunki, jakie powinny być spełnione tak by zminimalizować wpływ i oddziaływanie Inwestycji na tereny przyległe.

W wyniku przeprowadzonych prac studialnych w latach 2014 i 2015 wykonany został model hydrauliczny w oparciu o numeryczny model terenu, rozważone zostały różne warianty techniczne co do sposobu zabezpieczenia zagrożonych terenów, jak również prowadzone były obserwacje

przyrodnicze. Zakres tych prac posłużył do wyboru optymalnego wariantu łączącego w sobie rozwiązania techniczne i uwarunkowania przyrodnicze.

Prace studialne pozwoliły na wybór najkorzystniejszego wariantu ochrony przeciwpowodziowej i ograniczenie strat powodziowych dla gmin Wrocław, Czernica i Długołęka, a zaprojektowane obiekty objęto jednym, komplementarnym w stosunku do Projektu WWW Kontraktem na roboty oznaczonym jako 1B.7. Zadanie to zostało ostatecznie włączone do Projektu OPDOW.

Kontrakt na roboty 1B.7 „WWW Widawa – przebudowa systemów zabezpieczenia przed powodzią, gm. Czernica, Długołęka, Wisznia Mała i Wrocław” realizowany jest przez RZGW we Wrocławiu. Zadanie zlokalizowane jest na terenie trzech gmin województwa dolnośląskiego: Czernica, Długołęka i Wrocław. Polega ono na:

A) działania wymagające nabywania gruntów:

- budowie nowych wałów przeciwpowodziowych, na lewym i prawym brzegu rzeki wraz z infrastrukturą inżynierską,
- rozbudowie istniejącego lewobrzeżnego wału przeciwpowodziowego rzeki Widawy "Przerowa L" wraz z budową infrastruktury inżynierskiej,
- przełożeniu odprowadzenia wód z rzeki Mrówki (Kanału Granicznego) do rzeki Widawy,
- zapewnieniu ochrony przeciwpowodziowej Zielonej Oliwki (dawniej Sielskiej Zagrody) w Wilczycach,
- przełożeniu (rozbiórce i budowie w nowej lokalizacji) ul. Wilczyckiej w Wilczycach (trasa wału będzie przebiegała po obecnym śladzie ul. Wilczyckiej, a droga będzie wybudowana w nowej lokalizacji od strony chronionej przed powodzią),
- dostosowaniu Młynówki Kiełczowskiej do projektowanego systemu ochrony przeciwpowodziowej.

B) działania nie wymagające nabywania gruntów:

- udrożnieniu mostu drogowego wzdłuż ul. Rzecznej w Wilczycach,
- udrożnieniu mostu drogowego wzdłuż ul. Wilczyckiej w Wilczycach,
- ubezpieczeniu koryta rzeki i terenu międzywał powyżej i poniżej jazu Kiełczówek oraz budowie infrastruktury inżynierskiej,
- częściowej rozbiórce - przerwaniu ciągłości istniejących wałów i grobli przeciwpowodziowych w miejscach, gdzie przestaną one pełnić swoją funkcję.

Lokalizację Zadania przedstawiono na poglądowym załączniku graficznym (Załącznik nr 1 do niniejszego dokumentu).

Projektowana rozbudowa ma za zadanie zwiększyć bezpieczeństwo powodziowe na terenie gmin Czernica, Długołęka i Wrocław tj. zapewnić ochronę przed powodzią obszar ok. 1 109 ha, na którym znajduje się ok. 1480 budynków, jak również inne obiekty kubaturowe i liniowe, co opisano szerzej w pkt. 1.3.

Realizacja Zadania wymagać będzie nabywania gruntów, ale nie spowoduje fizycznego i ekonomicznego przesiedlenia gospodarstw domowych. Dzięki realizacji Zadania na terenie gmin Wrocław, Długołęka i Czernica pojawią się nowe tereny zabezpieczone przed powodzią, które będą mogły zostać wykorzystane pod zabudowę, usługi (po zmianie ich przeznaczenia w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego) lub na których rolnicy będą mogli bezpiecznie gospodarować. Nowo powstałe międzywały, które również przed realizacją przedmiotowej inwestycji jest terenem zagrożonym powodzią zostanie objęte ograniczeniem w korzystaniu, co pozwoli właścicielom/użytkownikom wieczystym nieruchomości zlokalizowanych w jego obrębie uzyskać odszkodowania.

W ramach realizacji Kontraktu na roboty 1B.7 objęte Inwestycją zostaną 193 nieruchomości lub ich części o łącznej powierzchni 43,9193 ha (łącznie z działkami w zasobie Skarbu Państwa, w zarządzie trwałym Marszałka Województwa, wobec których z mocy prawa po wejściu w życie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uprawnienia właścicielskie wykonują Wody Polskie).

PGW WP RZGW we Wrocławiu planuje uzyskanie 5 decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowy przeciwpowodziowych na całość przedmiotowej inwestycji. Podejście

takie pozwoli na zapewnienie szybszego rozpoczęcia robót, czyli uzyskanie docelowej ochrony przed powodzią przedmiotowego terenu. Pięć wniosków o wydanie decyzji PNRI zostało złożonych do Wojewody Dolnośląskiego w dniu 06.11.2018 r. Wnioski te zostały uzupełnione o dodatkowe dokumenty i informacje w dniu 03.01.2019 r. Na dzień przygotowania końcowej wersji PPNiP postępowania prowadzone przez Wojewodę są w toku.

	Całkowita liczba hektarów, ha	Całkowita liczba działek, szt.	Działki publiczne	%	Działki prywatne	%	Liczba właścicieli**	Przesiedlenia fizyczne	Przesiedlenia ekonomiczne
Zajęcia stałe	36,6674 (43,9193)*	172 (193)*	58	33,7%	114	66,3%	193	0	0
Trwałe ograniczenie	2,8232	1	1	100%	0	0%	1	0	0
Czasowe ograniczenia w korzystaniu (związane z przebudową kolizji)	8,5024	73	45	61,6%	28	38,4%	73	0	0
Ograniczenie w korzystaniu - międzywale	241,5416	197	32	16,2%	165	83,8%	197	0	0

* łącznie z działkami w zasobie Skarbu Państwa, w zarządzie trwałym Marszałka Województwa, wobec których z mocy prawa po wejściu w życie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uprawnienia właścicielskie wykonują Wody Polskie (art. 528)

** dane aktualne na dzień 01.04.2019 r.

1.1. Projekt Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry (POPDO) oraz Projekt ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły (PODOW)

Projekt Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry (POPDO) wspiera wdrażanie dwóch głównych zadań:

- ochronę życia ludzi i zwierząt oraz wartości materialnych,
- długotrwały rozwój miasta Wrocławia wraz z okolicznymi miejscowościami.

W wyniku realizacji Projektu OPDO cele te osiągnięto tj. podniesiono poziom ochrony przeciwpowodziowej czyli uzyskano zmniejszenie częstotliwości i zasięgu wylewów na teren gęsto zaludnionych obszarów zurbanizowanych w obrębie Wrocławia i okolicznych gmin. Polepszenie bezpieczeństwa powodziowego na obszarze Wrocławia za pomocą obwałowań nastąpiło dzięki podwyższeniu i wzmocnieniu istniejących wałów, budowę nowych oraz zwiększenie przepustowości koryta i doliny Odry oraz Widawy, tak aby większe wezbrania powodziowe mogły bez przeszkód przepływać przez miasto.

Podniesienie poziomu ochrony przeciwpowodziowej ma zostać również osiągnięte w dolnym biegu Odry po zakończeniu budowy suchego zbiornika w Raciborzu, który będzie magazynował wody ekstremalne wezbrań powodziowych, redukując szczyt fali powodziowej poniżej zbiornika, co pozwoli na zwiększenie efektywności systemu ochrony przeciwpowodziowej w dolnym biegu rzeki.

Projekt OPDO składa się z następujących komponentów głównych i ich podkomponentów:

- A) Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny (ang. *Construction of Raciborz Dry Polder*):
- A.1. Budowa zbiornika,

- A.2. Realizacja planu przesiedlenia,
- A.3. Projektowanie i nadzór budowlany.
- B) Modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego (WWW) (ang. *Modernization of Wrocław Floodway System*):
  - B.1. Modernizacja obwałowań Odry (ang. *Improvements to Odra dikes and embankment*),
  - B.2. Modernizacja koryt i kanałów Odry (ang. *Improvements to the Odra Channels*),
  - B.3. Budowa Kanału Ulgi Odra-Widawa (ang. *Flood relief through the Widawa Transfer*),
  - B.4. Projektowanie i nadzór nad budową,
  - B.5. Koszty przesiedleń (ang. *Resettlement Costs*).
- C) Udoskonalenie procedur ochrony przeciwpowodziowej, a także procedur monitoringu, oceniania i nadzoru w ramach Planu Zarządzania Środowiskiem oraz Planu Relokacji (ang. *Improving Flood Management, Monitoring and Evaluation, and Supervision of the Environmental Management and Resettlement Action Plans*):
  - C.1 Wzmocnienie instytucjonalne dla poprawy osłony przeciwpowodziowej w dorzeczu rzeki Odry przy udziale władz samorządowych oraz zainteresowanych instytucji i jednostek,
  - C.2 Dalsze wsparcie działań zmierzających do ulepszenia systemu prognozowania powodzi w celu zapewnienia funkcjonalności aktualnie wprowadzanego systemu monitoringu i osłony kraju (tzw. SMOK),
  - C.3 Dalsze doskonalenie planów ochrony przed powodzią i pomoc w przygotowaniu projektów ochrony przeciwpowodziowej,
  - C.4 Monitoring i ocena OOS, PZŚ i PPNiP,
  - C.5 Realizacja zadań wskazanych w PZŚ, które nie były przewidywane do realizacji w ramach pozostałych komponentów (np. kompensacja przyrodnicza w korytarzu ekologicznym Odry) i które nie mogą być finansowane w ramach innych projektów.
- D) Zarządzanie projektem, pomoc techniczna i szkolenie (ang. *Project Management, Technical Assistance and Training*):
  - D.1 Zarządzanie projektem,
  - D.2 Pomoc techniczna i szkolenie.

Podmioty odpowiedzialne za realizację Projektu OPDO

RZGW w Gliwicach jest odpowiedzialny za realizację zadań związanych ze zbiornikiem Racibórz (Komponent A). RZGW Wrocław był odpowiedzialny za modernizację koryt Odry oraz budowli hydrotechnicznych we Wrocławskim Węźle Wodnym (B2), jak również za modernizację obwałowań na terenie Wrocławia i za budowę przerzutu części wód powodziowych do rzeki Widawy (B1 i B3) tj. Komponent B.

RZGW Wrocław kieruje również przygotowaniem planu poprawy osłony i ochrony przeciwpowodziowej (komponent C1), jako jednostka odpowiedzialna za to zadanie. Ulepszenie systemu prognozowania powodzi oraz systemu SMOK w dorzeczu Odry (Komponent C2) realizowane jest przez IMGW. Biuro Koordynacji Projektu wraz z Ministerstwem Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, jest jednostką wdrażającą komponenty C3 i C4. Zadania wskazane w PZŚ (Komponent C5) realizowane są przez instytucje odpowiedzialne za realizację poszczególnych elementów. Wzmocnienie korytarza ekologicznego doliny Odry, proponowane w PZŚ, realizowane jest przez Regionalne Dyrekcje Lasów Państwowych podległe Ministerstwu Środowiska we współpracy z Regionalnymi Dyrektorami Ochrony Środowiska w województwach śląskim, opolskim i dolnośląskim, urzędami marszałkowskimi, organizacjami pozarządowymi oraz uczelniami.

Podobnie jak w przypadku POPDO, głównym celem POPDOW jest ochrona ludności na obszarach zalewowych w określonych częściach dorzeczy dwóch największych rzek w Polsce – Wisły oraz Odry – przed powodzią letnimi i zimowymi oraz powodzią gwałtownymi. Projekt OPDOW składa się z następujących komponentów głównych i ich podkomponentów:

- A) Komponent 1 – Ochrona przed powodzią Środkowej i Dolnej Odry² (ang. *Flood Protection of the Middle and Lower Odra*):
- 1.A Ochrona przed powodzią obszarów na terenie województwa zachodniopomorskiego,
  - 1.B Ochrona przed powodzią na Środkowej i Dolnej Odrze,
  - 1.C Ochrona przed powodzią miasta Słubice.
- B) Komponent 2 – Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej (ang. *Flood Protection of the Nysa Kłodzka Valley*):
- 2.A Ochrona czynna,
  - 2.B Ochrona bierna.
- C) Komponent 3 – Ochrona przed powodzią Górnej Wisły (ang. *Flood protection of the Upper Vistula*):
- 3.A Ochrona przed powodzią Krakowa i Wieliczki,
  - 3.B Ochrona przed powodzią Sandomierza i Tarnobrzegu,
  - 3.C Bierna i czynna ochrona w zlewni Raby,
  - 3.D Bierna i czynna ochrona w zlewni Sanu.
- D) Komponent 4 – Wzmocnienie instytucjonalne i modernizację systemu prognozowania (ang. *Institutional Strengthening and Enhanced Forecasting*):
- 4.A Rozbudowa i modernizacja systemu monitoringu zagrożeń powodziowych i związanych z klęską suszy,
  - 4.B Budowa centrów operacyjnych w RZGW Wrocław i RZGW Kraków.
- E) Komponent 5 – Zarządzanie Projektem i opracowanie dalszych studiów (ang. *Project Management and Studies*).

Podmioty odpowiedzialne za realizację Projektu OPDOW

Komponent 1:

- Podkomponent 1A: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie
- Podkomponent 1B: (zadania podzielone pomiędzy następujące jednostki)
  - Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu (wdrożenie tego PPNiP dla Kontraktu na roboty 1B.7)
  - Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie
- Podkomponent 1C: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

Komponent 2:

- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu przez PGW WP RZGW we Wrocławiu,

Komponent 3:

- Podkomponent 3A: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie
- Podkomponent 3B: (zadania podzielone pomiędzy następujące jednostki)
  - Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie
  - Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Rzeszowie
- Podkomponent 3C: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie
- Podkomponent 3D: (zadania podzielone pomiędzy następujące jednostki)

---

² Wszystkie działania dotyczące Kontraktu na roboty 1B.7 oraz związane z PPNiP realizowane będą w ramach Komponentu 1.

- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie
- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Rzeszowie

Komponent 4:

- Podkomponent 4.A:
  - IMGW
- Podkomponent 4.B:
  - Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu

Komponent 5: BKPOPDOW, IMGW oraz wszystkie wskazane powyżej jednostki PGW WP. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu jest odpowiedzialne za wdrożenie Kontraktu na roboty 1B.7 objętego niniejszym PPNiP.

1.2. Zakres robót Kontraktu na roboty 1B.7

W ramach Kontraktu na roboty 1B.7 „WWW Widawa – przebudowa systemów zabezpieczenia przed powodzią, gm. Czernica, Długołęka, Wisznia Mała i Wrocław”, który objęty został niniejszym PPNiP, zostaną wykonane następujące elementy:

A) Wymagające nabywania gruntów

1. Budowa nowych wałów przeciwpowodziowych wzdłuż prawego i lewego brzegu rzeki Widawy o łącznej długości ok. 11 km wraz z infrastrukturą inżynierską.
2. Rozbudowa istniejącego lewobrzeżnego wału przeciwpowodziowego rzeki Widawy "Przerowa L" o długości ok. 2 km wraz z infrastrukturą inżynierską.
3. Budowa, rozbudowa lub remont dróg wewnętrznych i przejazdów wałowych związanych z obsługą komunikacyjną budowli hydrotechnicznych, w tym:
  - Drogi wewnętrzne (17 szt.) – projektowana szerokość ok. 3,50 m, miejscami poszerzenia/mijanki do szerokości jezdni 5,0 m. Drogi w większości o nawierzchni tłuczniowej.
  - Przejazdy i zjazdy wałowe (22 szt.) o szerokości korony i szerokości drogi dostosowanej do parametrów drogi istniejącej.
4. Przebudowa jazu Przerowa w celu przystosowania do pełnienia funkcji bramy przeciwpowodziowej, poprzez:
  - Wykonanie nowego zamknięcia jazowego – zasuwa dwudzielna o wys. 3,0 m (obecnie 2,0 m);
  - Wyniesienie korony budowli jazowej ponad poziom wody powodziowej – zwiększenie klasy budowli z IV na II;
  - Budowa kładki obsługowej (mostu) poniżej budowli jazowej – płyta żelbetowa jednoprzęsłowa o długości 3,0 m;
  - Przebudowa stanowiska dolnego i górnego, w celu przystosowania ich do nowego kształtu jazu i obiektu mostowego.
5. Odprowadzenie wód z cieku Mrówka (Kanału Granicznego) do rzeki Widawy, poprzez odcinkową regulację (ok. 130 m), wykonanie nowego ujściowego odcinka (ok. 105 m) oraz likwidacji cieku w miejscu kolizji z projektowaną inwestycją (ok. 55 m). Dodatkowo budowa przepustu wałowego (dwa rurociągi grawitacyjne o przekroju 200x200 cm i długości 23 m), stanowisk pomp mobilnych i suchego zbiornika rezerwy powodziowej o pow. ok 1,0 ha i głębokości ok. 1,2 – 1,5 m.

6. Dostosowanie Młynówki Kiełczowskiej do projektowanego systemu ochrony przeciwpowodziowej poprzez budowę nowego koryta Młynówki Kiełczowskiej (ok. 214 m), budowę trzech przepustów wałowych na Młynówce, likwidację odcinków Młynówki Kiełczowskiej kolidujących z inwestycją (ok. 220 m) oraz budowę koryta (ok. 40 m) łączącego Młynówkę Kiełczowską z korytem Mrówki (Kanałem Granicznym).
7. Zabezpieczenie przeciwpowodziowe „Zielonej Oliwki” (dawniej Sielskiej Zagrody) w Wilczycach poprzez: budowę ścianki szczelnej z brusów stalowych zwieńczonej ocepem żelbetowym o długości ok. 84 m, wykonanie ubezpieczeń brzegowych rzeki Widawy na długości ok. 99 m, częściowa likwidacja/zasypanie istniejącego zbiornika wodnego.
8. Rozbudowa, przebudowa lub przełożenie istniejących dróg publicznych, w tym ul. Wilczyckiej, ul. Topolowej i ul. Rzecznej.
9. Wykonanie 6 zbiorników wodnych stanowiących rekompensatę za zniszczone w ramach inwestycji oczka/zbiorniki wodne.

B) Nie wymagające nabywania gruntów

1. Udrożnienie mostu drogowego wzdłuż ul. Rzecznej w Kiełczówku poprzez udrożnienie koryta rzeki Widawy oraz wykonanie nowych ubezpieczeń na: powierzchni międzywala, skarpach brzegów rzeki i skarpach nasypu drogowego w obrębie przyczółków mostowych.
2. Udrożnienie mostu drogowego wzdłuż ul. Wilczyckiej w Wilczycach poprzez udrożnienie koryta rzeki Widawy oraz wykonanie nowych ubezpieczeń na: powierzchni międzywala, skarpach brzegów rzeki i skarpach nasypu drogowego w obrębie przyczółków mostowych. Dodatkowo w ramach udrożnienia zostanie wykonane przejście dla zwierząt.
3. Budowa ubezpieczeń koryta rzeki Widawy i terenu międzywala powyżej i poniżej jazu Kiełczówek poprzez udrożnienie koryta rzeki Widawy powyżej i poniżej jazu Kiełczówek oraz wykonanie nowych ubezpieczeń na powierzchni międzywala i nowych ubezpieczeń skarpowych powyżej i poniżej jazu Kiełczówek.
4. Rozwiązanie kolizji z istniejącym uzbrojeniem terenu, tj. sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, rurociągu paliwowego Ostrów Wielkopolski – Wrocław, sieci gazowych, sieci teletechnicznych i elektrycznych.
5. Wykonanie kompensacji obszarów leśnych - 7,5 ha lasu, 5500 nasadzeń szpalerowych oraz 3,5 ha krzewów.

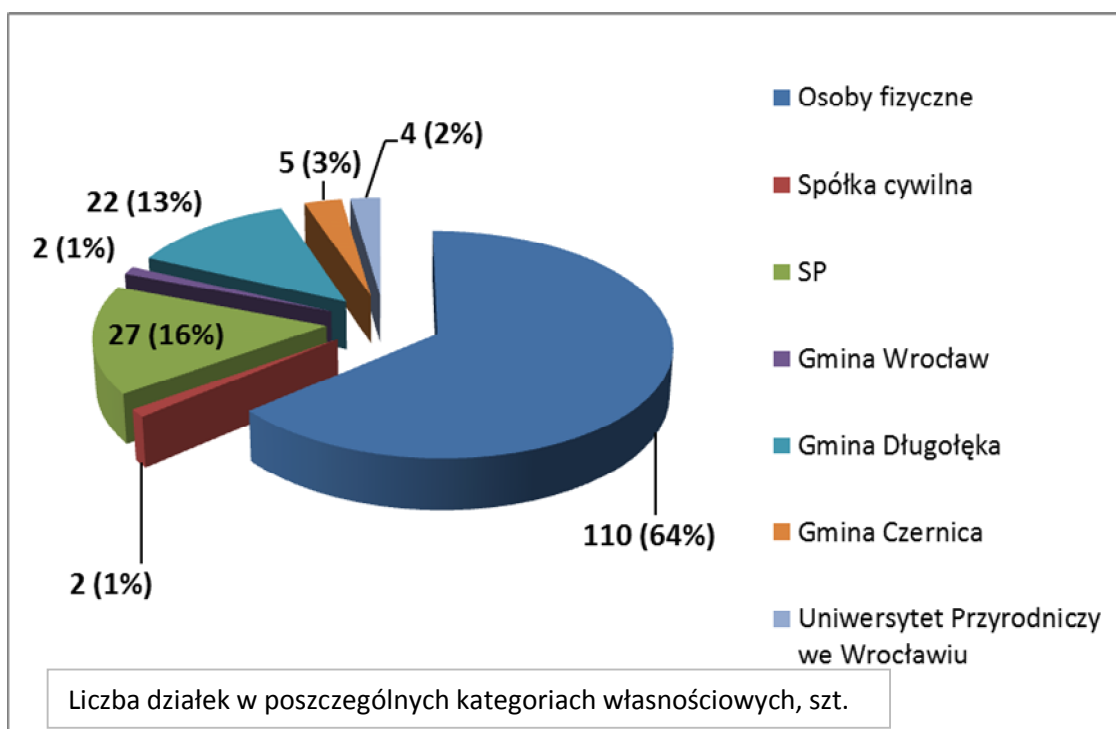
1.3. Identyfikacja liczby osób odnoszących korzyści z realizacji Kontraktu

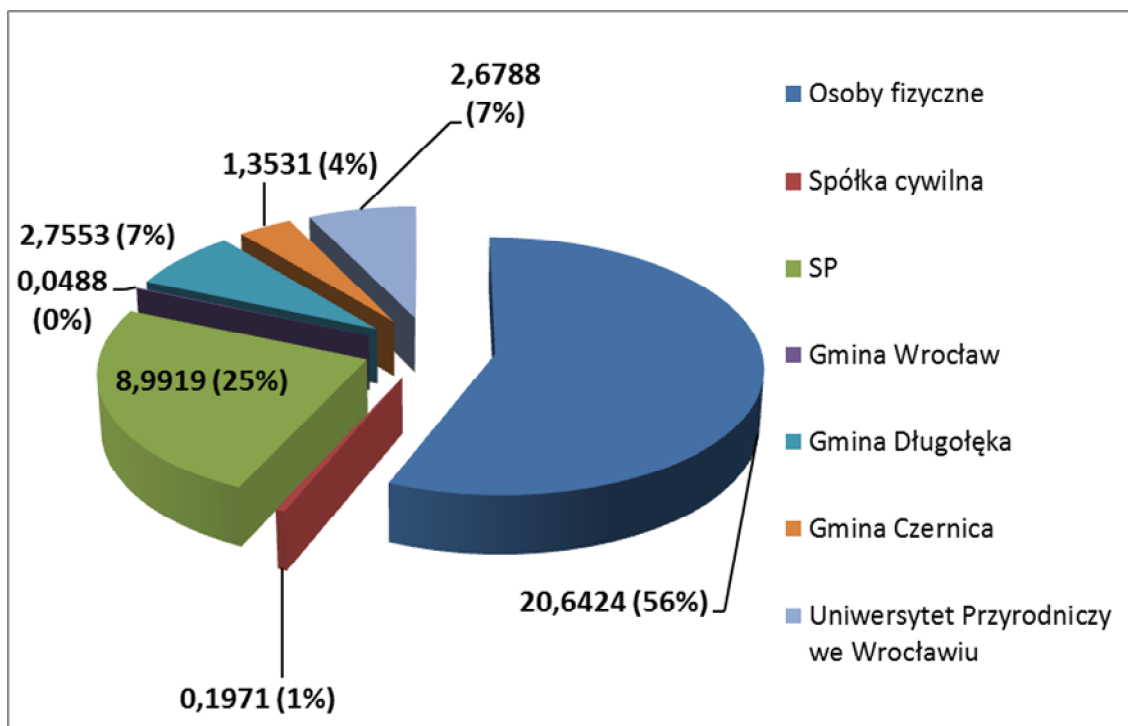
Celem Kontraktu na roboty 1B.7 „WWW Widawa – przebudowa systemów zabezpieczenia przed powodzią, gm. Czernica, Długołęka, Wisznia Mała i Wrocław” jest ochrona przed powodzią ok. 5 900 mieszkańców 3 osiedli Wrocławia: Strachocin, Swojczyce i Wojnów, miejscowości Kiełczówek w gminie Długołęka, Dobrzykowic i Krzykowa w gminie Czernica tj. obszaru ok. 1 109 ha. Na terenie tym zlokalizowanych jest: ok. 1480 budynków mieszkalnych i gospodarczych, 3 sakralne, handlowo - usługowe, ochrony zdrowia, oświatowo-kulturalno-sportowe i przemysłowe. Realizacja projektu przyczyni się również do zabezpieczenia przed zalaniem wodami powodziowymi (przy przerzucie kanałem Odra – Widawa 300 m³/s) całej infrastruktury technicznej i komunalnej zlokalizowanej na tym obszarze tj.: sieci energetycznej, sieci telefonicznej, gazowej, wodociągowej, kanalizacyjnej, jak również „uwolnienia” pod przyszłą zabudowę znacznych terenów, które w chwili obecnej są zagrożone powodzią występującymi w dorzeczu rz. Widawy, zlokalizowanych na obszarze gmin Wrocław, Długołęka i Czernica.

1.4. Charakterystyka obszaru realizacji Kontraktu na roboty 1B.7

W związku z realizacją Kontraktu na roboty 1B.7 „WWW Widawa – przebudowa systemów zabezpieczenia przed powodzią, gm. Czernica, Długołęka, Wisznia Mała i Wrocław” konieczne będzie zajęcie stałe 172 nieruchomości, z czego 110 działek jest własnością osób fizycznych a 2 współwłasnością łączną wspólników spółek cywilnych (65%), 60 działek znajduje się w zasobach podmiotów publicznych (35%) są to zasoby: Skarbu Państwa (gospodarowanie zasobem: Starosta, KOWR, PGL LP), Gmina Wrocław, Gmina Czernica, Gmina Długołęka, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu. Analizując kwestię własności działek ze względu na ich powierzchnię, własność osób fizycznych stanowi 56% powierzchni działek niezbędnych do realizacji Kontraktu, a w zasobach publicznych znajduje się 44% (z czego najwięcej % w zasobie publicznym stanowi zasób Skarbu Państwa - 25%). Wszystkie nieruchomości położone są na terenie trzech gmin województwa dolnośląskiego Gminy Wrocław, Czernica, Długołęka.

Powierzchnie działek w poszczególnych kategoriach własnościowych, ha i %

Kontrakt na roboty polegał będzie tak na budowie nowych (w przeważającej części), jak i na rozbudowie i uszczelnieniu istniejącego już wału. Dodatkowo przełożony zostanie odcinek ciek. Wszystkie te działania związane są z zajęciem dużych fragmentów nieruchomości. Obszar ten to głównie tereny rolne i łąki położone na terenach zalewowych rzeki Widawy. W wielu przypadkach, stwierdzono iż pomimo rolniczego przeznaczenia tego terenu działki nie są użytkowane w obawie przed ewentualnymi stratami związanymi z wylewami rzeki Widawy.

Poniżej zamieszczono analizę procentową różnego typu użytkowania działek w obszarze zajęcia stałego tj. całego „śladu projektu” bez wliczania działek SP w trwałym zarządzie Marszałka Województwa, w tym już zabudowanych istniejącym i przewidzianym do rozbudowy wałem. Analizie poddano dane wynikające z faktycznego użytkowania działek, które różni się w niektórych przypadkach od wskazania przeznaczenia działki w EGİB:

- **8** działek (4,65% w całkowitej liczbie działek) to działki zabudowane, sumaryczna powierzchnia zajęcia tego typu działek wynosi **1,2386 ha**, co stanowi 3,38% całkowitej powierzchni podlegającej zajęciu stałemu wg projektu. W tej liczbie 6 działek jest własnością osób fizycznych, 1 Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu (zabudowa przemysłowa) oraz 1 należy do współwłaścicieli spółki cywilnej (firmy deweloperskiej).
- **24** działek (13,95% w całkowitej liczbie działek) to działki drogowe, sumaryczna powierzchnia zajęcia tego typu działek wynosi **1,8888 ha**, co stanowi 5,15% całkowitej powierzchni podlegającej zajęciu stałemu wg projektu. Działki te znajdują się w zasobie Skarbu Państwa – Starosty Powiatu Wrocławskiego (5 działek) oraz Gmin Długołęka (18 działek) i Czernica (1 działka).
- **75** działek (43,60% w całkowitej liczbie działek) to grunty orne, sumaryczna powierzchnia zajęcia tego typu działek wynosi **24,2788 ha**, co stanowi 66,21% całkowitej powierzchni podlegającej zajęciu stałemu wg projektu. W tej liczbie 65 działek jest własnością osób fizycznych, 1 współwłaścicieli spółki cywilnej, 2 znajdują się w zasobie Gminy Długołęka, 2 w zasobie Gminy Czernica, 2 należą do Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu oraz 3 znajdują się w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa (KOWR).

- **18** działek (10,47% w całkowitej liczbie działek) to działki typu łąki i pastwiska, sumaryczna powierzchnia zajęcia tego typu działek wynosi **2,1714 ha**, co stanowi 5,92% całkowitej powierzchni podlegającej zajęciu stałemu wg projektu. Wszystkie te działki są własnością osób fizycznych.
- **20** działek (11,63% w całkowitej liczbie działek) to działki typu nieużytki, sumaryczna powierzchnia zajęcia tego typu działek wynosi **3,0928 ha**, co stanowi 8,43% całkowitej powierzchni podlegającej zajęciu stałemu wg projektu. W tej liczbie 18 działek jest własnością osób fizycznych, 2 znajdują się w zasobie Gminy Czernica.
- **11** działek (6,40% w całkowitej liczbie działek) to działki porośnięte lasem (wg faktycznego sposobu użytkowania), sumaryczna powierzchnia zajęcia tego typu działek wynosi **3,1503 ha**, co stanowi 8,59% całkowitej powierzchni podlegającej zajęciu stałemu wg projektu. W tej liczbie 1 działka jest własnością osoby fizycznej, 2 znajdują się w zasobie Gminy Długołęka, 1 Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu i 7 w zasobie Skarbu Państwa (PGL LP).
- **3** działki (1,74% w całkowitej liczbie działek) to wody stojące (stawy), sumaryczna powierzchnia zajęcia tego typu działek wynosi **0,2870 ha**, co stanowi 0,78% całkowitej powierzchni podlegającej zajęciu stałemu wg projektu. Wszystkie te działki są własnością osób fizycznych.
- **13** działek (7,56% w całkowitej liczbie działek) to wody płynące (rowy melioracyjne), sumaryczna powierzchnia zajęcia tego typu działek wynosi **0,5597 ha**, co stanowi 1,53% całkowitej powierzchni podlegającej zajęciu stałemu wg projektu. W tej liczbie 2 znajdują się w zasobie Gminy Wrocław (powierzone gospodarowanie zasobem gminnym: Zarząd Zieleni Miejskiej), a 11 w zasobie Skarbu Państwa (ustawowy gospodarz: Starosta Powiatu Wrocławskiego).

Wśród działek, na których realizowana będzie budowa/rozbudowa wałów są działki będące przedmiotem dzierżawy (3 działki) lub użytkowania wieczystego (2 działki) oraz zgłoszone do dopłat unijnych tak bezpośrednich, jak i uczestniczących w różnych programach w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020. Są również działki będące w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa (4 nieruchomości). Wśród nieruchomości nie ma działek, na których zlokalizowane byłyby Rodzinne Ogrody Działkowe.

2. CELE I ZASADY WDRAŻANIA PPNiP

Kluczowym celem Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń jest nabywanie nieruchomości niezbędnych do realizacji Kontraktu na roboty zgodnie z polskim prawodawstwem i polityką Banku Światowego OP 4.12 w sposób, który zminimalizuje negatywne oddziaływania na osoby dotknięte realizacją projektu, poprawi lub co najmniej przywróci warunki ich życia i zapewni długotrwałe zrównoważone korzystanie z zasobów środowiska na tym obszarze.

Dodatkową zasadą stosowaną przy wdrażaniu niniejszego PPNiP, jaką kierować się będzie RZGW Wrocław, jest zapewnienie co do zasady, iż wypłata odszkodowania za wywłaszczoną z mocy prawa lub trwale ograniczoną w korzystaniu nieruchomość będzie następowała przed rozpoczęciem robót budowlanych.

Celem PPNiP jest również zebranie podstawowych danych socjoekonomicznych na temat osób objętych projektem, zidentyfikowanie oddziaływań, określenie działań łagodzących i kompensujących ewentualne negatywne oddziaływania, ocena czy warunki w zakresie dalszego gospodarowania na nieruchomościach objętych projektem zostały przywrócone (tak w przypadku nieruchomości będących własnością osób fizycznych, jak i podmiotów publicznych tj. Skarbu Państwa i Gmin Czernica, Długołęka i Wrocław oraz Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu). W dokumencie PPNiP opisane zostały również procedury, budżet i terminy osiągnięcia powyższych celów.

Działania PPNiP będą podlegały, w oparciu o ustalone wskaźniki, ciągłemu monitoringowi i okresowej aktualizacji przez zespół Inżyniera – Konsultanta i przez JRP w miarę postępu prac oraz pojawiania się nowych okoliczności faktycznych i prawnych wpływających na realizację jego zapisów. Pozwoli to m.in. na dostarczenie stosownych informacji osobom dotkniętym skutkami realizacji Projektu, wczesną identyfikację ryzyk i wdrożenie metod, które pozwolą na minimalizację lub eliminację tych ryzyk. Wyniki monitoringu będą przedstawiane w raportach: miesięcznym oraz kwartalnym.

Ocena ex-post będzie przeprowadzona sześć miesięcy po całkowitym wdrożeniu PPNiP i realizacji jego celów, zostanie ona oceniona i udokumentuje działania, które bezpośrednio wpłynęły na PAP i ustanowiły standard życia równy lub lepszy niż poziom ich życia przed realizacją Projektu.

3. MINIMALIZOWANIE WPŁYWU

Minimalizowanie wpływu realizacji robót Kontraktu na roboty 1B.7 na osoby objęte Projektem będzie następowało poprzez informowanie na każdym etapie realizacji Kontraktu o ich uprawnieniach, terminie rozpoczęcia robót, uruchomieniu punktu informacyjnego, możliwości zgłaszania skarg i składania wniosków, spotkaniach itp. Szczegóły dotyczące tych działań, jak również już zrealizowane działania minimalizujące opisano poniżej.

3.1 Zminimalizowanie powierzchni podlegających zajęciu na etapie projektowania oraz występowania z wnioskiem o wydanie PNRI

Jedną z kluczowych zasad jaką kierowano się w trakcie prac projektowych tego Zadania była zasada minimalizowania powierzchni zajęć stałych.

Rozwiązania takie stosowano tak w przypadku osób fizycznych, jak i podmiotów publicznych (tj. Skarbu Państwa i Gmin Czernica, Długołęka i Wrocław oraz Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu).

W celu zminimalizowania oddziaływania na właścicieli/użytkowników wieczystych nieruchomości, które po wybudowaniu/przebudowie wałów znajdują się na obszarze powstałego międzywała nieruchomości te, we wniosku Inwestora o wydanie PNRI, zostaną wskazane jako nieruchomości podlegające ograniczeniu w korzystaniu z nieruchomości przeznaczonych na potrzeby ochrony przed powodzią, które znajdują się w międzywale w oparciu o art. 9 pkt 8 lit. f specustawy powodziowej.

Ograniczenia te polegać będą na:

- zakazie sadzenia drzew i krzewów,
- zakazie wznoszenia jakichkolwiek obiektów budowlanych oraz podejmowania jakiejkolwiek działalności mogących utrudnić lub uniemożliwić właściwe warunki przepływu wód powodziowych.

Każde zamierzenie budowlane oraz zamierzona działalność wymagać będzie uprzedniego uzgodnienia z właściwym organem odpowiadającym za ochronę przed powodzią.

3.2 Minimalizowanie oddziaływań na etapie prowadzenia robót budowlanych

Przed rozpoczęciem robót PGW WP RZGW przeprowadzi szeroko zakrojoną akcję informacyjną o planowanej dacie rozpoczęcia realizacji Kontraktu oraz uruchomieniu punktu informacyjnego dla osób objętych oddziaływaniem Projektu, gdzie będą mogły wnosić swoje wnioski i uwagi do prowadzonych robót budowlanych i planowanych zajęć. Przygotowana zostanie i rozesłana do wszystkich osób objętych oddziaływaniem projektu broszura informacyjna z informacją o możliwości zgłaszania skarg (zgodnie z zapisami PPNiP) wraz z podaniem danych do kontaktu (do PGW WP RZGW, Inżyniera-Konsultanta oraz Wykonawcy).

Należy podkreślić, iż w trakcie przygotowania koncepcji technicznej tego Zadania oraz przed rozpoczęciem procedury OOS odbyły się konsultacje społeczne w każdej z miejscowości położonych przy trasie inwestycji (szerzej zagadnienie to opisano w rozdziale 8).

W związku z realizacją Kontraktu konieczne będzie dokonanie czasowego zajęcia nieruchomości na potrzeby jej realizacji (zajęcia pod zaplecze budowy oraz magazynowanie mas ziemnych i innych materiałów budowlanych). Zakres i docelowe lokalizacje zajęć czasowych zostaną określone po wyborze Wykonawcy. Wykonawca własnym staraniem uzyska teren pod zajęcie czasowe negocjując warunki zajęcia czasowego nieruchomości będzie się kierował zasadami określonymi w niniejszym PPNiP (proces ten będzie odbywał się na zasadzie dobrowolności i na zasadach określonych w oświadczeniu udzielającym zgody (umowie)).

Wykonawca będzie przekazywał Inwestorowi informacje na temat zawieranych umów na zajęcia czasowe, a przed zajęciem działki przeprowadzona będzie inwentaryzacja jej stanu wraz ze sporządzeniem dokumentacji fotograficznej.

Po zakończeniu robót nieruchomości zostaną przywrócone do stanu poprzedniego i zwrócone w dobrym stanie.

3.3 Minimalizowanie oddziaływań poprzez informowanie stron o ich uprawnieniach

3.3.1. Uprawnienia wynikające z zapisów specustawy

1. Jeśli dotychczasowy właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości objętej specdecyzją wyda nieruchomość niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia i wydaniu decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji, wysokość przysługującego mu odszkodowania powiększa się o kwotę 5% wartości nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego (zgodnie z art. 21 ust 7 pkt 1 specustawy).

2. Wniesienie odwołania od decyzji Wojewody ustalającej wysokość odszkodowania nie stoi na przeszkodzie wypłaty odszkodowania osobom uprawnionym – zgodnie z art. 21 ust. 11 specustawy przeciwpowodziowej, strona składająca odwołanie może złożyć wniosek o wypłatę odszkodowania określonego w decyzji odszkodowawczej, a Skarb Państwa jest zobowiązany do wypłaty tej kwoty pomimo złożonego odwołania. Wypłata kwoty odszkodowania nie ma wpływu na prowadzone postępowanie odwoławcze.

3. W przypadku ustanowienia na nieruchomościach trwałych ograniczeń w sposobie ich korzystania, właściciel albo wieczysty użytkownik tych nieruchomości może domagać się wykupu tych nieruchomości przez Skarb Państwa, na podstawie wniosku złożonego w terminie 90 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o wszczęciu postępowania o wydanie decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji (zgodnie z art. 22 ust. 2 specustawy).

W ramach minimalizowania oddziaływań, o wskazanych powyżej uprawnieniach PAP będzie dodatkowo informowany w trakcie wdrażania PPNiP (konsultacje społeczne, broszury, punkt informacyjny itp.). Dodatkowo w przypadku uprawnienia do uzyskania odszkodowania powiększonego o 5% Inwestor przygotowuje gotowe formularze protokołu przekazania nieruchomości i pomoże je wypełnić PAP.

3.3.2. Uprawnienia do wykupu „resztówek”

W ramach akcji informacyjnej opisanej w punkcie 3.2 powyżej, Osoby dotknięte skutkami realizacji Projektu (PAP) zostaną poinformowane również o możliwości wystąpienia z wnioskiem o wykup pozostałej części nieruchomości (czyli tzw. „resztówki”), jeżeli po podziale nieruchomości i zajęciu jej części pod inwestycję pozostała część nie będzie się nadawała do dalszego wykorzystania na dotychczasowe cele (zgodnie z art. 23, ust. 2 specustawy przeciwpowodziowej).

Jeżeli spełniona zostanie przesłanka art. 23 ust. 2 specustawy przeciwpowodziowej (a mianowicie, jeżeli przejęta została część nieruchomości, a pozostała część nie nadaje się do prawidłowego wykorzystania na dotychczasowe cele) nieruchomość ta zostanie nabyta na rzecz Skarbu Państwa. Zgodnie z polityką Banku OP 4.12, jeżeli użytkowanie pozostałej części nieruchomości, która była wykorzystywana na cele mieszkaniowe lub gospodarczo, nie jest opłacalne, powinno zostać skompensowane przez Projekt.

3.3.3. Działania mające na celu uniknięcie zwrotu dopłat unijnych

Zagadnienie dopłat/wsparcia dla rolników jest istotne w kontekście inwestycji realizowanych na zasadach Banku Światowego. W ramach realizacji Kontraktu na roboty 1B.7 wyłączone zostaną nieruchomości, których właścicielami/posiadaczami są rolnicy, którzy pobierają dopłaty bezpośrednie bądź też uzyskują dopłaty poprzez uczestnictwo w różnych działaniach objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 (PROW 2014-2020).

Wyłączenie nieruchomości objętych dopłatami spowoduje zatem brak możliwości wywiązania się z przyjętych przez rolnika w umowach z państwową akredytowaną agencją płatniczą, tj. Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) zobowiązań w ramach poszczególnych programów. To z kolei może wiązać się z określonymi konsekwencjami, w tym z koniecznością zwrotu

pobranymi płatnościami, a także karami administracyjnymi (UWAGA: nie będzie konieczności zwrotu dofinansowania czy też płacenia kar, jeżeli rolnik zgłosi fakt wyłączenia do ARiMR).

Aby umożliwić rolnikowi właściwe wywiązywanie się ze zobowiązań umownych oraz nie narażać go na szkody z tego tytułu, konieczne staje się podejmowanie działań identyfikacyjnych, łagodzących i kompensujących.

Na etapie opracowania projektu budowlanego zidentyfikowano nieruchomości, które będą podlegać wyłączeniu na rzecz Skarbu Państwa. W związku z faktem, iż znaczna część tych nieruchomości jest gruntem o przeznaczeniu rolnym zostanie przygotowana i rozesłana do PAP broszura, w której przedstawione będą informacje o krokach jakie należy podjąć, aby uniknąć zwrotu dopłat (do broszury zostanie załączony stosowny wniosek, na którym należy złożyć informację o wyłączeniu do ARiMR oraz zawarta będzie informacja, iż w razie potrzeby rolnik uzyska pomoc w wypełnieniu takiego wniosku przez specjalistę z ARiMR). Dodatkowo w ramach opracowania projektu PPNiP, którego jedną z zasadniczych części są badania społeczno-ekonomiczne, mające na celu m.in. rozpoznanie sytuacji socjo-ekonomicznej PAP przygotowano ankietę, w której ujęto pytania dotyczące dopłat/pomocy, do których zakwalifikowane są wyłączone nieruchomości.

UWAGA:

Uniknięcie zwrotu pobranych dopłat jest możliwe dzięki wprowadzonej na poziomie Unii Europejskiej regulacji, która wyłączenie nieruchomości zalicza do katalogu „siły wyższej”. Producenci rolni/rolnicy, aby nie zwracać otrzymanej wcześniej pomocy, muszą zaistnienie siły wyższej (tu: wyłączenie) zgłosić Kierownikowi Biura Powiatowego ARiMR na piśmie wraz z odpowiednimi dowodami (w analizowanym przypadku będzie to odpis decyzji PNRI) w ciągu 15 dni roboczych liczonych od dnia, w którym on lub upoważniona przez niego osoba są w stanie dokonać tej czynności. Z zagadnieniem siły wyższej można zapoznać się pod adresem:

http://www.arimr.gov.pl/fileadmin/pliki/PB_2015/WPRN/02_07_2015/Sila_wyzsza_22_07_2015.pdf

Działania łagodzące, które pozwolą na uniknięcie konieczności zwrotu dopłat przez rolników:

- przeprowadzenie szeroko zakrojonej akcji informacyjnej, także w trakcie badań ankietowych (wśród wszystkich PAP), jakie kroki należy podjąć, aby uniknąć zwrotu pobranych dopłat.
- przeprowadzenie dodatkowej akcji informacyjnej skierowanej do grupy zidentyfikowanych rolników (rozesłanie broszur), którzy w ankietach zgłosili fakt pobierania dopłat na etapie prowadzonej przez Wojewodę procedury administracyjnej zmierzającej do wydania PNRI. Działanie będzie miało na celu przypomnienie o konieczności zgłoszenia do ARiMR faktu wyłączenia i/lub trwałego ograniczenia w sposobie korzystania z nieruchomości. Informacja ta będzie również przekazana PAP podczas konsultacji społecznych projektu PPNiP.
- kompensacja pieniężna – producent rolny otrzyma odszkodowanie za wyłączonej nieruchomości i może za otrzymane środki dokonać zakupu (dzierżawy) nieruchomości o podobnym potencjale produkcyjnym i zgłosić ją do dopłat/pomocy (o ile jest to możliwe w ramach danego działania).
- wysokość odszkodowania (kompensacji pieniężnej) za wyłączonej nieruchomości ustalona zostanie przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego. Wycena wartości nieruchomości będzie uwzględniać m.in. walor nieruchomości wyłączonej, polegający na możliwości otrzymywania dopłat/pomocy.

3.4 Minimalizowanie oddziaływań – działania organizacyjne

Zminimalizowanie oddziaływania w zakresie realizacji Kontraktu może również nastąpić poprzez działania organizacyjne na etapie wykonywania robót budowlano - montażowych. W niniejszym przypadku wprowadzi się zastosowanie następujących działań:

- Wydanie nieruchomości nastąpi po okresie zbiorów upraw lub w przypadku, gdy będzie to niemożliwe ze względu na harmonogram robót wypłacone zostanie dodatkowe odszkodowanie w równoważnej wysokości za straty np. utracone uprawy w danym sezonie wegetacyjnym.

- Wywłaszczona osoba będzie uprawniona do nieodpłatnego użytkowania gruntu w dotychczasowy sposób do czasu uzyskania odszkodowania lub (w przypadku nieosiągnięcia porozumienia co do wysokości odszkodowania) jego bezspornej części.
- Osoby dotknięte skutkami realizacji Projektu (PAP) zostaną powiadomione przez PGW WP RZGW o fizycznym rozpoczęciu robót z takim wyprzedzeniem - co najmniej 3 miesiące, które pozwoli na zakończenie gospodarowania na nieruchomości.
- Wszelkie koszty związane z prowadzeniem działań minimalizujących i kompensujących negatywne oddziaływanie zostaną wliczone w koszty Projektu OPDO jako wydatki kwalifikowane.
- W czasie wykonywania robót budowlanych zostaną zachowane wymagane odległości od przewodów linii napowietrznych.
- W rejonie udokumentowanego na mapach, istniejącego uzbrojenia podziemnego roboty ziemne będą wykonywane ręcznie, żeby zapobiec jego uszkodzeniu.
- Roboty budowlane będą wykonywane wyłącznie w godzinach dziennych 6.00 – 22.00.
- Na czas prowadzenia robót zapewniony zostanie nadzór właścicieli sieci infrastruktury. Właściciele tych sieci zostaną wyprzedzająco powiadomieni o terminie rozpoczęcia prac.
- Właściciele nieruchomości, które zostaną zajęte czasowo na potrzeby realizacji Zadania otrzymają odszkodowanie za czasowe zajęcie nieruchomości (za właściwe działania w tym zakresie będzie odpowiadał Wykonawca, który własnym staraniem uzyska teren pod zajęcie czasowe negocjując możliwość zajęcia czasowego na zasadzie dobrowolnej zgody właściciela (tzn. czasowe zajęcie nie może zostać wymuszone)). Po zakończeniu robót nieruchomości zostaną przywrócone do stanu poprzedniego i zwrócone w dobrym stanie.
- Udzielanie przez Inwestora pomocy skierowanej do PAP w sporządzaniu zgłoszeń do ARiMR dotyczących wystąpienia „siły wyższej” w przypadku wywłaszczenia nieruchomości objętych dopłatami (w zależności od potrzeb przygotowanie zgłoszenia, przygotowanie załączników).
- Udzielanie przez Inwestora pomocy skierowanej do PAP w sporządzaniu wniosków o wykup „resztówek” (w zależności od potrzeb przygotowanie wniosku, przygotowanie załączników mapowych, itp.).

Szerszy opis działań łagodzących – minimalizujących negatywne oddziaływanie, w tym również w stosunku do cennych zasobów przyrodniczych, znajduje się w dokumencie zatytułowanym „Plan Zarządzania Środowiskiem dla Kontraktu na roboty 1B.7 „WWW Widawa – przebudowa systemów zabezpieczenia przed powodzią, gm. Czernica, Długołęka, Wisznia Mała i Wrocław”.

4. RAMY PRAWNE I METODY WYCENY

4.1. Nabywanie nieruchomości - obowiązujące regulacje w świetle polskiego ustawodawstwa

Najważniejszymi aktami prawa polskiego dotyczącymi nabywania nieruchomości związanych z budową obiektów i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej są:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.,
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny,
- Ustawa z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 14 lipca 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego.

Publikatory przywołanych powyżej aktów wskazano w tabeli na stronie 5 i 6 PPNiP.

4.2. Nabywanie nieruchomości – polityka operacyjna OP 4.12. Banku Światowego

Polityka operacyjna OP 4.12 Przymusowe wysiedlenia znajduje zastosowanie, jeżeli realizacja Projektu wymaga:

- a) przymusowego zajęcia nieruchomości skutkującego:
  - (a) zmianą miejsca zamieszkania lub utratą miejsca zamieszkania,
  - (b) utratą dóbr albo dostępu do dóbr,
  - (c) utratą źródeł przychodu albo obniżeniem standardu jakości życia;
- b) przymusowego ograniczenia dostępu do parków i terenów chronionych, skutkującego niekorzystnym wpływem na jakość życia osób dotkniętych skutkami realizacji Projektu.

W celu zmniejszenia i złagodzenia wpływu tych czynności na pożyczkobiorcy ciąży obowiązek przygotowania LARPF oraz PPNiP w zależności od tego, czy konkretne interwencje i związane z nimi skutki zostały zidentyfikowane, czy też nie.

W niniejszym, szczegółowym PPNiP zapisano zobowiązania specyficzne dla Kontraktu na roboty 1B.7 i stosowne do zaawansowania procesu przygotowania Kontraktu do realizacji.

4.3. Nabywanie nieruchomości – zasady i procedury w świetle przepisów ustawy z dnia 8 lipca 2010 roku o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwanej dalej „specustawą przeciwpowodziową”.

W dniu 8 lipca 2010 roku Sejm RP uchwalił specustawę przeciwpowodziową, której celem jest uproszczenie i przyspieszenie procedur związanych z realizacją inwestycji przeciwpowodziowych. Przepisy ustawy dotyczą m.in. kwestii związanych z nabywaniem nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa, województw, powiatów oraz gmin. Ustawa ta była znowelizowana kilkakrotnie w 2014, 2015, 2016, 2017 a następnie w 2018 roku.

W uzasadnieniu ustawy wskazano, iż ma ona służyć efektywnej realizacji zadań w zakresie budowli przeciwpowodziowych przy wykorzystaniu uzyskanych na ten cel środków finansowych z UE i organizacji międzynarodowych. Do chwili wejścia specustawy przeciwpowodziowej w życie realizacje inwestycji przeciwpowodziowych wymagały wieloetapowych postępowań, na które składało się uzyskanie szeregu decyzji administracyjnych (np. decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego,

decyzji podziałowych, decyzji o pozwoleniu na budowę) i przeprowadzenie postępowań mających na celu uzyskanie stałych lub czasowych zajęć nieruchomości (w trybie negocjacji z właścicielami lub uzyskania decyzji wywłaszczeniowych). Tymczasem zgodnie z przepisami specustawy przeciwpowodziowej, właściwy organ administracyjny wydaje jedną, zintegrowaną decyzję dotyczącą całej inwestycji przeciwpowodziowej, tzw. decyzję o pozwoleniu na realizację inwestycji. Ograniczenia praw własności, jakie wynikają z wydania ww. decyzji rekompensowane są poprzez przyznanie właścicielom lub użytkownikom wieczystym tych nieruchomości odszkodowań.

O wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji Wojewoda zawiadamia wszystkie strony zgodnie z art. 7 specustawy przeciwpowodziowej.

4.3.1. Decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji a zajęcia stałe i ograniczenia w korzystaniu z nieruchomości, z uwzględnieniem obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią oraz obszarów potencjalnego zagrożenia powodzią, lub szczególnego zagrożenia powodzią, o ile zostały wyznaczone.

Po rozpoznaniu wniosku złożonego przez PGW WP RZGW, wojewoda wyda decyzję o pozwoleniu na realizację inwestycji, której przedmiotem jest szereg spraw regulowanych do tej pory przez odrębne decyzje administracyjne. Uzyskanie specdecyzji jest równoznaczne z uzyskaniem decyzji o warunkach zabudowy albo decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Ponadto, decyzja ta zawierać będzie m.in. określenie linii rozgraniczających teren i zatwierdzenie podziału nieruchomości oraz zatwierdzenie projektu budowlanego.

W stosunku do nieruchomości wskazanych przez PGW WP RZGW we wniosku, a następnie oznaczonych w decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji, decyzja ta z dniem uzyskania waloru ostateczności wywoła n.w. skutki, tj.:

- a) nieruchomości lub ich części, będące częścią inwestycji, niezbędne do jej realizacji staną się własnością Skarbu Państwa,
- b) nieruchomości lub ich części, będące częścią inwestycji, niezbędne do jej funkcjonowania, które nie staną się własnością Skarbu Państwa, ale wobec których trwale ograniczy się sposób korzystania,
- c) nieruchomości lub ich części przeznaczone na potrzeby ochrony przed powodzią, które na podstawie art. 9 pkt 8 lit f specustawy będą przez wojewodę ograniczone w sposobie korzystania, o ile zajdzie według tego organu taka potrzeba, z uwzględnieniem obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią oraz obszarów potencjalnego zagrożenia powodzią, lub szczególnego zagrożenia powodzią, o ile zostały wyznaczone.

Decyzja ta stanowić będzie podstawę do dokonania wpisów w księdze wieczystej oraz katastrze nieruchomości.

W przypadku ustanowienia na nieruchomościach trwałych ograniczeń w sposobie ich korzystania, właściciel albo wieczysty użytkownik tych nieruchomości może domagać się wykupu tych nieruchomości przez Skarb Państwa, na podstawie wniosku złożonego w terminie 90 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o wszczęciu postępowania o wydanie decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji. Uprawnienie przewidziane w art. 22 ust. 2 specustawy przeciwpowodziowej (w zakresie wykupu nieruchomości wobec, których trwale ogranicza się sposób korzystania) nie przysługuje właścicielowi nieruchomości, na których znajdują się drogi publiczne.

W przypadku ustanowienia na nieruchomościach ograniczeń w sposobie ich korzystania w oparciu o art. 9 pkt 8 lit. f specustawy powodziowej, właścicielowi albo wieczystemu użytkownikowi tych nieruchomości może przysługiwać między innymi roszczenie o odszkodowanie, ustalone na drodze administracyjnoprawnej, zgodnie z art. 30 specustawy w związku z art. 124 ust. 4 i art. 128 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami albo drodze cywilnoprawnej.

Zgodnie z art. 23 ust. 2 specustawy powodziowej, jeżeli przejęta z mocy prawa na własność Skarbu Państwa jest część nieruchomości, a pozostała część nie nadaje się do prawidłowego wykorzystania na dotychczasowe cele, PGW WP RZGW jest obowiązany do nabycia, na wniosek właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości, w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa, tej pozostałej części nieruchomości. Regulacja ta rozwiązuje problem tzw. „resztówek”, które pozostają po przeniesieniu na Skarb Państwa wydzielonych części nieruchomości. W takim przypadku, właścicielowi (użytkownikowi wieczystemu) nieruchomości przysługuje roszczenie o wykup przez PGW WP RZGW pozostałej części nieruchomości.

4.3.2. Odszkodowanie za przejęte nieruchomości w trybie specustawy przeciwpowodziowej

Z tytułu przeniesienia na rzecz Skarbu Państwa własności nieruchomości, właścicielowi nieruchomości albo jej użytkownikowi wieczystemu przysługuje odszkodowanie.

Wysokość tego odszkodowania określa się w drodze uzgodnień poczynionych pomiędzy PGW WP RZGW a dotychczasowym właścicielem lub użytkownikiem wieczystym lub osobą, której przysługuje ograniczone prawo rzeczowe. Odszkodowanie to wypłacane jest przez PGW WP RZGW działające w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa. Uzgodnienia dokonuje się w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

Jeśli w terminie 2 miesięcy od dnia, w którym decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji stała się ostateczna, nie dojdzie do uzgodnienia wysokości odszkodowania, wysokość tego odszkodowania ustali wojewoda w drodze decyzji. Do ustalenia wysokości i wypłacenia odszkodowania stosuje się zasady określone w ustawie o gospodarce nieruchomościami. Wysokość tego odszkodowania ustalana jest przez uprawnionych rzeczoznawców majątkowych, na podstawie wartości rynkowej (jeśli nie można jej ustalić, to na podstawie wartości odtworzeniowej) nieruchomości.

Decyzja o ustaleniu wysokości odszkodowania, podobnie jak decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji, może zostać zaskarżona przez stronę poprzez złożenie odwołania do organu wyższego stopnia. Szczegółowo procedurę tą opisano w punkcie 10.2.

Wniesienie odwołania od tej decyzji nie stoi jednakże na przeszkodzie wypłacie odszkodowania osobom uprawnionym – zgodnie z art. 21 ust. 11 specustawy przeciwpowodziowej, strona składająca odwołanie może złożyć wniosek o wypłatę odszkodowania określonego w decyzji odszkodowawczej, a Skarb Państwa jest zobowiązany do wypłaty tej kwoty pomimo złożonego odwołania. Wypłata kwoty odszkodowań nie ma wpływu na prowadzone postępowanie odwoławcze.

Odszkodowanie przysługujące dotychczasowemu właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu pomniejsza się o kwotę ustanowionych na nieruchomościach ograniczonych praw rzeczowych (np. użytkowanie, służebność, zastaw, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu czy hipotekę). Kwotę tą szacuje niezależny rzeczoznawca majątkowy zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego.

4.3.3. Świadczenia dodatkowe dla właścicieli lub użytkowników wieczystych nieruchomości przejmowanych w trybie specustawy przeciwpowodziowej

Specustawa przeciwpowodziowa przewiduje szczegółowe regulacje, na podstawie których właścicielom oraz użytkownikom wieczystym nieruchomości, które stają się własnością Skarbu Państwa przysługuje prawo do wypłaty dodatkowych świadczeń.

Jeśli dotychczasowy właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości objętej specdecyzją wyda nieruchomość w określonym w ustawie terminie, wysokość przysługującego mu odszkodowania powiększa się o kwotę 5 % wartości nieruchomości.

Dotychczasowi właściciele lub użytkownicy wieczysti nieruchomości lub ich części, które stały się z mocy prawa własnością Skarbu Państwa, mogą użytkować nieodpłatnie nieruchomości do upływu terminu określonego w specdecyzji.

4.3.4. Zastosowanie specustawy przeciwpowodziowej w trakcie realizacji Projektu.

Na wniosek PGW WP RZGW, uzasadniony interesem społecznym lub gospodarczym, wojewoda nadaje specdecyzji rygor natychmiastowej wykonalności, co oznacza, że dotychczasowi właściciele zobowiązani są do wydania nieruchomości w terminie 90 dni od dnia wydania specdecyzji oraz, że RZGW jest uprawniony do faktycznego objęcia nieruchomości w posiadanie i rozpoczęcia robót budowlanych (o ile zgodnie z OP 4.12 PAP zostały wypłacone odszkodowania).

4.4. Analiza niezgodności i działań korygujących

Biorąc pod uwagę, że istnieje różnica między prawem polskim i polityką operacyjną Banku Światowego OP 4.12 działania korygujące opisane poniżej będą miały zastosowanie do tego projektu i jego komponentów.

OP 4.12	Prawo polskie	Instrumenty korygujące
Brak tytułu prawnego do gruntu nie powinien być przeszkodą do kompensacji/wypłaty odszkodowania. Osoby nie posiadające tytułu prawnego otrzymują kompensację.	Polski system prawny nie uznaje prawa do odszkodowania właścicieli/użytkowników gruntu nie posiadających do niego tytułu prawnego (wyjątek stanowią osoby, których tytuł prawny do nieruchomości zaginął, albo które nabyły prawo do nieruchomości w drodze zasiedzenia, tj. nabycia własności poprzez nieprzerwane posiadanie nieruchomości przez okres wskazany w ustawie KC)	W przypadku osób nie posiadających tytułu prawnego do nieruchomości dotkniętej skutkami realizacji Projektu każdy taki przypadek powinien być jednak rozpatrywany indywidualnie, pod kątem możliwości zastosowania ogólnych mechanizmów z Kodeksu Cywilnego dla osiągnięcia celów OP 4.12. Wg OP 4.12 osoby dotknięte skutkami realizacji inwestycji nie posiadające tytułu prawnego do nieruchomości nie są uprawnione do uzyskania kompensaty pieniężnej za nieruchomość. Są jednak uprawnione do otrzymania kompensaty za wszelkie obiekty, nasadzenia i ulepszenia nieruchomości dokonane przed datą końcową (cut-off date) i do odpowiednich rozwiązań w przypadkach, w których będą musiały zostać fizycznie lub ekonomicznie przemieszczone. W tych przypadkach zostaną zastosowane również odpowiednie środki łagodzące.
Polityka BŚ wymaga kompensacji za utratę dochodów ³ (np. z działalności gospodarczej, rolnej itp.) w związku z zajęciami nieruchomości.	Przepisy prawa polskiego nie przewidują kompensacji z tytułu utraty dochodów na skutek realizacji inwestycji.	Osoby, które utraciły dochody lub zatrudnienie otrzymają wsparcie (ubezpieczenie zdrowotne, szkolenia zawodowe itp.) od urzędów pracy. Środki łagodzące wprowadzone w celu przywrócenia standardu życia.

³ W uwarunkowaniach polskiej gospodarki rozumiany jako przychód.

OP 4.12	Prawo polskie	Instrumenty korygujące
		W przypadku przedsiębiorców możliwe jest zastosowanie ogólnych mechanizmów z kodeksu cywilnego (pokrycie doznanej szkody i utraconego zysku - <i>damnum emergens et lucrum cessans</i>).
Szczególną uwagę należy zwracać na potrzeby szczególnie wrażliwych grup społecznych, zwłaszcza osób ubogich, starszych, samotnych matek, dzieci, mniejszości etnicznych.	Polskie prawo nie wymaga zaplanowania szczególnych środków w celu dodatkowego wsparcia szczególnie wrażliwych grup społecznych (osób starszych, niepełnosprawnych, ubogich i innych, które mogą mieć specjalne potrzeby).	Osobom wywłaszczonym zostanie udzielona wszelka pomoc w uzyskaniu wsparcia udzielanego przez urzędy i instytucje obywatelom. Zostaną też podjęte dodatkowe działania w celu zapewnienia, że osiągnięto cele określone w OP 4.12.
Polityka BŚ wymaga dodatkowej kompensacji wydatków poniesionych przez PAP w związku z fizyczną przeprowadzką (np. transport materiałów) i udzielenia pomocy w związku z realizacją przesiedlenia.	Nie przewiduje się pomocy dla pokrycia kosztów przeprowadzki i innych podobnych kosztów wynikających z konieczności przeniesienia się na nowe miejsce przez obywateli i przedsiębiorstwa. (zgodnie z Art. 21 ust. 8 specustawy) Jeżeli decyzja PNRI dotyczy nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym albo budynkiem, w którym został wyodrębniony lokal mieszkalny, wysokość odszkodowania, przysługującego dotychczasowemu właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu zamieszkałemu w tym budynku albo lokalu, powiększa się o kwotę 10 000 zł w odniesieniu do tej nieruchomości.	W celu pokrycia kosztów przeprowadzki i innych podobnych kosztów możliwe jest zastosowanie ogólnych mechanizmów z Kodeksu Cywilnego dla osiągnięcia celów określonych w OP 4.12.
Wyplata odszkodowania powinna nastąpić przed fizycznym zajęciem terenu na potrzeby realizacji inwestycji.	Specustawa przeciwpowodziowa pozwala na zajęcie terenu i rozpoczęcie robót, zanim nastąpi wyplata odszkodowania. W Polsce wyplata odszkodowania za przejęte nieruchomości jest oddzielona od możliwości rozpoczęcia realizacji robót.	We wszystkich przypadkach warunkiem rozpoczęcia robót jest otrzymanie potwierdzenia, że osoba dotknięta skutkami realizacji Projektu została poinformowana z wyprzedzeniem o rozpoczęciu robót, wynagrodzenie zostało wypłacone i otrzymano zgodę na wejście w teren. Wyjątkami są sytuacje, gdzie wszczęte zostało postępowanie odwoławcze z uwagi na niepowodzenie negocjacji, nieobecność właścicieli lub brak możliwości ich ustalenia. Jedyne wyjątki to: gdy negocjacje z PAP nie powiodły się i sprawa toczy się przed sądem, toczą się sprawy spadkowe, nie można ustalić właściciela nieruchomości lub przypadki, gdy właścicielem jest Skarb Państwa. Wówczas zgodnie z polskim prawem, kwota odszkodowania zostaje zdeponowana na koncie depozytowym i jest dostępna PAP po wyroku sądowym lub po odnalezieniu właściciela. W celu minimalizacji ryzyka rozpoczęcia robót przed skompensowaniem strat zajęcia nieruchomości powinny być zaplanowane i przeprowadzone

OP 4.12	Prawo polskie	Instrumenty korygujące
<p>Kompensacja za utratę dóbr jest oparta na ich wartości odtworzeniowej powiększonej o wszelkie koszty transakcyjne (np. podatki, opłaty) i powinna ona być wystarczająca dla efektywnego odtworzenia utraconych dóbr (wartość odtworzeniowa)</p>	<p>Standardowe metody wyceny mogą skutkować zaniżaniem wartości nieruchomości w porównaniu do cen podobnych nieruchomości na rynku lokalnym.</p>	<p>z wyprzedzeniem przed rozpoczęciem robót.</p> <p>Wycena nieruchomości zostanie powierzona niezależnemu i doświadczonemu rzeczoznawcy majątkowemu. Opinia rzeczoznawcy majątkowego powinna zostać zweryfikowana przez JRP. Wyłączony powinien otrzymać wystarczającą ilość czasu na zapoznanie się z wyciągiem z operatu szacunkowego rzeczoznawcy majątkowego. W razie wątpliwości co do wystarczalności należnej kwoty odszkodowania, wyceny wartości nieruchomości powinien dokonać niezależny rzeczoznawca majątkowy w postępowaniu przed wojewodą.</p> <p>We wszystkich przypadkach wycena musi wskazywać na wartość odtworzeniową bez uwzględnienia deprecjacji aktywów.</p>
<p>Wymagane jest przygotowanie studium socjo-ekonomicznego, Planu Pozyskiwania Nieruchomości i Przesiedleń, monitoring środków kompensujących, przesiedleń, środków mających na celu odtworzenie poziomu jakości życia, a także ewaluacja efektywności wszystkich ww. środków.</p>	<p>Przepisy prawa polskiego nie przewidują obowiązku przygotowania studium socjo-ekonomicznego i sporządzenia Planu Pozyskiwania Nieruchomości i Przesiedleń jako takiego. Brak jest obowiązku monitorowania i ewaluacji ich wdrażania.</p>	<p>Studia socjo-ekonomiczne oraz Plany Pozyskiwania Nieruchomości i Przesiedleń są przygotowywane zgodnie z Ramowym Planem PNiP, OP 4.12 i dobrymi praktykami.</p>

4.5. Metody wyceny

Dotychczasowemu właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu nieruchomości lub jej części niezbędnej do realizacji Kontraktu, przysługuje odszkodowanie z tytułu przeniesienia na rzecz Skarbu Państwa własności tej nieruchomości.

We wszystkich przypadkach odszkodowanie musi odpowiadać **wartości odtworzeniowej** nieruchomości co oznacza kwotę potrzebną do zastąpienia składnika aktywów bez uwzględniania amortyzacji składnika aktywów z powodu jego wieku, stanu lub jakiegokolwiek innego czynnika. Jest to zwykle oparte na wartości rynkowej nieruchomości i dóbr z nią związanych (np. nasadzenia lub inne elementy) powiększonej o koszty transakcyjne niezbędne dla odtworzenia takie, jak podatki czy opłaty. Kompensacja jest określana na podstawie wyceny dokonywanej przez rzeczoznawcę majątkowego, a jeśli to konieczne przez zespół rzeczoznawców majątkowych (np. zawierający rzeczoznawcę majątkowego z zakresu rolnictwa).

Zgodnie z OP 4.12 „wartość odtworzeniowa” w odniesieniu do nieruchomości i obiektów została zdefiniowana jak następuje: a) dla gruntów rolnych jest to wartość rynkowa gruntów sprzed projektu albo sprzed przemieszczenia, którakolwiek z tych wartości jest wyższa, odpowiadająca rynkowej wartości ziemi o porównywalnym potencjale produkcyjnym lub użytkowaniu zlokalizowanej w pobliżu gruntu zajętego pod inwestycję wraz z kosztem przygotowania tego gruntu do pełnienia funkcji podobnej do funkcji pełnionej przez grunt zajęty pod inwestycję, wraz z kosztami transakcyjnymi; b) dla nieruchomości na obszarach miejskich to wartość rynkowa sprzed przemieszczenia

odpowiadająca wartości ziemi o porównywalnym rozmiarze i użytkowaniu, zaopatrzonej w podobny albo lepszy dostęp do infrastruktury i usług i zlokalizowanej w pobliżu zajętej nieruchomości, wraz z kosztami transakcyjnymi; oraz c) dla domów i obiektów to wartość rynkowa materiałów do wbudowania w nowe domy i obiekty zastępujące domy i obiekty dotknięte skutkami realizacji inwestycji, w ilości i jakości podobnej albo lepszej od tej, która została wbudowana w domy i obiekty wyłączone lub częściowo dotknięte skutkami realizacji inwestycji, wraz z kosztami transportu materiałów na miejsce budowy, wynagrodzeniami dla robotników budowlanych oraz kosztami transakcyjnymi, opłatami i podatkami związanymi z realizacją nowych obiektów.

Przy określaniu wartości odtworzeniowej nie jest brana pod uwagę ani deprecjacja majątku i wartości ocalałych materiałów, ani wartość korzyści płynących z projektu, a potrąconych z wyceny majątku dotkniętego skutkami realizacji projektu. Tam, gdzie przepisy polskie nie uwzględniają konieczności kompensacji odpowiadającej wartości odtworzeniowej, kompensacja realizowana zgodnie z przepisami prawa polskiego jest wspierana przez środki dodatkowe zapewniające realizację kompensacji w standardzie kompensacji według wartości odtworzeniowej takich, jak wsparcie w okresie przejściowym po przesiedleniu, stanowiącym rozsądny czas konieczny dla odtworzenia jakości życia (w tym źródeł utrzymania), itp.

Odszkodowanie przysługuje w wysokości uzgodnionej między PGW WP RZGW, a dotychczasowym właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub osobą, której przysługuje ograniczone prawo rzeczowe do nieruchomości (lub ustalonej przez Wojewodę, jeżeli nie dojdzie do ustalenia wysokości odszkodowania w wyniku negocjacji), od Skarbu Państwa. We wszystkich przypadkach odszkodowanie to powinno odpowiadać co najmniej wartości odtworzeniowej nieruchomości.

Odszkodowanie podlega waloryzacji na dzień wypłaty, według zasad obowiązujących w przypadku zwrotu wyłączonej nieruchomości.

Odszkodowanie jest ustalane w oparciu o wycenę profesjonalnego, niezależnego rzeczoznawcy majątkowego.

UWAGA:

Metody wyceny definiuje akt prawny w randze rozporządzenia tj. Rozporządzenie Rady Ministrów z 21.09.2004 r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego, w nim zawarte są szczegóły dotyczące metod i technik szacowania wartości odszkodowania.

4.5.1. Wycena nieruchomości

Podstawę ustalenia wysokości odszkodowania stanowi wartość rynkowa nieruchomości. Przy określaniu wartości rynkowej nieruchomości uwzględnia się w szczególności jej rodzaj, położenie, sposób użytkowania, przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, stopień wyposażenia w urządzenia infrastruktury technicznej, stan nieruchomości oraz aktualnie kształtujące się ceny w obrocie nieruchomościami. Wartość rynkową nieruchomości określa się według aktualnego sposobu jej użytkowania, jeżeli przeznaczenie nieruchomości, zgodne z celem inwestycji nie powoduje zwiększenia jej wartości. W przypadku, gdy dane z lokalnego lub regionalnego rynku nieruchomości pozwalają na określenie wartości rynkowej nieruchomości, rzeczoznawca majątkowy określa tę wartość stosując jedno z podejść tj. podejście porównawcze, dochodowe lub mieszane. Jeżeli przeznaczenie nieruchomości, zgodne z celem wyłączenia, powoduje zwiększenie jej wartości, wartość nieruchomości dla celów odszkodowania określa się według alternatywnego sposobu użytkowania wynikającego z tego przeznaczenia. W przypadku, gdy dane z lokalnego lub regionalnego rynku nieruchomości są niewystarczające do określenia wartości rynkowej nieruchomości, rzeczoznawca majątkowy określa wartość odtworzeniową nieruchomości stosując podejście kosztowe.

Jeżeli dotychczasowy właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości objętej decyzją o pozwoleniu na realizację inwestycji, odpowiednio, wyda tę nieruchomość lub wyda nieruchomość i opróżni lokal oraz inne pomieszczenia nie później niż w terminie 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o wydaniu decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji z rygorem natychmiastowej

wykonalności wysokość odszkodowania powiększa się o kwotę równą 5 % wartości nieruchomości lub wartości prawa użytkowania wieczystego.

4.5.2. Wycena nasadzeń i zasiewów

Przy określaniu wartości drzewostanu leśnego albo zadrzewień, jeżeli w drzewostanie znajdują się materiały użytkowe, szacuje się wartość drewna znajdującego się w tym drzewostanie. Jeżeli w drzewostanie nie występuje materiał użytkowy lub wartość drewna, które może być pozyskane, jest niższa od kosztów zalesienia i pielęgnacji drzewostanu, szacuje się koszty zalesienia oraz koszty pielęgnacji drzewostanu do dnia wywłaszczenia.

Przy określaniu wartości plantacji kultur wieloletnich szacuje się koszty założenia plantacji i jej pielęgnacji do czasu pierwszych zbiorów oraz wartość utraconych pożytków w okresie od dnia wywłaszczenia do dnia zakończenia pełnego plonowania. Sumę kosztów i wartość utraconych pożytków zmniejsza się o sumę rocznych odpisów amortyzacyjnych, wynikającą z okresu wykorzystania plantacji od pierwszego roku plonowania do dnia wywłaszczenia.

Przy określaniu wartości zasiewów, upraw i innych zbiorów jednorocznych szacuje się wartość przewidywanych plonów według cen kształtujących się w obrocie rynkowym, zmniejszając ją o wartość nakładów koniecznych w związku ze zbiorem tych plonów.

4.5.3 Metodyka wyceny obiektów budowlanych

Dla określenia wartości obiektów budowlanych stanowiących odrębny od gruntu przedmiot własności można stosować podejście kosztowe, metodę kosztów odtworzenia, technikę wskaźnikową. Podejście kosztowe polega na określaniu wartości nieruchomości przy założeniu, że wartość ta odpowiada kosztom jej odtworzenia (zastąpienia).

Za wartość części składowych gruntu przyjmuje się kwotę równą kosztom ich odtworzenia lub kosztom ich zastąpienia.

Istotą podejścia kosztowego jest przyjęcie założenia, że nabywca nieruchomości nie będzie skłonny zapłacić za nieruchomość więcej niż wyniosą koszty wzniesienia nieruchomości w takiej samej technologii lub funkcji, w tym samym miejscu.

Konsekwencją przyjęcia takiego założenia jest wyróżnienie dwóch rodzajów kosztów:

- kosztu odtworzenia
- kosztu zastąpienia.

Dla zastosowania metody kosztów odtworzenia niezbędne jest dysponowanie danymi technicznymi o wycenianych obiektach budowlanych, danymi o cenach materiałów i robót budowlanych.

Koszt odtworzenia oznacza koszt zbudowania obiektu identycznego (dokładnej kopii) z obiektem będącym przedmiotem wyceny. Przy określaniu wartości rzeczoznawca majątkowy uwzględnia taki sam projekt, wyposażenie, jakość prac budowlanych i uwzględnia w kalkulacji kosztów zarówno wszystkie wady, braki, jak i zbędne elementy wyposażenia lub konstrukcji czy też materiały wychodzące już z użycia. Do kosztów odtworzenia zalicza się również koszty wybudowania urządzeń towarzyszących ściśle związanych z obiektem wycenianym, przygotowanie i uporządkowanie terenu oraz koszty opracowania dokumentacji projektowej i nadzoru budowlanego. Określając koszt odtworzenia obiektu należy zatem podać aktualne na dzień wyceny koszty wybudowania jego repliki. Jedynie w przypadku, gdy materiały, z których zbudowano obiekt dzisiaj są już niedostępne na rynku, przy określaniu wartości należy przyjmować ceny materiałów najbardziej zbliżonych do materiałów użytych.

4.6 Procedury specjalne

4.6.1 Wpłata odszkodowań za trwałe ograniczenia i ograniczenia na podstawie art. 9 pkt 8 lit. f

Nieruchomości niezbędne do realizacji Kontraktu zostaną pozyskane na podstawie decyzji PNRI wydanej w oparciu o przepisy specustawy przeciwpowodziowej.

W decyzji PNRI mogą zostać wskazane nieruchomości będąca częścią Zadania, niezbędne do jego funkcjonowania, które nie stają się własnością Skarbu Państwa, lecz wobec których trwałe ogranicza się sposób korzystania (dalej: TO), albo nieruchomości przeznaczone na potrzeby ochrony przed powodzią poza obszarem Zadania, wobec których ograniczono sposób korzystania, z uwzględnieniem obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią oraz obszarów potencjalnego zagrożenia powodzią, lub szczególnego zagrożenia powodzią, o ile zostały wyznaczone.

Nieruchomości takie nie podlegają, co do zasady stałej zmianie sposobu zagospodarowania i mogą być wykorzystywane przez właściciela (wieczystego użytkownika) podobnie jak przed realizacją inwestycji lecz, po wykonaniu zadania inwestycyjnego, już zawsze z pewnymi ograniczeniami funkcjonalnymi.

Ograniczenia te i niedogodności z nimi związane, (np. zakaz zabudowy, zakaz sadzenia drzew, itp.) mogą wpłynąć ujemnie na wartość rynkową nieruchomości i wówczas muszą być zrekompensowane słusznym odszkodowaniem. W skrajnym przypadku utraty przydatności nieruchomości dla właściciela (wieczystego użytkownika) może on w stosunku do nieruchomości podlegających trwałemu ograniczeniu (na podstawie art. 22 ust 2 specustawy przeciwpowodziowej) domagać się na drodze cywilnej jej wykupu. Także, w przypadku nieruchomości przeznaczonych na potrzeby ochrony przed powodzią, wobec których to ograniczono sposób korzystania z nieruchomości może właścicielom albo użytkownikom wieczystym przysługiwać roszczenie o ich wykup, jeżeli dalsze prawidłowe korzystanie z nieruchomości w sposób dotychczasowy albo w sposób zgodny z jej dotychczasowym przeznaczeniem jest niemożliwe – tj. o ile sąd cywilny uzna, że podstawę takiego roszczenia może stanowić art. 9 pkt 8 lit. f specustawy i art. 30 specustawy w związku z art. 124 ust. 5 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Niezależnie od powyższych roszczeń właściciel albo użytkownik wieczysty ww. nieruchomości powinien mieć możliwość otrzymania odszkodowania z tytułu nieprzywrócenia nieruchomości do stanu poprzedniego, w tym z powodu nadmiernych trudności lub kosztów. Odszkodowanie to powinno odpowiadać wartości poniesionych szkód. Jeżeli skutek tych zdarzeń zmniejszy się wartość nieruchomości, odszkodowanie powiększa się o kwotę odpowiadającą temu zmniejszeniu. Podstawę materialnoprawną ww. odszkodowania może stanowić odpowiednio art. 9 pkt 8 lit. b albo art. 9 pkt 8 lit. f i art. 30 specustawy w związku z art. 128 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Na marginesie podkreślić należy, iż organy administracji publicznej stoją na stanowisku, iż w przypadku nieruchomości podlegających trwałym ograniczeniom w sposobie korzystania z nieruchomości właścicielom albo użytkownikom wieczystym tychże nieruchomości przysługuje wyłącznie roszczenie o ich wykup, o którym mowa w art. 22 ust. 2 specustawy przeciwpowodziowej.

Nadto, uprawnienie przewidziane w art. 22 ust. 2 specustawy przeciwpowodziowej (w zakresie wykupu nieruchomości wobec, których trwałe ogranicza się sposób korzystania) nie przysługuje właścicielowi nieruchomości, na których znajdują się drogi publiczne.

Specustawa przeciwpowodziowa nie definiuje na czym polega trwałe ograniczenie sposobu korzystania (TO) i nie wskazuje organu administracji właściwego rzeczowo do określenia w trybie administracyjnym ww. spornego odszkodowania z tego tytułu. Stan taki, tj. brak wyraźnego przepisu prawa wskazującego właściwość rzeczową (kompetencje) organu, spowodowany jest ewidentną luką prawną i upoważnia do zastosowania w postępowaniu administracyjnym analogii iuris (specustawa drogowa - ZRID) odniesionej do Postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 9 listopada 2012 r. (I OW 142/12). Sąd, wskazując wojewodę jako organ właściwy, jednoznacznie stwierdza że [cyt.] „*Organem właściwym do ustalenia odszkodowania jest organ, który wydał decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej...*”. Nie sposób bowiem przyjąć, aby ustawodawca

rozdzielił kompetencje do ustalania odszkodowania za skutki tej samej decyzji w zależności od przedmiotu tego odszkodowania.

W rezultacie, w odniesieniu do ustalenia odszkodowania z tytułu ustanowienia TO właściwy będzie Wojewoda, który wydał PNRI, zaś samo odszkodowanie może zostać ustalone na zasadach określonych w niniejszym PPNiP.

Jeśli natomiast chodzi o potencjalne zajęcia czasowe poza terenem Zadania, których dokładnej skali nie można określić na obecnym etapie zaawansowania Kontraktu, to będą one realizowane poza przepisami specustawy przeciwpowodziowej (tj. bez ograniczeń korzystania z nieruchomości, w celu wykonania robót/czynności określonych w projekcie budowlanym, na podstawie art. 9 pkt 8 lit f specustawy przeciwpowodziowej). Wykonawca będzie samodzielnie zawierał z właścicielami albo użytkownikami wieczystymi nieruchomości lub pozostałymi uprawnionymi podmiotami, którym przysługuje do nich tytuł prawny (np. posiadacze zależni nieruchomości) dobrowolne porozumienia, w których określone zostaną zasady czasowego udostępnienia przez nich tychże nieruchomości na potrzeby realizacji Kontraktu. W każdym wypadku właściciele albo użytkownicy rzeczy nieruchomości lub pozostałe uprawnione podmioty, którym przysługuje do nich tytuł prawny zostaną skutecznie poinformowani o planowanym Kontrakcie oraz o przysługujących im uprawnieniach.

4.6.2 Deponowanie środków finansowych na rachunku sądowym w przypadku braku możliwości wypłaty należnego odszkodowania

Na podstawie art. 133 ustawy o gospodarce nieruchomościami RZGW złoży kwotę odszkodowania do depozytu sądowego zgodnie z decyzją Wojewody zobowiązującą RZGW do wypłaty odszkodowania do depozytu, co będzie równoznaczne ze spełnieniem świadczenia. Ma to miejsce wyłącznie w dwóch przypadkach: gdy osoba uprawniona odmawia przyjęcia odszkodowania albo jego wypłata natrafia na trudne do przewyższenia przeszkody (brak zdolności do czynności prawnych wierzyciela, jego dłuższa nieobecność w kraju przy braku ustanowienia pełnomocnika, klęski żywiołowe, stan wojenny) oraz gdy odszkodowanie za wywłaszczenie dotyczy nieruchomości o nieregulowanym stanie prawnym (Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie 2005-02-25, sygn. akt II SA/Lu 884/04).

Złożenie do depozytu sądowego ma takie same skutki jak spełnienie świadczenia, zgodnie z OP 4.12 osoba objęta projektem nie ponosi, żadnych kosztów w tym zakresie.

W przypadku ewentualnego oddalenia wniosku przez Sąd opłata nie będzie podlegać zwrotowi, a dodatkowo jeżeli wierzyciel (jako uczestnik postępowania) będzie zastępowany przez radcę prawnego lub adwokata, sąd może nakazać zapłatę kwoty w wysokości 120 zł tytułem wynagrodzenia za zastępstwo.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA:

KROKI	DZIAŁANIA DO PODJĘCIA	TAK	NIE	UWAGI
Krok 1	Wydanie przez Wojewodę decyzji o ustaleniu odszkodowania zobowiązująca do wpłaty odszkodowania do depozytu sądowego	Krok 2	Niepodejmowanie działań	
Krok 2	Złożenie wniosku o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego	Krok 3 lub Krok 4	-	
Krok 3	Przyjęcie wniosku przez Sąd	Krok 5		
Krok 4	Oddalenie wniosku przez Sąd	Zażalenie		
Krok 5	Wpłata środków na wskazane przez Sąd konto depozytowe			Dzięki temu, iż podstawą wpłaty środków do depozytu jest decyzja Wojewody – wpłata środków na konto następuje już w chwili złożenia wniosku do sądu zgodnie z regulacją art. 6932 §2 i §3 Kodeksu postępowania cywilnego
Krok 6	Postępowanie o wydanie depozytu			
Krok 7	Wpłata środków na wskazane konto wierzyciela			

5. BADANIA SPOŁECZNO-EKONOMICZNE

Podstawowym źródłem informacji dotyczącym zagospodarowania i użytkowania zajmowanych nieruchomości jest analiza danych GIS, wypisów z ewidencji gruntów i budynków (EGIB) oraz ich weryfikacja na miejscu realizacji Kontraktu. Właściciele/współwłaściciele, użytkownicy wieczystych oraz posiadacze samoistnych zajmowanych nieruchomości ustalono na podstawie ewidencji gruntów i budynków oraz ksiąg wieczystych. Obecność infrastruktury ustalono na podstawie analizy map do celów projektowych oraz weryfikacji na miejscu realizacji Kontraktu.

W zakresie oddziaływań społecznych podstawowym źródłem informacji były dane pozyskane w oparciu o dostępne rejestry (np. ewidencja działalności gospodarczej, Krajowy Rejestr Sądowy), a także dane uzyskane w oparciu o wizyty w miejscu realizacji Kontraktu. Bazowano również na danych statystycznych GUS oraz materiałach zamieszczonych w Internecie (informacje ze stron internetowych Urzędów, fora internetowe itp., informacje prasy lokalnej).

Dodatkowo w miesiącu lutym i marcu 2018 Konsultant, działający w imieniu i na rzecz Inwestora, przeprowadził wśród PAP ankietyzację w zakresie postrzegania zasadności realizacji Kontraktu na roboty 1B.7, statusu gospodarstw domowych w zakresie liczby osób tworzących gospodarstwo ich zatrudnienia, źródeł przychodu, wpływu Projektu na jakość ich życia oraz sytuację ekonomiczną (wpływ na poziom przychodu). Grupą docelową, która została objęta ankietami były przede wszystkim osoby, których nieruchomości będą podlegały wywłaszczeniu, a obszar objęty zajęciem stałym przekracza 10% początkowej powierzchni działki podlegającej zajęciu. Do przeprowadzenia badań przyjęto bardziej restrykcyjny wskaźnik wpływu niż 20% zajęcia. Nie prowadzono pełnych badań socjoekonomicznych ze względu na fakt, iż przeprowadzone badania wstępne wykazały, iż w żadnym z przypadków nie zachodzą następujące okoliczności - osoby wywłaszczone tracą ponad 10% swojego całkowitego majątku produkcyjnego lub muszą fizycznie się przeprowadzić (zgodnie z OP 4.12).

Wyniki przeprowadzonego badania opisano szczegółowo w odrębnym opracowaniu zatytułowanym „Studium socjoekonomiczne dla Kontraktu na roboty 1B.7” (opracowanie to nie jest udostępnione ze względu na ochronę danych osobowych zgodnie z rozporządzeniem EU). Poniżej przytoczono wnioski z przedmiotowego opracowania.

Inwestycja jest pozytywnie postrzegana przez większość PAP. Natomiast zidentyfikowano w trakcie badań grupę osób, które są przeciwne realizacji tego Kontraktu (5 osób) lub w chwili przeprowadzania ankiety określiły się jako niezdecydowane (2 osoby) - z osobami tymi przeprowadzone zostały spotkania w celu wyjaśnienia ewentualnych wątpliwości i wypracowania konsensusu - wynika to z faktu, iż Inwestycja obejmuje budowę nowych wałów na odcinkach o łącznej długości 9,73 km, co wymaga stałego zajęcia terenu na obszarach, gdzie do tej pory nie było urządzeń ochrony przeciwpowodziowej. Obszary te, w większości, nie zostały nigdy wcześniej podtopione lub objęte powodzią, więc ludność tego obszaru nie doświadczyła traumatycznych przeżyć, jakie mają za sobą mieszkańcy, których domy i gospodarstwa zostały w historycznych powodziach 1997 czy 2010 roku zalane i zniszczone.

Natomiast trudno w przypadku tej Inwestycji mówić o jej istotnym wpływie na funkcjonowanie szerszej społeczności, a całościowe koszty społeczno-ekonomiczne poniesione przez społeczność lokalną na terenie inwestycji można uznać za możliwe do skompensowania. Ostateczne zadowolenie z faktu realizacji Inwestycji będzie pochodną wysokości wypłaconych odszkodowań lub zastosowania innych, satysfakcjonujących PAP działań kompensujących.

Niskie koszty społeczno-ekonomiczne tej Inwestycji są też konsekwencją faktu, że na przeznaczonym pod nią obszarze brak jest jakichkolwiek instytucji użyteczności publicznej, takich jak szkoły, urzędy, zakłady pracy czy kościoły lub siedziby innych związków wyznaniowych, co oznacza, że procedura

wywłaszczeniowa w żaden sposób nie dotknie osób niebędących posiadaczami nieruchomości nią objętych.

Pomimo powyższego, przy ocenie społeczno-ekonomicznych kosztów inwestycji należy zwrócić uwagę na niedogodności płynące z Inwestycji dla pojedynczych gospodarstw domowych, przede wszystkim Gospodarstwa domowego 34, które w największym stopniu doświadczy uciążliwości związanych z prowadzeniem prac budowlanych, takich jak hałas, ruch pojazdów i maszyn Wykonawcy.

Kwestią wymagającą podkreślenia, jaką ujawniono w trakcie prowadzonych badań terenowych oraz towarzyszących im konsultacji, jest niezadowolenie części respondentów z uprzednio prowadzonych uzgodnień co do wysokości odszkodowania otrzymanego za wywłaszczone nieruchomości. Dotyczy to uzgodnień prowadzonych na etapie realizacji Kontraktu na roboty B3-1. Brak zgody PAP na przyjęcie kwot odszkodowania proponowanych przez Inwestora skutkowało tym, że sprawy trafiły do Wojewody Dolnośląskiego, a organ ten wydawał decyzje ustalającą wysokość odszkodowania przez okres kilku miesięcy, mimo zapisanego w Specustawie terminu 30 dni. Dodatkowo odszkodowania przyznawane przez Wojewodę były często wyższe od tych, które proponował Inwestor, co także nie przyczyniło się do stworzenia dobrego klimatu w relacjach PAP – Inwestor.

Sześć osób wskazało, iż zainteresowane są otrzymaniem odszkodowania w formie „ziemia za ziemię”, natomiast oczekiwanie to ograniczyło tylko do najbliższego sąsiedztwa lokalizacji własnych działek lub uwarunkowało tą formę odszkodowania zamianą całej działki, a nie tylko fragmentu, który będzie podlegał wywłaszczeniu. Są to warunki trudne do spełnienia, szczególnie, że Inwestor nie dysponuje własnym zasobem ziemi i to zlokalizowanym w najbliższej okolicy w stosunku do planowanej Inwestycji. Po przeanalizowaniu wszystkich przypadków oczekiwań PAP i własnych możliwości prawno-technicznych Inwestor nadal prowadzi działania, aby zapewnić nieruchomości zamienne jako alternatywną formę odszkodowania, jednocześnie również pozostawia tym osobom możliwość uzyskania odszkodowania w formie wypłaty pieniężnej odszkodowania.

Dane dotyczące nieruchomości

Dane dotyczące użytkowania nieruchomości zajmowanych na potrzeby Kontraktu przedstawiono w rozdziale 1.4. Ich zagospodarowanie tylko częściowo odpowiada użytkom wskazanym w ewidencji gruntów i budynków (EGiB).

W przypadku części nieruchomości rolnych są one odłogowane i stanowią nieużytki podlegające sukcesji ekologicznej tj. porośnięte zakrzaczeniami lub drzewami w różnym wieku. Znaczna część nieruchomości rolnych jest jednak aktywnie uprawiana. W tych przypadkach ważną kwestią będzie wycena nieruchomości zgodnie z zasadami opisanymi w niniejszym PPNiP.

Zadanie nie będzie również wpływało czy utrudniało dostępu do zasobów naturalnych (Inwestycja obejmuje w części rozbudowę istniejącego już wału wraz z istniejącymi przejazdami wałowymi, które zostaną również przebudowane, w części budowę nowych obwałowań, gdzie przewidziano stosowną infrastrukturę umożliwiającą sprawną komunikację pomiędzy obszarami zawala i międzywala). Na nowo zaprojektowanym międzywale nie ma budynków mieszkalnych czy gospodarczych, lub też budynków użyteczności publicznej jak żłobek, przedszkole, szkoła, kościół itp. Międzywale po wykonaniu infrastruktury przeciwpowodziowej będzie pełniło dotychczasowe funkcje gospodarcze. Właściciele tych nieruchomości zostaną po złożeniu odpowiedniego wniosku w Gminach zwolnieni z obowiązku corocznej zapłaty podatku od nieruchomości. Uprawnienie to wraz z podaniem stosownych podstaw prawnych będzie szczegółowo opisane w rozesłanych broszurach informacyjnych.

W oparciu o przeanalizowane źródła informacji stwierdzono, że nie jest konieczne przeprowadzanie szczegółowego badania socjoekonomicznego wszystkich osób objętych Projektem

przy użyciu kwestionariuszy dedykowanych poszczególnym osobom. Już bowiem wstępne badanie wykazało, że z uwagi na charakter i lokalizację planowanego Kontraktu, jak również z uwagi na planowany zakres zajęć nieruchomości, gdy zajmowane będą tylko fragmenty powierzchni działek nie będzie dochodziło do fizycznych lub ekonomicznych przesiedleń.

Przeprowadzone analizy wykazały, że nie wystąpią przesiedlenia fizyczne i ekonomiczne, a koszty społeczno-ekonomiczne samego Kontraktu nie będą znaczne. Przeważająca liczba PAP wskazała, że najlepszą formą odszkodowania będzie odszkodowanie w formie pieniężnej.

Niewielkie koszty społeczno-ekonomiczne Kontraktu są też konsekwencją wskazanego już powyżej faktu, że na przeznaczonym pod nią obszarze brak jest jakichkolwiek instytucji użyteczności publicznej, takich, jak szkoły, urzędy, zakłady pracy czy kościoły lub siedziby innych związków wyznaniowych czy też terenów zagospodarowanych Rodzinnymi Ogrodami Działkowymi.

Za datę graniczną - końcową badania socjoekonomicznego (tzw. cut-off date) przyjęto dzień zakończenia badań socjoekonomicznych dla Kontraktu na roboty 1B.7 (30.03.2018 r.).

6. RÓWNOŚĆ PŁCI

W Polsce obowiązuje prawny zakaz dyskryminacji, który wyrażony jest w Konstytucji z 1997 roku. Artykuł 32 stanowi, że nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny. Dyskryminacja kobiet oznacza wszelkie zróżnicowanie, wyłączenie lub ograniczenie ze względu na płeć, które powoduje lub ma na celu uszczuplenie albo uniemożliwienie kobietom, niezależnie od ich stanu cywilnego, przyznania, realizacji bądź korzystania na równi z mężczyznami z praw człowieka, podstawowych wolności w dziedzinach życia politycznego, gospodarczego, społecznego, kulturalnego, obywatelskiego i innych (art. 1 Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z 1979 r.).

Polska, chcąc być członkiem Unii Europejskiej, musiała dostosować swoje prawodawstwo do regulacji obowiązujących w UE, również w zakresie zasady równości płci. Zaowocowało to głównie zmianami w kodeksie pracy, ale także zmianą podejścia polityków i administracji publicznej do tego tematu.

Zgodnie ze Wskaźnikiem Rozwoju Społecznego (HDI) Programu Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP) za 2012 r. Polska jest wśród krajów o bardzo wysokim wskaźniku rozwoju społecznego. Zajmuje 39 miejsce w rankingu na 187 krajów, czyli powyżej średniej państw z regionu działalności EBOR i na zbliżonym poziomie do średniej dla krajów Europy Środkowej i państw bałtyckich. Wskaźnik Rozwoju Społecznego obejmuje trzy elementy: zdrowie, edukację i standard życia. Pod względem wskaźnika nierówności płci UNDP (Gender Inequality Index – GII) Polska zajmuje jeszcze wyższe miejsce i jest na 24 miejscu w światowym rankingu. Wskaźnik nierówności płci to miernik, który odzwierciedla utratę możliwości rozwoju na obszarze danego kraju spowodowaną nierównym traktowaniem płci i obejmuje trzy elementy podlegające ocenie: zdrowie reprodukcyjne, zwiększenie uprawnień oraz uczestnictwo w rynku pracy.

Jeżeli chodzi o udział kobiet w życiu publicznym, to udział kobiet w składzie organów publicznych pochodzących z wyboru jest niewielki. Wskazuje się tutaj m.in. na niski odsetek kobiet zasiadających w Sejmie, a także w Senacie. Podobne, negatywne, tendencje charakteryzują inne organy pochodzące z wyboru: rady gmin, rady powiatów, czy sejmiki województw (kobiety stanowią około 1/4 wszystkich radnych). Warto podkreślić również zauważalny od lat niewielki odsetek kobiet wśród wójtów, burmistrzów, czy prezydentów miast. Natomiast uwagę zwraca postępująca demaskulinizacja funkcji sołtysa, która to funkcja jest jedną z istotniejszych w kontekście aktywności obywatelskiej i budowania kapitału społecznego. Doświadczenia wskazują również, że kobiety są równoprawnymi uczestniczkami prowadzonych konsultacji społecznych, a często ich zaangażowanie i aktywność lokalna powodują, że w konsultacjach tych odgrywają wiodącą rolę. Na zakończenie należy wskazać, że w celu promocji kobiet i zwiększenia ich reprezentacji w gremiach decyzyjnych i zarządzaniu w biznesie, podejmowane są liczne inicjatywy obywatelskie, deklaracje partii politycznych, popularyzuje się przykłady innych krajów, Komisja Europejska z urzędu podejmuje własne inicjatywy, itp. co powinno przełożyć się na poprawę równouprawnienia kobiet i mężczyzn w sferach uczestnictwa w rynku pracy, czy gremiach decyzyjnych. Analiza wyników badań za ostatnie 10 lat wskazuje z resztą na stopniowy postęp w tej dziedzinie.

7. KWALIFIKOWALNOŚĆ I MACIERZ UPRAWNIENÍ

Biorąc pod uwagę wielkość i skalę Kontraktu, jaką jest rozbudowa istniejącego już wału i przebudowa towarzyszących mu budowli ochrony przeciwpowodziowej oraz budowa nowych obwałowań nie przewiduje się, aby realizacja Kontraktu spowodowała znaczące negatywne oddziaływania społeczne.

Niezależnie od powyższego priorytetowym celem wszystkich instytucji zaangażowanych w rozbudowę i eksploatację wału powinno być uzyskanie konsensusu ze społeczeństwem.

Osiągnięcie tego celu możliwe jest poprzez:

- prowadzenie polityki konsultacji i dialogu z mieszkańcami,
- szczegółowe zidentyfikowanie i zinwentaryzowanie problemów, które mogą wystąpić w trakcie rozbudowy i eksploatacji wału.

Na podstawie dokonanych analiz można wskazać grupy społeczne i problemy wynikające z położenia nieruchomości w pobliżu wałów.

Grupy osób objęte realizacją projektu (PAP) zidentyfikowane w obszarze realizacji Kontraktu na roboty 1B.7 i zakwalifikowane do rekompensaty oddziaływań wynikających z jego realizacji:

- właściciele i współwłaściciele nieruchomości objętych Kontraktem,
- najemcy, dzierżawcy, użytkownicy wieczyści,
- posiadacze samoistni, którzy bez tytułu prawnego uprawiają ziemię i czerpią pożytki z plonów zbieranych na tych gruntach, jeśli wystąpią (w dacie granicznej tj. w dniu 30.03.2018 r. nie zidentyfikowano takich PAP).

PAP będą uprawnione do uzyskania rekompensaty za następujące kategorie oddziaływań/strat:

- odszkodowanie za utracone prawo własności za nieruchomości objęte zajęciem stałym – przewiduje się wypłatę odszkodowania w formie pieniężnej w wysokości odtworzeniowej wartości wywłaszczonej nieruchomości. W przeważającej liczbie przypadków nie przewiduje się zamiany „ziemia za ziemię” ze względu na fakt, iż zajęcia stałe na nieruchomościach osób fizycznych nie wpływają na utratę „miejsca zamieszkania i źródła utrzymania”, a Inwestor nie dysponuje odpowiednim gruntem w obszarze realizacji Inwestycji.

- odszkodowanie za utracone prawa (np. użytkowanie wieczyste, dzierżawa, najem itp.) do nieruchomości objętej zajęciem stałym. Dla PAP nie będących właścicielami, ale posiadających tytuł prawny do nieruchomości (np. najemcy, dzierżawcy) otrzymają odszkodowanie w formie pieniężnej odpowiadające wartości wywłaszczonych praw.

- odszkodowanie za budowle i struktury niemieszkalne – PAP otrzymają odszkodowania w formie pieniężnej za trwałą utratę takiego elementu infrastruktury w kwocie odtworzenia tj. bez uwzględnienia amortyzacji składnika aktywów tzn. zmniejszenia wartości ze względu na wiek, stan lub jakiegokolwiek inny czynnik.

- odszkodowanie za utracone składniki roślinne (nasadzenia, drzewa itp.). Utrata nasadzeń zostanie zrekompensowana w formie pieniężnej, przy uwzględnieniu kosztów założenia i pielęgnacji nasadzeń, a także wartości utraconych pożytków w okresie od dnia wywłaszczenia do dnia zakończenia pełnego plonowania, w przypadku drzew na podstawie oszacowania wartości drewna, które może być pozyskane. Do odszkodowania za te elementy składowe gruntu uprawnieni są tak osoby posiadające tytuł prawny do nieruchomości, jak i posiadacze samoistni. Elementy te będą wycenione w operatach szacunkowych, które przygotowują niezależni rzeczoznawcy majątkowi.

- odszkodowanie za trwałe ograniczenie w korzystaniu z nieruchomości (jeżeli jakiegokolwiek wystąpi) zostanie wypłacone na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego przez rzeczoznawcę majątkowego przed rozpoczęciem robót budowlanych;

- odszkodowania za zajęcia czasowe pozostają poza obszarem działania PGW WP RZGW (będą realizowane przez Wykonawcę), ale jak to wskazano powyżej zgodnie z zapisami PPNiP. Jakkolwiek, PGW WP RZGW będzie odpowiedzialny za zapewnienie, że Wykonawca realizuje te zapisy.

Wszystkie przypadki (nieruchomości), w których zidentyfikowano brak tytułu prawnego, bądź nieuregulowane stany prawne będą skierowane do Wojewody Dolnośląskiego w celu ustalenia należnego odszkodowania przez ten Organ.

Nie zidentyfikowano grup wrażliwych, które wymagałyby szczególnej pomocy ze strony PGW WP RZGW.

Dodatkowe uprawnienia ze wskazaniem grupy społecznej oraz z podaniem działań minimalizujących i zaoferowanej pomocy wskazano w tabeli 1.

Tabela 1. Grupy społeczne (PAP), oddziaływania wynikające z realizacji Kontraktu oraz kompensaty/oferowana pomoc

Oddziaływania /straty	Określenie PAP	Kompensata ⁴
Trwała utrata nieruchomości	Właściciele, użytkownicy wieczysti, posiadacze samoistni nieruchomości	<ul style="list-style-type: none"> • odszkodowanie pieniężne, • pokrycie wszelkich kosztów transakcyjnych
	Użytkownicy nieruchomości	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna za utratę praw do nieruchomości, • pomoc we wzięciu w użytkowanie podobnej nieruchomości.
	Najemcy, dzierżawcy	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensacja pieniężna za straty poniesione w związku z wygaśnięciem umowy, • pokrycie kosztów transakcyjnych
	Nielegalnie władający nieruchomością	<ul style="list-style-type: none"> • brak odszkodowania za utratę nieruchomości • wsparcie w uzyskaniu odpowiedniej pomocy instytucjonalnej, jeżeli utrata nieruchomości spowoduje utratę przychodu (konieczność dodatkowego zdiagnozowania i monitorowania takich przypadków)
	Nielegalni posiadacze służebności (o ile zostaną zidentyfikowani)	<ul style="list-style-type: none"> • dla nielegalnych posiadaczy służebności - pomoc w znalezieniu rozwiązania pozwalającego na korzystanie z przedmiotowej nieruchomości.
Trwałe ograniczenia w korzystaniu z nieruchomości (jeżeli wystąpi)	Właściciele	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna za straty związane z ograniczeniem w korzystaniu z nieruchomości, • pokrycie kosztów transakcyjnych.
Budowle i struktury niemieszkalne (budynki gospodarcze, ogrodzenia, infrastruktura)	Właściciele, użytkownicy wieczysti, posiadacze samoistni budowli i struktur	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna w wysokości wartości odtworzeniowej utraconych dóbr, • przeniesienie lub rekonstrukcja utraconych dóbr.
	Użytkownicy	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna w wysokości wartości odtworzeniowej

⁴ Wszystkie odszkodowania będą bazowały na koszcie odtworzeniowym bez amortyzacji składnika aktywów uwzględniającego wiek, stan lub jakiegokolwiek inny czynnik.

Oddziaływania /straty	Określenie PAP	Kompensata ⁴
techniczna itp.)		utraconych dóbr, <ul style="list-style-type: none"> • przeniesienie lub rekonstrukcja utraconych dóbr.
	Nielegalni posiadacze budowli i struktur (o ile zostaną zidentyfikowani)	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna w wysokości wartości odtworzeniowej utraconych dóbr, • przeniesienie lub rekonstrukcja utraconych dóbr.
Utrata nasadzeń	Właściciele, użytkownicy wierzchości, posiadacze samoistni nieruchomości	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna, uwzględniająca koszty założenia i pielęgnacji nasadzeń oraz utracone korzyści, • umożliwienie zebrania plonów
	Użytkownicy	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna, uwzględniająca koszty założenia i pielęgnacji nasadzeń oraz utracone korzyści, • umożliwienie zebrania plonów
	Dzierżawcy, najemcy	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna, uwzględniająca koszty założenia i pielęgnacji nasadzeń oraz utracone korzyści, • umożliwienie zebrania plonów
	Nielegalnie posiadający nieruchomość (o ile zostaną zidentyfikowani)	<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie zebrania plonów
Utrata drzew	Właściciele, użytkownicy wierzchości, posiadacze samoistni nieruchomości	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna, w razie potrzeby uwzględniająca koszty założenia i pielęgnacji drzewostanu oraz utracone drzewa i korzyści
	Użytkownicy	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna, w razie potrzeby uwzględniająca koszty założenia i pielęgnacji drzewostanu oraz utracone drzewa i korzyści
	Dzierżawcy, najemcy	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna, w razie potrzeby uwzględniająca koszty założenia i pielęgnacji drzewostanu oraz utracone drzewa i korzyści
	Nielegalnie posiadający nieruchomość (o ile zostaną zidentyfikowani)	<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie ścięcia drzew i zabranie drewna
Oddziaływania na przedsiębiorców i zatrudnienie w związku z zajęciami nieruchomości	Osoby prowadzące 1-osobową działalność gospodarczą (o ile zostaną zidentyfikowani)	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna za zysk⁵ utracony przez okres zajęcia nieruchomości, • objęcie wsparciem instytucjonalnym dla osób likwidujących działalność. • przyznanie odszkodowania w formie „ziemia za ziemię” o warunkach

⁵ W uwarunkowaniach polskiej gospodarki rozumiany jako przychód.

Oddziaływania /straty	Określenie PAP	Kompensata ⁴
		<p>pozwalających na kontynuowanie działalności rolniczej/sadowniczej lub rekompensaty pieniężnej (w przypadku fizycznego lub ekonomicznego przesiedlenia),</p> <ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna pozwalająca na podjęcie działalności rolniczej/sadowniczej na nowej nieruchomości.
	Organizacje pozarządowe (o ile pojawią się)	<ul style="list-style-type: none"> • przyznanie rekompensaty pieniężnej, • przyznanie rekompensaty pieniężnej w kwocie pozwalającej na podjęcie działalności gospodarczej na nowej nieruchomości.
	Mikroprzedsiębiorcy (zatrudniający do 10 pracowników) (o ile zostaną zidentyfikowani)	<ul style="list-style-type: none"> • przyznanie rekompensaty pieniężnej, • rekompensata pieniężna pozwalająca na podjęcie działalności gospodarczej na nowej nieruchomości.
<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna, • objęcie wsparciem instytucjonalnym dla osób likwidujących działalność. 		
<ul style="list-style-type: none"> • przyznanie odszkodowania w formie rekompensaty pieniężnej, • rekompensata pieniężna pozwalająca na podjęcie działalności rolniczej/sadowniczej na nowej nieruchomości. 		
	Mali przedsiębiorcy (zatrudniający od 10 do 50 pracowników) (o ile zostaną zidentyfikowani)	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna.
	Osoby pracujące na umowy cywilno-prawne (o ile zostaną zidentyfikowani)	<ul style="list-style-type: none"> • przyznanie przedsiębiorcom odszkodowań pozwalających na utrzymanie jak największej liczby miejsc pracy, • objęcie wsparciem instytucjonalnym i socjalnym dla osób pozostających bez zatrudnienia,
	Osoby pracujące na umowę o pracę	<ul style="list-style-type: none"> • przyznanie przedsiębiorcom odszkodowań pozwalających na utrzymanie jak największej liczby miejsc pracy, • objęcie wsparciem instytucjonalnym i socjalnym dla osób pozostających bez zatrudnienia,
Utrata lub ograniczenie dostępu do infrastruktury społecznej	Wszystkie PAP zamieszkujące na obszarze objętym skutkami realizacji Kontraktu	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzenie infrastruktury społecznej na innym obszarze, • jeżeli odtworzenie infrastruktury na innym obszarze jest niemożliwe albo niezasadne zapewnienie dostępu do istniejącej infrastruktury społecznej.
		<ul style="list-style-type: none"> • tymczasowe zapewnienie miejsc do rekreacji
Mienie gminne	Gmina	<ul style="list-style-type: none"> • Odtworzenie lub wymiana zniszczonych obiektów w konsultacji z gminami.

Oddziaływania /straty	Określenie PAP	Kompensata ⁴
Czasowe zajęcie nieruchomości (działania do realizacji przez Wykonawcę)	Właściciele, użytkownicy wierzności, posiadacze samoistni nieruchomości	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna lub w innej formie uzgodnionej z uprawnionym, • przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego.
	Nielegalnie władający nieruchomością	<ul style="list-style-type: none"> • przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego
	Dzierżawcy, użytkownicy nieruchomości	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna lub w innej formie uzgodnionej z uprawnionym, • przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego.

Tabela 2. Zabytki i dobra kultury oraz stanowiska archeologiczne, problemy oraz działania zapobiegające

Zabytki i dobra kultury/ stanowiska archeologiczne	Problemy wynikające z realizacji Kontraktu	Potencjalne skutki realizacji Kontraktu	Działania zapobiegające
Zabytki i dobra kultury	Brak	Brak	Brak
Zidentyfikowane stanowiska archeologiczne	Zagrożenie zniszczeniem przy wykonywaniu robót budowlano-montażowych	Zniszczenie	Nadzór archeologiczny w trakcie prowadzenia robót, ze szczególnym uwzględnieniem archiwalnych stanowisk archeologicznych.
Stanowiska archeologiczne (natrafienie na nieznanne i nierozpoznane dotychczas stanowiska archeologiczne)	Zagrożenie zniszczeniem przy wykonywaniu robót budowlano-montażowych	Zniszczenie	W przypadku natrafienia na stanowisko niezbędne będzie niezwłoczne wstrzymanie robót, zawiadomienie JRP i właściwych organów państwowych, a następnie przeprowadzenie ratowniczych badań archeologicznych przestrzegając przy tym polityki Banku dot. Fizycznych zasobów kulturowych.

Szczegółowy spis osób objętych oddziaływaniem Projektu został zawarty w Załączniku nr 2 do niniejszego PPNiP (dane osobowe zostały poddane anonimizacji).

8. KONSULTACJE SPOŁECZNE

Projekt niniejszego dokumentu podlegał procedurze konsultacji społecznych prowadzonych zgodnie z polityką operacyjną Banku Światowego OP 4.12.

Po zakończeniu prac nad projektem PPNiP i uzyskaniu na jego podstawie akceptacji Banku Światowego dla rozpoczęcia procedury upublicznienia, dokument ten poddany został konsultacjom społecznym prowadzonym zgodnie z wymaganiami polityki operacyjnej Banku Światowego (OP 4.12), których celem było umożliwienie zapoznania się osobom fizycznym, instytucjom i wszystkim zainteresowanym z treścią tego dokumentu oraz zapewnienie możliwości wniesienia ewentualnych uwag, zapytań i wniosków do jego treści.

Zgodnie z polityką operacyjną OP 4.12, upublicznienie Projektu dokumentu Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń rozpoczęło się 3 grudnia 2018 r., w momencie gdy ukazało się obwieszczenie w Gazecie Wrocławskiej (dziennik o zasięgu lokalnym).

Każdy zainteresowany mógł w okresie od dnia 03.12.2018 r. do 17.12.2018 r. (włącznie) zapoznać się z Projektem PPNiP (w wersji papierowej) w siedzibie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu al. Kochanowskiego 91B, 51-602 Wrocław, w dniach roboczych od godziny 8:30 do 14:30, lub z wersją elektroniczną dokumentu poprzez strony internetowe:

- PGW WP RZGW we Wrocławiu pod adresem - www.wroclaw.rzgw.gov.pl,
- Biura Projektu WWW pod adresem – www.odra-wroclaw.pl/aktualnosci,
- Urzędu Miasta Wrocław pod adresem – bip.um.wroc.pl,
- Urzędu Gminy w Długolece pod adresem – www.gmina.dlugoleka.pl,
- Urzędu Gminy w Czernicy pod adresem – www.czernica.pl,
- Biura Koordynacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły pod adresem – www.odrapcu.pl

Każdy zainteresowany mógł składać uwagi i wnioski odnośnie Projektu PPNiP w formie pisemnej oraz ustnej do protokołu pod w/w adresami lub w formie elektronicznej na adres e-mail: jrp.wroclaw@wody.gov.pl we wskazanym powyżej terminie. Instytucją właściwą do rozpatrzenia uwag i wniosków był PGW WP RZGW we Wrocławiu. Osobą do kontaktu w PGW WP RZGW we Wrocławiu byli Pan Jacek Chojnacki i Pan Bogdan Choć (numer telefonu +48 71 32-40-935).

Obwieszczenie o konsultacjach społecznych było również wywieszane na tablicach ogłoszeń w PGW WP RZGW we Wrocławiu, jak również na stronach internetowych instytucji takich jak:

- Biura Projektu WWW pod adresem – www.odra-wroclaw.pl/aktualnosci,
- Urzędu Miasta Wrocław pod adresem – bip.um.wroc.pl,
- Urzędu Gminy w Długolece pod adresem – www.gmina.dlugoleka.pl,
- Urzędu Gminy w Czernicy pod adresem – www.czernica.pl,
- Biura Koordynacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły pod adresem – www.odrapcu.pl,

a także na tablicach ogłoszeń w Urzędzie Miasta Wrocław, Urzędzie Gminy Długoleka oraz Urzędzie Gminy Czernica, jak również w miejscach prowadzenia robót budowlanych (tablicach ogłoszeń wykorzystywanych zwyczajowo).

W ciągu 14-dniowego terminu umożliwiającego zadawanie pytań do upublicznionego projektu Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń do PGW WP RZGW we Wrocławiu wpłynęły 3 pisma

z pytaniami oraz 1 wniosek o udostępnienie informacji publicznej. Żadna osoba nie pojawiła się w siedzibie RZGW we Wrocławiu, aby obejrzeć dokument w wersji papierowej, odnotowano jednak znaczne zainteresowanie wersją elektroniczną tego dokumentu.

Po zakończeniu trwającego 10 dni roboczych upublicznienia projektu PPNiP:

- dnia 17 grudnia 2018 r. o godz. 17.00 w Świetlicy Wiejskiej w Śliwicach (Śliwice, ul. Topolowa) oraz

- dnia 18 grudnia 2018 r. o godz. 17.00 w Szkole Podstawowej przy ul. Wrocławskiej 15

odbyły się otwarte dla społeczeństwa spotkania w sprawie konsultacji społecznych dotyczących Projektu Dokumentu - Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń dla Kontraktu na roboty 1B.7 WWW Widawa – przebudowa systemów zabezpieczenia przed powodzią, gm. Czernica, Długołęka, Wisznia Mała i Wrocław realizowanego w ramach Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły.

W spotkaniach wzięły udział osoby zainteresowane realizacją Projektu, wśród uczestników byli przedstawiciele władz lokalnych, jak również przedstawiciele jednostek bezpośrednio zaangażowanych w realizację POPDOW: Jednostki Realizującej Projekt z PGW WP RZGW we Wrocławiu oraz Zespołu Inżyniera Konsultanta (JV SWECO).

Na spotkaniu (otwartym dla każdego zainteresowanego realizacją Projektu), podczas publicznej dyskusji każdy uczestnik mógł składać ustne i pisemne komentarze/uwagi dotyczące projektu PPNiP do protokołu/raportu. W trakcie spotkania zadano wiele dodatkowych pytań, część wymagała odpowiedzi na piśmie ponieważ należało przeanalizować zagadnienia techniczne lub uzyskać dodatkowe informacje. Pytania zadane w trakcie spotkania dotyczyły kwestii opisanych szczegółowo w dokumencie PPNiP, zostały one omówione i wyjaśnione w trakcie spotkania i nie wymagają uzupełnienia Projektu PPNiP. Na pytania zadane w formie pisemnej, bądź złożone w okresie konsultacji pisma i wnioski odpowiadano również w formie pisemnej. Na jedno pytanie zadane w trakcie spotkania, gdzie PAP zostawił tylko numer telefonu do kontaktu odpowiadano telefonicznie.

Ze spotkania sporządzono raport, który został przesłany do Banku Światowego. Raport stanowi załącznik nr 10 do dokumentu PPNiP.

Dokument końcowy PPNiP po uzyskaniu klauzuli „No objection” BŚ zostanie udostępniony zainteresowanym stronom tj. zawieszony na stronie internetowej JWP oraz BKPOPDOW i pozostanie tam do czasu zakończenia realizacji Kontraktu. Wszelkie aktualizacje dokumentu PPNiP również będą dostępne dla zainteresowanych na stronie JWP oraz BKPOPDOW.

Tabela 3. Wstępna identyfikacja interesariuszy uczestniczących w konsultacjach społecznych, podmioty wywierające wpływ na przygotowanie i realizację PPNiP.

Interesariusz zewnętrzny	Rodzaj wpływu na PPNiP
Minister Inwestycji i Rozwoju	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpatrzenie odwołania od PNRI 2. Rozpatrzenie odwołania od decyzji ustalającej wysokość odszkodowania
Wojewoda Dolnośląski	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wydanie PNRI 2. Wydanie decyzji ustalającej wysokość odszkodowania
Prezydent Wrocławia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomoc w rozpoznaniu potrzeb społeczności lokalnej 2. Bezpośredni udział w konsultacjach społecznych
Starosta Wrocławski	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomoc w rozpoznaniu potrzeb społeczności lokalnej 2. Bezpośredni udział w konsultacjach społecznych
Wójt Gminy Długołęka	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reprezentacja Gminy Długołęka jako podmiotu podlegającego wywłaszczeniom 2. Informowanie PAP o konsultacjach społecznych 3. Bezpośredni udział w konsultacjach społecznych
Wójt Gminy Czernica	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reprezentacja Gminy Czernica jako podmiotu podlegającego wywłaszczeniom 2. Informowanie PAP o konsultacjach społecznych 3. Bezpośredni udział w konsultacjach społecznych
Rady Gmin j.w.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reprezentacja Gmin j.w. jako podmiotu podlegającego wywłaszczeniom 2. Informowanie PAP o konsultacjach społecznych 3. Bezpośredni udział w konsultacjach społecznych
Sołtysi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informowanie PAP o konsultacjach społecznych 2. Bezpośredni udział w konsultacjach społecznych
Podmioty podlegające wywłaszczeniom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Określenie potrzeb i strat ponoszonych w związku z planowanym wywłaszczeniem 2. Wybór formy odszkodowania oraz kompensacji 3. Bezpośredni udział w konsultacjach społecznych 4. Uczestnictwo w inwentaryzacji
Mieszkańcy gmin Czernica, Długołęka i Wrocław	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bezpośredni udział w konsultacjach społecznych

Konsultacje społeczne na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

Lokalna społeczność była informowana o planowanym Kontrakcie na etapie prowadzonej procedury administracyjnej związanej z wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (w okresie 24.02.2017 – 29.12.2017) w drodze obwieszczeń, zamieszczanych na stronach internetowych organów prowadzących postępowania (Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu) oraz w sposób zwyczajowo przyjęty, na dostępnych publicznie tablicach ogłoszeń w miejscach, w których Kontrakt będzie realizowany.

Dodatkowo obwieszczenia wywieszano na stronach i tablicach ogłoszeń w Urzędzie Miejskim Wrocławia, Urzędzie Gminy w Długołęce oraz Urzędzie Gminy w Czernicy.

Spółeczność lokalna była informowana tak o złożeniu stosownego wniosku, jak i o wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Zapewniło to możliwość wypowiedzenia się stronom w zakresie wszelkich kwestii dotyczących planowanego Kontraktu.

Po wydaniu decyzji strony zostały również poinformowane przez wydające je organy o możliwościach wniesienia odwołania od tej decyzji. Żadne odwołania nie zostały złożone.

Konsultacje społeczne na etapie sporządzania Koncepcji oraz w trakcie prac projektowych

W dniu 15.03.2017 r. odbyły się w siedzibie Inwestora konsultacje z przedstawicielami Gmin, Starostwa oraz Komitetu Zarządzania Kryzysowego, na którym przedstawiono cel i główne założenia planowanej do realizacji Inwestycji wraz z wstępnym przebiegiem obwałowań.

W miesiącu maju 2017 roku odbył się cykl spotkań, które były skierowane do mieszkańców miejscowości, które będą zlokalizowane najbliżej zaplanowanych do budowy lub przebudowy wałów.

W dniu 8 maja 2017 r. odbyło się pierwsze spotkanie informacyjne w Szkole Podstawowej w Kielczówku. O spotkaniu tym zawiadomiono korzystając z kanałów informacyjnych zainteresowanych Gmin. Było to spotkanie informacyjne ogólne, na którym przedstawiono mieszkańcom cel i zakres projektu oraz ustalono szczegółowy harmonogram spotkań konsultacyjnych z mieszkańcami poszczególnych miejscowości rejonu inwestycji.

Harmonogram spotkań, które się odbyły wyglądał następująco:

15 maj 2017 r. – spotkanie z mieszkańcami Wilczyc,

18 maj 2017 r. – spotkanie z mieszkańcami Kielczówka,

22 maj 2017 r. – spotkanie z mieszkańcami Śliwic,

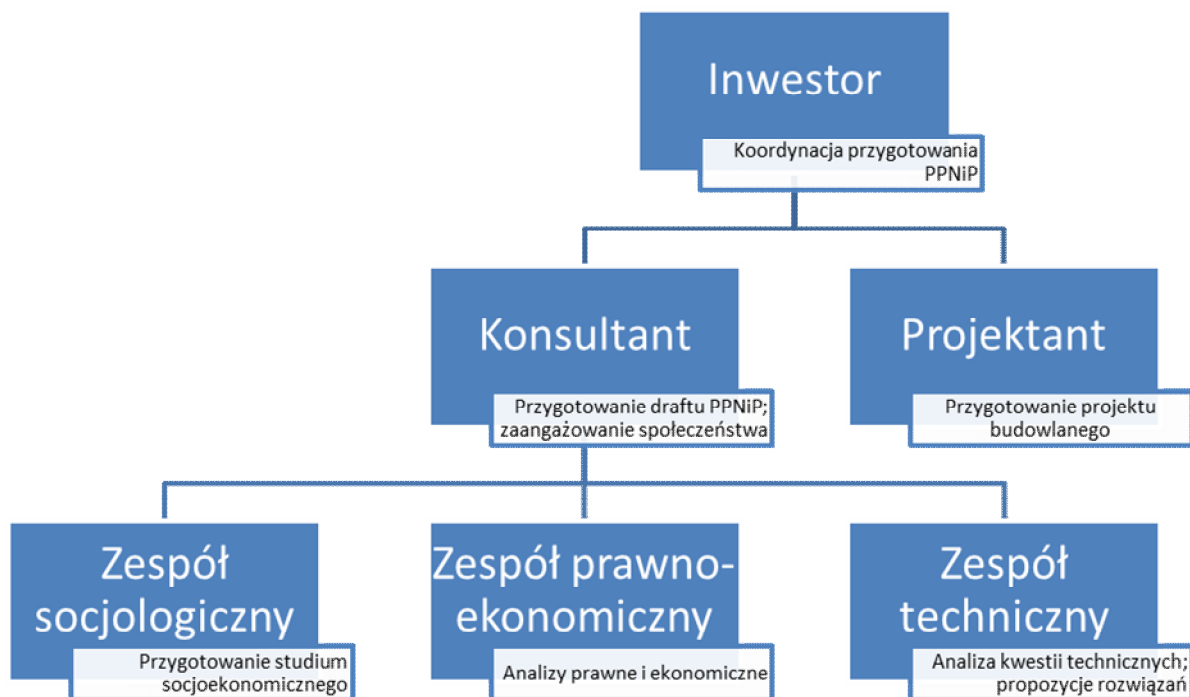
25 maj 2017 r. – spotkanie z mieszkańcami Kielczowa.

Były to spotkania poświęcone omówieniu i skonsultowaniu szczegółowych tras przebiegów poszczególnych odcinków wałów. Każdy zainteresowany mógł się zapoznać jak inwestycja będzie przebiegała w rejonie jego nieruchomości. Zbierano wówczas uwagi poszczególnych zainteresowanych, uwagi te uwzględniono przy szczegółowych rozwiązaniach technicznych.

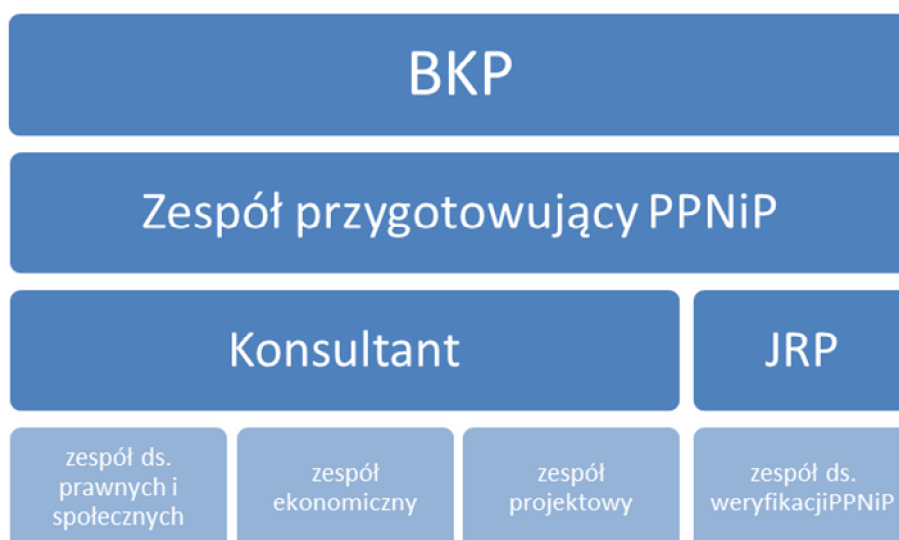
Kolejne spotkanie na etapie zakończenia prac projektowych odbyło się w dniu 22 stycznia 2018 r. Było to spotkanie w Biurze Projektu, na które zaproszono przedstawicieli Gminy Wrocław i Czernica, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad o/Wrocław, Biura Rozwoju Wrocławia, Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta we Wrocławiu, przedstawicieli mieszkańców. Na spotkaniu tym omówiono szczegółowe rozwiązania projektowe. W spotkaniu tym uczestniczył również przedstawiciele firmy wykonawczej, która w rejonie inwestycji buduje obecnie Wschodnią Obwodnicę Wrocławia (obwodnica krzyżuje się z planowaną budową wałów w km 25 + 600 rzeki Widawy).

9. STRUKTURA INSTYTUCJONALNA ORAZ ZESPÓŁ REALIZACYJNY

Struktura instytucjonalna zespołu sporządzającego niniejszy PPNiP została przedstawiona na poniższym schemacie:

Schemat 1. Struktura instytucjonalna realizacji dokumentu PPNiP.

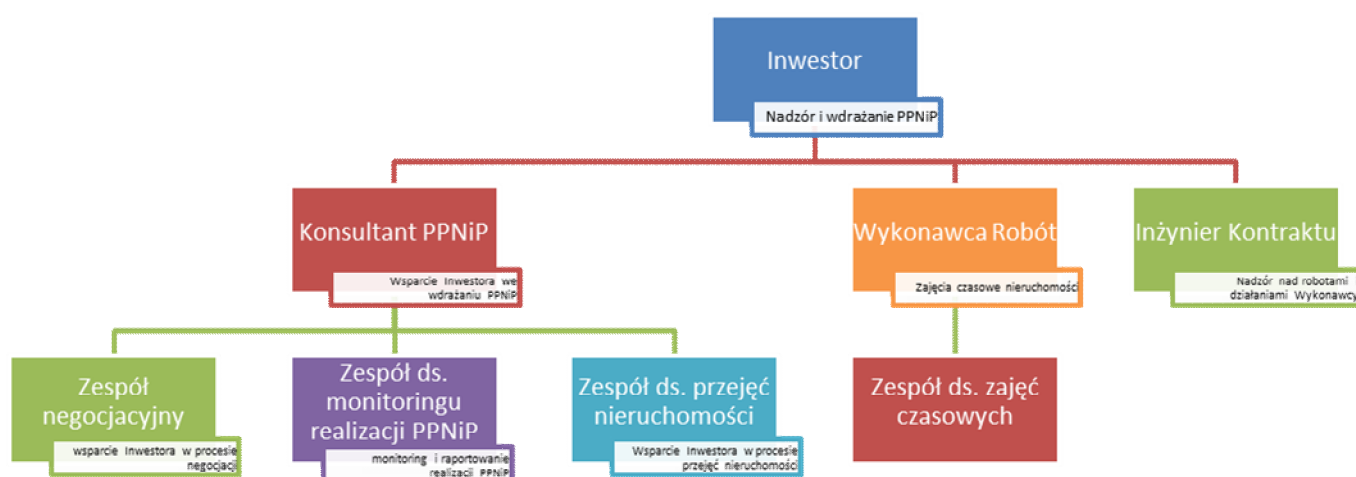
Schemat 2. Struktura instytucjonalna realizacji dokumentu PPNiP z uwidocznieniem umiejscowienia w strukturze BKP.

Konsultantem dla niniejszego dokumentu jest Joint Venture Sweco Consulting Sp. z o.o./Sweco Nederland B.V./ Artelia Ville & Transport SAS/Artelia Sp. z o.o. /Ekocentrum Sp. z o.o.

Zakres kompetencji zespołu sporządzającego PPNiP przedstawia się następująco:

1. PGW WP RZGW – koordynacja przygotowania PPNiP:
  - a. nadzór nad sporządzeniem PPNiP,
  - b. monitorowanie procesu sporządzania PPNiP.
2. Konsultant – przygotowanie projektu PPNiP:
  - a. uzyskanie decyzji administracyjnych, w tym decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i PNRI
  - b. przeprowadzenie badań socjoekonomicznych i przygotowanie studium socjoekonomicznego,
  - c. zebranie i analiza danych dotyczących zagospodarowania i użytkowania nieruchomości,
  - d. zaprojektowanie planu zaangażowania społeczeństwa oraz konsultacji społecznych; koordynowanie procesu konsultacji społecznych,
  - e. przygotowanie propozycji minimalizacji oddziaływań oraz analiza techniczna tych propozycji; przekazywanie propozycji zmian do projektu budowlanego RZGW,
  - f. analizy kwalifikowalności,
  - g. przygotowanie pakietów kompensacyjnych,
  - h. przygotowanie draftu dokumentu PPNiP,
  - i. przeprowadzenie konsultacji społecznych.
3. Projektant
  - a. przygotowanie PB,
  - b. analiza techniczna propozycji zmian w PB przedstawionych przez Konsultanta.
4. Biuro Koordynacji Projektu
  - a. zapewnienie wsparcia i pomocy merytorycznej JRP w zakresie stosowania wymagań i procedur Banku Światowego, również w trakcie prac przygotowawczych dot. PPNiP

Zespół sporządzający PPNiP ze strony Konsultanta nie jest umiejscowiony w strukturze organizacyjnej PGW WP RZGW.

Schemat 3. Struktura instytucjonalna wdrażania PPNiP w trakcie realizacji Kontraktu.

Struktura instytucjonalna w zakresie realizacji PPNiP z uwidocznieniem umiejscowienia w strukturze BKP jest taka sama jak na schemacie 2.

Zakres kompetencji zespołu realizującego PPNiP przedstawia się następująco:

1. PGW WP RZGW
  - a. nadzór nad realizacją PPNiP,
  - b. zawieranie porozumień dotyczących odszkodowań,
  - c. wypłata odszkodowań,
  - d. przejmowanie nieruchomości przy wsparciu Inżyniera – Konsultanta,
  - e. zapewnienie braku oddziaływania na nieruchomości, które nie zostały nabyte i zrekompensowane jako nieruchomości do wykorzystania w ramach realizowanych robót.
2. Konsultant (ekspert kluczowy w zespole Inżyniera – Konsultanta)
  - a. planowanie negocjacji i udział w negocjacjach (jeżeli będzie jeszcze taka potrzeba),
  - b. weryfikacja wycen rzeczoznawców majątkowych,
  - c. monitoring realizacji PPNiP przez Wykonawcę i Inżyniera - Konsultanta,
  - d. proponowanie działań zaradczych w przypadku wystąpienia sytuacji problemowych.
3. Inżynier
  - a. nadzór nad rozpoczęciem i realizacją robót,
  - b. nadzór nad realizacją obowiązków przez Wykonawcę.
4. Wykonawca
  - a. uzyskiwanie dostępu do nieruchomości pod zajęcia czasowe,
  - b. wypłata rekompensat za nieruchomości zajęte czasowo,
  - c. realizacja robót na nieruchomościach zajmowanych na stałe,
  - d. przywracanie nieruchomości pozyskanych pod zajęcia czasowe do stanu sprzed realizacji Kontraktu.
5. BKP
  - a. koordynacja działań podejmowanych przez JRP w ramach wdrażania Projektu, również w zakresie realizacji postanowień PPNiP.

10. MECHANIZM ZARZĄDZANIA SKARGAMI I WNIOSKAMI

W niniejszym PPNiP przyjęto zasadę, iż Jednostka Wdrażania Projektu (JWP) podejmie wszelkie środki w celu polubownego załatwienia skarg jakie pojawią się w okresie realizacji Kontraktu.

10.1. Ogólne zasady zarządzania skargami i wnioskami

Ogólny mechanizm zarządzania skargami i wnioskami znajdzie zastosowanie do następujących skarg i wniosków:

- a) złożonych w trakcie konsultacji społecznych nad projektem niniejszego PPNiP,
- b) złożonych przed wystąpieniem przez Inwestora o PNRI,
- c) złożonych w trakcie procedowania PNRI lub decyzji ustalającej wysokość odszkodowania bezpośrednio do Inwestora,
- d) złożonych po wydaniu PNRI i/lub decyzji ustalającej wysokość odszkodowania za wywłaszczoną nieruchomość,
- e) złożonych bezpośrednio do JRP, BKP, PGW WP lub innego podmiotu działającego w imieniu PAP .

W odniesieniu do tego mechanizmu podstawową zasadą przyjętą przez JWP jest przyznanie prawa do złożenia skargi lub wniosku dotyczącego Kontraktu każdemu, niezależnie od tego, czy jego nieruchomość, prawa lub dobra znajdują się na obszarze przeznaczonym do realizacji Kontraktu.

Złożenie skarg i wniosków nie podlega opłatom. Ponadto składający skargę lub wniosek nie może być narażony na jakikolwiek uszczerbek lub zarzut z powodu ich złożenia.

Skargi i wnioski będą mogły zostać złożone w formie pisemnej, elektronicznej oraz ustnej do protokołu. Będą one mogły być składane bezpośrednio w siedzibie Inwestora, wysłane pocztą na adres PGW WP RZGW Wrocław (ul. C.K. Norwida 34, 50-950 Wrocław) lub pocztą elektroniczną na adres: sekretariat@wody.gov.pl lub też Konsultanta (ul. Podwale 62a, 50-010 Wrocław; sekretariat@odra-wroclaw.pl).

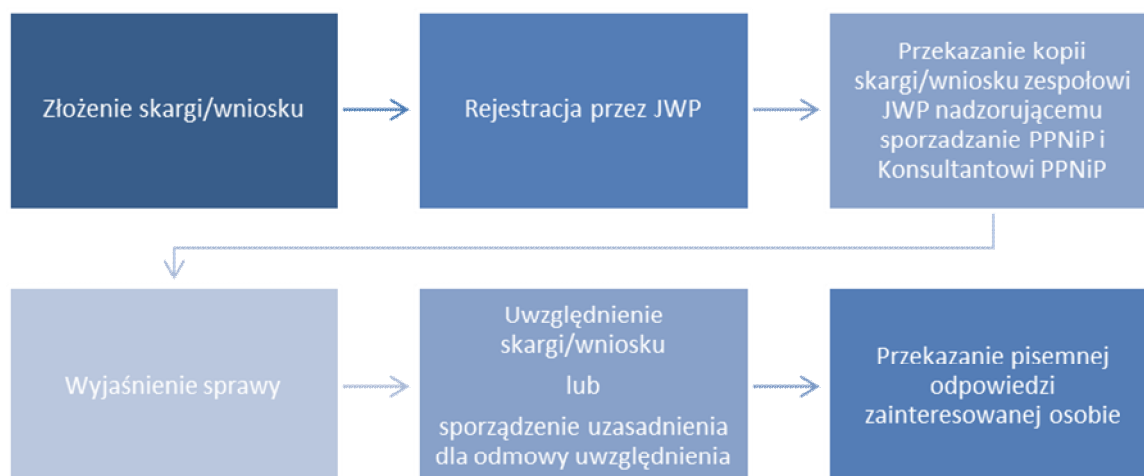
Skargi i wnioski będą archiwizowane we właściwym rejestrze, ze wskazaniem dat ich wniesienia, dat udzielenia odpowiedzi oraz sposobu rozpatrzenia.

Jeżeli rozpatrzenie skargi lub wniosku wymagało będzie uprzedniego zbadania i wyjaśnienia sprawy, zostaną w tym celu zebrane materiały, przeprowadzone analizy, badania itp. W takim przypadku odpowiedź na skargę lub wniosek zostanie udzielona w terminie 14 dni od dnia jego złożenia do PGW WP RZGW. W przypadku, gdy nie będzie konieczne przeprowadzanie postępowania wyjaśniającego, odpowiedź na skargę lub wniosek zostanie udzielona w terminie 7 dni od dnia jego złożenia.

W przypadkach szczególnie skomplikowanych oraz w przypadkach, w których rozpatrzenie skargi lub wniosku wymagało będzie wprowadzenia zmian do PPNiP termin udzielenia odpowiedzi na skargę lub wniosek zostanie przedłużony do 30 dni. Jeżeli termin ten będzie za krótki, strona zostanie poinformowana o przyczynie nieotrzymania w terminie merytorycznej odpowiedzi na swoją skargę/wniosek wraz ze wskazaniem terminu, w którym odpowiedź taka będzie udzielona.

W przypadku odmownego załatwienia sprawy osoba składająca skargę lub wniosek zostanie w sposób wyczerpujący poinformowana o przyczynach odmownego załatwienia sprawy.

Schemat ogólnego mechanizmu zarządzania skargami i wnioskami został przedstawiony poniżej:

Schemat 4 - Schemat ogólnego mechanizmu zarządzania skargami i wnioskami.

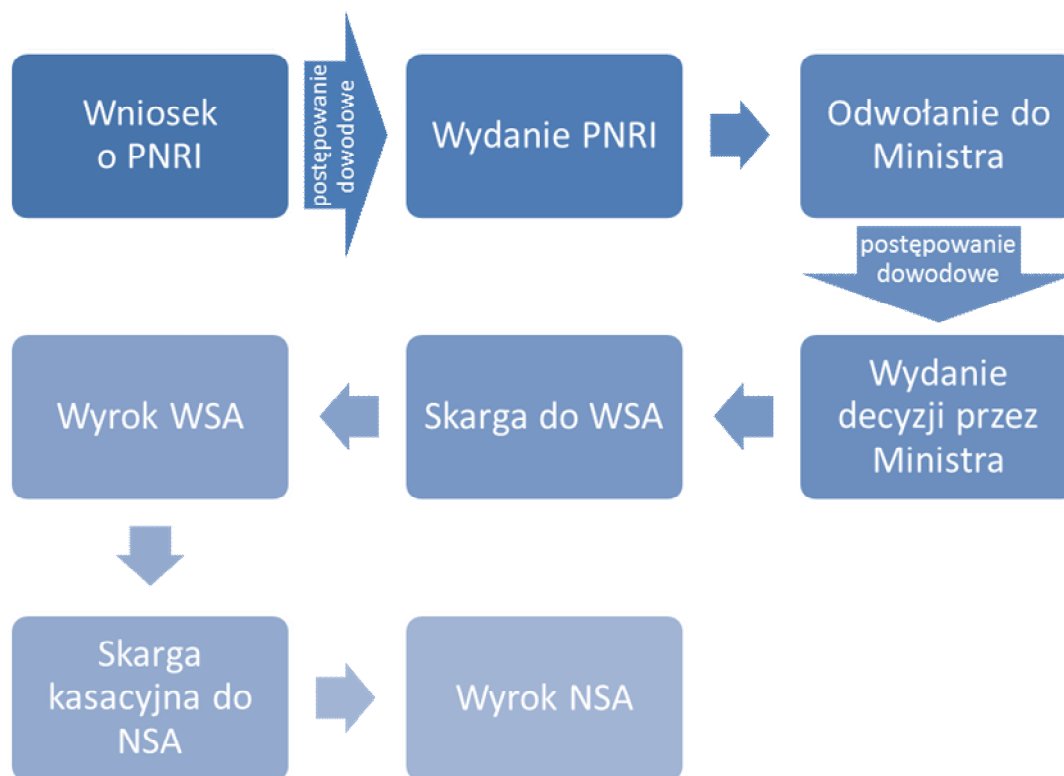
10.2. Szczegółowe ustalenia dotyczące mechanizmu skarg i wniosków dot. PNRI i decyzji odszkodowawczych

Szczegółne mechanizmy zarządzania skargami i wnioskami są związane bezpośrednio z postępowaniem w sprawie wydania PNRI oraz ustalenia odszkodowania za utracone prawo do nieruchomości i związane z nim dobra (np. pożytki cywilne, przynależności lub urządzenia i maszyny, które nie nadają się do wykorzystania w innej lokalizacji). Będą one stosowane w trakcie postępowania w sprawie wydania PNRI, negocjacji dotyczących określenia kompensacji prowadzonych po wydaniu PNRI, w postępowaniu w sprawie wydania przez Wojewodę Dolnośląskiego decyzji ustalającej wysokość odszkodowania oraz w postępowaniach odwoławczych i sądowych dotyczących PNRI i odszkodowania.

Dla tego Kontraktu złożonych będzie 5 wniosków o wydanie PNRI. Wnioski o wydanie PNRI skierowane będą do Wojewody Dolnośląskiego, stąd szczególne mechanizmy zarządzania skargami i wnioskami będą związane z postępowaniami prowadzonym przez ten Organ. Stronie postępowania przysługuje prawo do odwołania się od wydanej decyzji PNRI.

Osoby, których nieruchomości znajdują się w obszarze realizacji Inwestycji są stronami postępowania w sprawie wydania PNRI. Przysługuje im prawo do nieodpłatnego czynnego udziału w postępowaniu w sprawie wydania PNRI, w tym do składania uwag i wniosków w sprawie bezpośrednio do Wojewody Dolnośląskiego. Należy odnotować, że składane w postępowaniu uwagi i wnioski nie zawsze wymagają odpowiedzi ze strony Inwestora. W przypadku, gdy taka odpowiedź będzie jednak wymagana, Inwestor niezwłocznie zajmie stanowisko w sprawie i przekaże je do Wojewody Dolnośląskiego. Odpowiedzi Inwestora będą doręczane stronom przez Wojewodę Dolnośląskiego.

Odwołanie od wydanej decyzji PNRI składa się do organu wydającego przedmiotową decyzję czyli Wojewody Dolnośląskiego w terminie wskazanym w decyzji. Wojewoda przekazuje odwołanie do Ministra Inwestycji i Rozwoju. Poniżej na schemacie 5 wskazano kolejne szczeble odwoławcze w zakresie wnoszenia skarg na wydaną przez Wojewodę oraz następane Organy decyzje.

Schemat 5. Mechanizm zarządzania skargami na etapie PNRI.

Za wyłączonej z mocy prawa nieruchomości stronie przysługuje odszkodowanie. Wysokość tego odszkodowania określa się w drodze negocjacji poczynionych pomiędzy PGW WP RZGW a dotychczasowym właścicielem lub użytkownikiem wieczystym lub osobą, której przysługuje ograniczone prawo rzeczowe. Wysokość tego odszkodowania ustalana jest przez uprawnionych rzeczoznawców majątkowych. Uzgodnienia dokonuje się w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

Jeśli w terminie 2 miesiące od dnia, w którym decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji stała się ostateczna, nie dojdzie do uzgodnienia wysokości odszkodowania, wysokość tego odszkodowania ustali Wojewoda Dolnośląski w drodze decyzji administracyjnej.

Decyzja o ustaleniu wysokości odszkodowania, podobnie jak decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji, może zostać zaskarżona przez stronę poprzez złożenie odwołania do organu wyższego stopnia tj. Ministra Inwestycji i Rozwoju (dalej Minister).

Wniesienie odwołania od tej decyzji nie stoi jednakże na przeszkodzie wypłacie odszkodowania osobom uprawnionym – zgodnie z art. 21 ust. 11 specustawy przeciwpowodziowej, strona składająca odwołanie może złożyć wniosek o wypłatę odszkodowania określonego w decyzji odszkodowawczej, a Skarb Państwa jest zobowiązany do wypłaty tej kwoty pomimo złożonego odwołania. Wypłata kwoty odszkodowań nie ma wpływu na prowadzone postępowanie odwoławcze.

Mechanizm skarg i wniosków stosowany w trakcie prowadzonego postępowania w sprawie wydania przez Wojewodę Dolnośląskiego decyzji ustalającej wysokość odszkodowania oraz w postępowaniach odwoławczych przed Ministrem oraz przed sądem administracyjnym dotyczących ustalonego przez Wojewodę odszkodowania oraz ewentualnych skarg powiązanych z tymi zagadnieniami:

A) procedura postępowania rozstrzygająca o wysokości odszkodowania

Jeżeli w drodze negocjacji poczynionych pomiędzy PGW WP RZGW a dotychczasowym właścicielem lub użytkownikiem wieczystym lub osobą, której przysługuje ograniczone prawo rzeczowe nie dojdzie do uzgodnienia wysokości odszkodowania, wysokość tego odszkodowania ustala Wojewoda Dolnośląski w drodze decyzji administracyjnej. W przypadku niezadowolenia z decyzji Wojewody Dolnośląskiego, właściwe strony mają prawo do złożenia skargi na tą decyzję do Ministra.

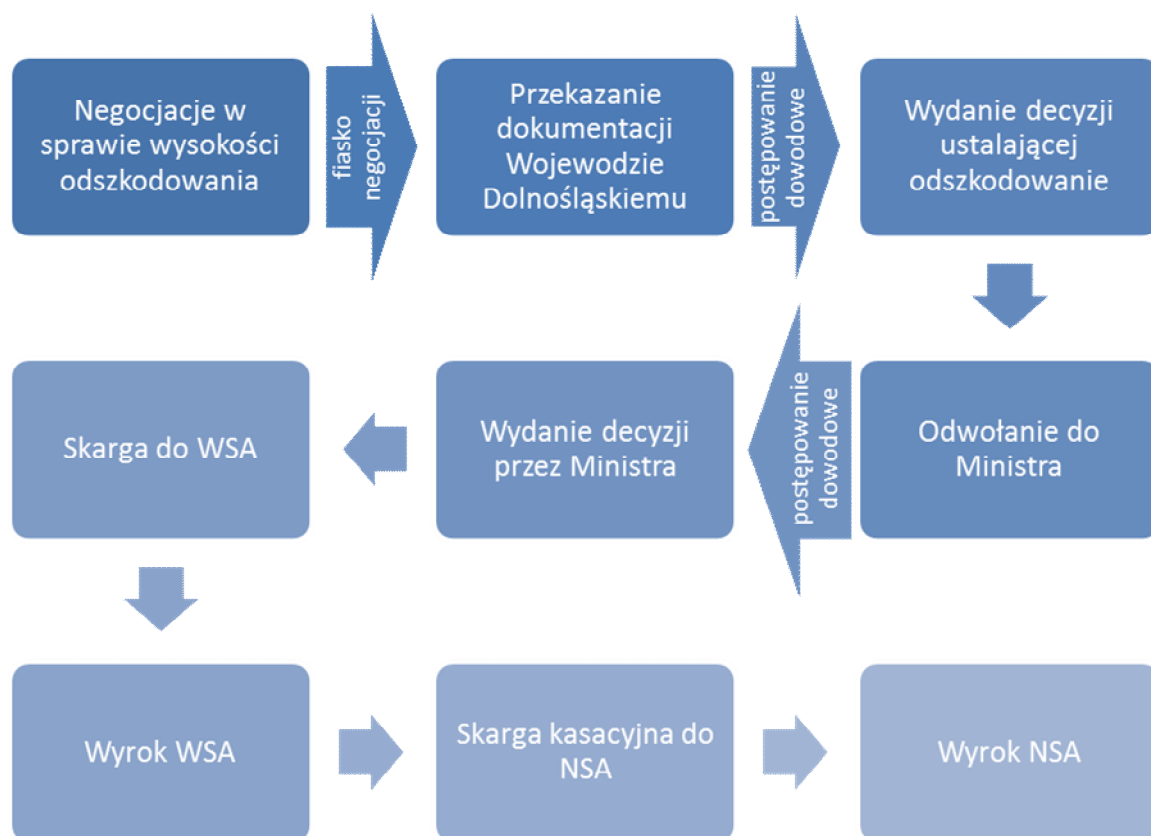
B) procedura postępowania rozstrzygająca o legalności postępowania organów

Jeżeli strona nie będzie zadowolona z rozstrzygnięcia Ministra może złożyć skargę do właściwego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, w terminie 30 dni od otrzymania odpisu decyzji. Sąd ten zbada, czy Minister we właściwy i rzetelny sposób przeprowadził postępowanie w tym, w zakresie uwzględnienia uwag, wniosków i dowodów zgłaszanych przez strony postępowania. Zgodnie z obowiązującymi przepisami skarga podlega opłacie sądowej. Ponadto strona przegrywająca jest zobowiązana zwrócić drugiej stronie koszty postępowania sądowego.

W przypadku, jeżeli rozstrzygnięcie WSA będzie niezadawalające dla strony, przysługuje jej skarga kasacyjna do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Sąd ten będzie badał nie tylko prawidłowość i legalność postępowań prowadzonych przez wojewodę i Ministra, ale również wyrok WSA. Skarga kasacyjna podlega opłacie. Ponadto strona przegrywająca jest zobowiązana zwrócić drugiej stronie koszty postępowania sądowego.

Opłaty:

1. Skarga do WSA na decyzję ustalającą wysokość odszkodowania podlega wpisowi stosunkowemu, który zależy od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżoną decyzją i wynosi:
  - ✓ do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
  - ✓ ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
  - ✓ ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
  - ✓ ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
2. Wpis od skargi kasacyjnej do NSA wynosi połowę wpisu od skargi do WSA, jednak nie mniej niż 100 zł.

Schemat 6. Mechanizm zarządzania skargami na etapie wydania decyzji ustalającej wysokość odszkodowania oraz po wydaniu PNRI i jego ostateczności.

10.3 Mechanizm zgłaszania skarg i wniosków dot. realizacji Kontraktu na roboty

Mechanizm zgłaszania skarg i wniosków dotyczących prowadzonych robót budowlano-montażowych przez Wykonawcę zostanie wdrożony na początku całego procesu i będzie obowiązywać przez cały czas realizacji, funkcjonowania oraz zamknięcia Kontraktu.

10.3.1. Miejsce i sposób składania skarg i wniosków

Skarga lub wniosek może być złożony przez stronę w jednym z dwóch miejsc:

1. Bezpośrednio w głównym biurze Projektu, które będzie pełniło funkcję punktu informacyjnego:

Biuro Projektu,
ul. Podwale 62a lok. 103
50-010 Wrocław, Polska
Pani Marta Rak, tel. (71) 360 18 83

2. Bezpośrednio w siedzibie Inwestora:

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu
ul. C.K. Norwida 34, 50-950 Wrocław
Pan Bogdan Hoć, tel. (71) 32 40 953

Pan Jacek Chojnacki, tel. (71) 32 40 953

Dodatkowo skargi i wnioski mogą być wnoszone:

- Za pośrednictwem poczty na adresy, jak wyżej, lub
- Poprzez Internet:

strona internetowa: <https://wroclaw.rzgw.gov.pl>
e-mail: sekretariat@wody.gov.pl lub
sekretariat@odra-wroclaw.pl

- Uruchomiona zostanie telefoniczna linia informacyjna - skargi można składać pod numerem telefonu:

tel. +48 (71) 32 40 953 (p. Bogdan Hoć – PGW WP RZGW we Wrocławiu, Starszy specjalista ds. nieruchomości JRP POPDOW)
+48 (71) 32 40 953 (p. Jacek Chojnacki - PGW WP RZGW we Wrocławiu, Specjalista ds. nieruchomości JRP POPDOW)
+48 (71) 360 18 83 (p. Marta Rak – JV SWECO, Consultant)
fax: +48 (71) 328 50 48

10.3.2. Terminy rozpatrywania skarg i wniosków

Terminy rozpatrywania skarg i wniosków:

- pisemne potwierdzenie otrzymania skargi: w ciągu 7 dni od wpłynięcia skargi.
- proponowane rozwiązania: 14 dni od daty otrzymania skargi, w przypadku bardziej skomplikowanych spraw 30 dni od wpłynięcia skargi.

Zasady rozpatrywania skarg i wniosków przywołane w Rozdziale 10.1 są wiążące również w stosunku do tego typu skarg.

Mechanizm rozpatrywania skarg przedstawiony jest na Schemacie 4.

Proponowany formularz rejestrowania skarg przedstawiony jest w Rozdziale 14.1.

10.3.3. Osoby odpowiedzialne za rozpatrywanie skarg i wniosków

W strukturach organizacyjnych PGW WP RZGW stworzona została jednostka (Konsultant Społeczny) odpowiedzialna za kontakty ze społeczeństwem i zajmowanie się skargami. W skład tej jednostki wejdzie również jedna osoba z zespołu Inżyniera – Konsultanta posiadająca kompetencje i doświadczenie w tym zakresie oraz Inżynier odpowiedzialny za sprawy techniczne.

10.3.4. Audyty i niezależny mechanizm odwoławczy

Zakłada się, że okresowo (raz na pół roku) przeprowadzane będą wewnętrzne audyty działania „mechanizmu skarg i zażaleń”, będą one prowadzone w celu oceny efektywności wdrożonego systemu.

10.4 Polityka ochrony danych osobowych stosowana na Projekcie

Poniższe zasady, stosowane w trakcie realizacji niniejszego Zadania mają na celu zapewnienie przejrzystości, ochrony i bezpieczeństwa gromadzonych danych osobowych Osób objętych skutkami realizacji Projektu (PAP).

KTO JEST ADMINISTRATOREM DANYCH OSOBOWYCH

Administratorem danych osobowych jest Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, ul. C.K. Norwida 34, 50-950 Wrocław. Odpowiada ono za wykorzystanie danych w sposób bezpieczny i zgodny z obowiązującym prawem - w szczególności

zgodnie z postanowieniami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.

DANE KONTAKTOWE DO INSPEKTORA DANYCH OSOBOWYCH

Jeśli ma Pani/Pan pytania dotyczące sposobu i zakresu przetwarzania Pani/Pana danych osobowych w zakresie działania PGW WP, a także przysługujących Pani/Panu uprawnień, może się Pani/Pan skontaktować z Inspektorem Ochrony Danych Osobowych w PGW WP za pomocą adresu iod@wody.gov.pl

PODSTAWA PRAWNA PRZETWARZANIA

Podstawą prawną przetwarzania danych osobowych jest art. 6 ust. 1 lit. e Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE w związku z art. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych.

JAKE DANE OSOBOWE MOGĄ BYĆ ZBIERANE I W JAKIM CELU

Dane osobowe to wszelkie informacje o charakterze osobistym, pozwalające na identyfikację konkretnej osoby. **PGW WP RZGW we Wrocławiu** zbiera jedynie te dane, które są niezbędne do realizacji zadań inwestycyjnych realizowanych przez **PGW WP RZGW we Wrocławiu** (w tym wypadku dot. to realizacji Kontraktu na roboty 1B.7 „WWW Widawa – przebudowa systemów zabezpieczenia przed powodzią, gm. Czernica, Długołęka, Wisznia Mała i Wrocław”). Dane takie przetwarzane są jedynie w zakresie podanym przez PAP, na podstawie ich dobrowolnej zgody wyrażonej za pośrednictwem odpowiedniego formularza i mogą obejmować:

- a) dane określające tożsamość: **pełne imię i nazwisko** oraz **datę urodzenia**,
- b) dane kontaktowe: **numer telefonu, adres zameldowania i/lub zamieszkania, adres e-mail**,
- c) dane związane z wypłatą odszkodowań za zajęcia stałe nieruchomości, ograniczenia w korzystaniu: **numer PESEL, seria i numer dowodu osobistego, imiona rodziców, numer konta bankowego**.

Zgoda na przechowywanie i przetwarzanie danych osobowych jest dobrowolna, jej brak może jednak uniemożliwić realizację wypłat odszkodowań czy informowania PAP o rozpoczęciu robót budowlanych i ich przebiegu.

PGW WP RZGW we Wrocławiu przechowuje jedynie aktualne dane osobowe PAP, o każdej zmianie danych PAP powinien poinformować RZGW we Wrocławiu.

JAKIE DANE OSOBOWE ZOSTAŁY POZYSKANE W SPOSÓB INNY NIŻ OD OSOBY, KTÓREJ DOTYCZĄ I Z JAKIEGO ŹRÓDŁA/ŹRÓDEŁ

W celu identyfikacji właścicieli/użytkowników wieczystych/władających nieruchomościami, które będą podlegały zajęciu stałemu lub ograniczeniu w korzystaniu **PGW WP RZGW we Wrocławiu** pozyskał dane osobowe z Ewidencji Gruntów i Budynków oraz elektronicznego systemu Ksiąg Wieczystych. Uzyskane dane to:

- a) dane określające tożsamość: **pełne imię i nazwisko** oraz **imiona rodziców** (w tych przypadkach, w których zostały wskazane w EGIB), **numer PESEL** (w tych przypadkach, w których został wskazany w KW)
- b) dane kontaktowe: **adres zameldowania** (w tych przypadkach, w których zostały wskazane w EGIB).

KOMU DANE OSOBOWE MOGĄ BYĆ UDOSTĘPNIONE

Dane osobowe PAP mogą być ujawnione jedynie:

- a) uprawnionym podmiotom publicznym na potrzeby prowadzonych przez nie postępowań, gdy **PGW WP RZGW we Wrocławiu** jest do tego zobowiązane na podstawie stosownych przepisów i dokumentów (np. wezwania z sądu, nakazu sądowego lub innej procedury administracyjnej lub prawnej),
- b) jednostkom zaangażowany, w realizację Kontraktu na roboty 1B.7 „WWW Widawa – przebudowa systemów zabezpieczenia przed powodzią, gm. Czernica, Długołęka, Wisznia Mała i Wrocław”, jedynie w zakresie niezbędnym do realizacji określonej czynności,
- c) operatorom pocztowym, w celu informowania PAP,
- d) przedstawicielom Konsultanta i prawnikom w celu wsparcia realizacji Kontraktu na roboty i wypłat odszkodowań.

Dane osobowe nie będą przekazywane do państw trzecich lub organizacji międzynarodowych.

JAKIE PRAWA MA OSOBA, KTÓREJ DANE DOTYCZĄ

Każdy PAP ma prawo do:

- a) dostępu do swoich danych osobowych, ich aktualizacji i poprawiania,
- b) usunięcia swoich danych osobowych ("prawo do bycia zapomnianym") lub ich przeniesienia do innego administratora,
- c) ograniczenia przetwarzania swoich danych osobowych - niektóre dane mogą zostać oznaczone jako ograniczone do przetwarzania tylko w pewnych okolicznościach,
- d) wniesienia skargi dotyczącej przetwarzania przez **PGW WP RZGW we Wrocławiu** jego danych do właściwego organu nadzorującego przetwarzanie danych osobowych, gdy uzna Pani/Pan, iż przetwarzanie danych osobowych Pani/Pana dotyczących narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (wskazanego powyżej),
- e) wycofania w dowolnym momencie zgody na przetwarzanie swoich danych osobowych przez **PGW WP RZGW we Wrocławiu**.

Dane PAP nie będą poddawane zautomatyzowanym procesom podejmowania decyzji (profilowaniu).

KONTAKT DO ORGANU NADZORCZEGO, DO KTÓREGO MOŻNA WNIEŚĆ SKARGĘ

Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych
ul. Stawki 2
00-193 Warszawa
tel. 22 531 03 00
fax. 22 531 03 01

Godziny pracy urzędu: 8.00 – 16.00

Infolinia: 606-950-000 czynna w dni robocze od: 10.00 – 13.00

KONTAKT W PGW WP RZGW WE WROCŁAWIU W SPRAWACH ZWIĄZANYCH Z POLITYKĄ PRYWATNOŚCI

Tel.: +48 (71) 32 40 953 (p. Bogdan Hoć - PGW WP RZGW we Wrocławiu, Starszy specjalista ds. nieruchomości JRP POPDOW)
+48 (71) 32 40 953 (p. Jacek Chojnacki - PGW WP RZGW we Wrocławiu, Specjalista ds. nieruchomości JRP POPDOW)

E-mail: bogdan.hoc@wody.gov.pl
jacek.chojnacki@wody.gov.pl

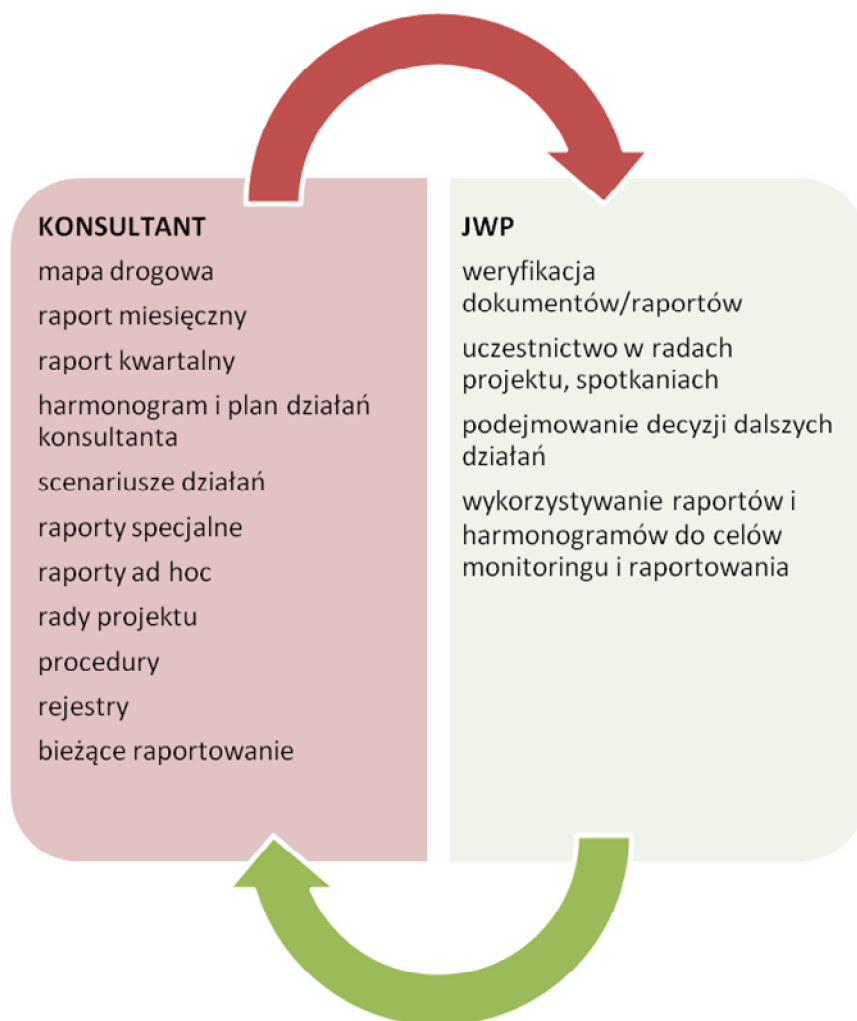
OKRES, PRZEZ KTÓRY DANE OSOBOWE BĘDĄ PRZECHOWYWANE

Dane osobowe będą przechowywane do dnia przedawnienia się roszczeń odszkodowawczych PAP.

11. MONITORING I OCENA

Monitoring realizacji PPNiP jest integralną częścią systemu monitorowania i zarządzania Kontraktem. Z tego względu na potrzeby monitoringu realizacji PPNiP stosowane będą narzędzia wykorzystywane przy monitoringu realizacji Kontraktu, którego zadaniem jest raportowanie do instytucji finansujących oraz dostarczenie bieżącej informacji na temat problemów, zdarzeń losowych, nieprawidłowości. PPNiP jest integralną częścią procesu inwestycyjnego pozwalającą na natychmiastową reakcję w sytuacji stwierdzenia problemów lub nieprawidłowości. Fundamentalne znaczenie ma tutaj również zapewnienie odpowiedniej współpracy pomiędzy Konsultantem a JWP.

Schemat przepływu informacji w ramach monitoringu przedstawia poniższy schemat.

Schemat 7. Przepływ informacji w ramach prowadzonego monitoringu.

Główne wskaźniki, które będą monitorowane w odniesieniu do Kontraktu realizowanego przez RZGW obrazuje poniższa tabela.

Tabela 4. Wskaźniki monitorowania stosowane przy realizacji Kontraktu realizowanego przez PGW WP RZGW⁶.

Wskaźnik	Źródło informacji	Częstotliwość monitorowania	Wskaźnik postępu
Parametry zakładane			
Liczba osób zagrożonych powodzią	Dane z badań modelowych	Jednorazowo na etapie przygotowania inwestycji	Liczba
Liczba hektarów gruntu zagrożona powodzią	Dane z badań modelowych	Jednorazowo na etapie przygotowania inwestycji	Ilość (ha)
Liczba nieruchomości podlegających wywłaszczeniu	Decyzja PNRI	Jednorazowo po wydaniu decyzji	Ilość (szt.)
Liczba nieruchomości podlegających trwałemu ograniczeniu	Decyzja PNRI	Jednorazowo po wydaniu decyzji	Ilość (szt.)
Liczba nieruchomości podlegających ograniczeniu w sposobie korzystania w oparciu o art. 9 pkt 8 lit f specustawy powodziowej	Decyzja PNRI	Jednorazowo po wydaniu decyzji	Ilość (szt.)
Liczba osób dotkniętych realizacją projektu (PAP): - właściciele - użytkownicy wieczystości - posiadacze samoistni - inni (jeżeli wystąpią)	Księgi wieczyste, wypisy z ewidencji gruntów i budynków, decyzja PNRI	Jednorazowo po wydaniu decyzji Aktualizacja ciągła w trakcie okresu uzgadniania i wypłat odszkodowań	Liczba
Kwota wszystkich wydatków poniesionych na proces przesiedleń, w tym odszkodowania (planowane)	Rejestry RZGW/Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	PLN
Liczba pozyskanych nieruchomości	Rejestry RZGW/Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	Ilość (szt.)
Parametry osiągnięte			
Liczba osób chroniona przed powodzią	Rejestry RZGW/Konsultanta	Jednorazowo po realizacji Kontraktu	Liczba
Liczba hektarów chroniona przed powodzią	Rejestry RZGW/Konsultanta	Jednorazowo po realizacji Kontraktu	Ilość (ha)
Kwota wszystkich wydatków na odszkodowania (wydatki)	Rejestry finansowe RZGW	Miesięcznie/Kwartalnie	PLN
Liczba pozyskanych nieruchomości	Rejestry RZGW/Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	Ilość (szt.)
Wskaźniki efektywności			
Liczba skarg	Rejestry RZGW/Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	Ilość (szt.)
Liczba rozpatrzonych skarg	Rejestry RZGW/Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	Ilość (szt.)
Wypłacone odszkodowania, inne	Rejestry finansowe RZGW	Miesięcznie/Kwartalnie	PLN

UWAGA: Proces pozyskania nieruchomości pod zajęcia czasowe: w całości za ten proces będzie odpowiedzialny Wykonawca, ale zapewnienie zgodności z wymogami niniejszego PPNiP będzie obowiązkiem PGW WP RZGW.

Wyniki monitoringu będą przedstawiane w raportach: miesięcznym oraz kwartalnym.

⁶ Z uwagi na fakt, że nie będzie fizycznych i ekonomicznych przesiedleń, PAP pozostaną w swoich gospodarstwach domowych i nie przewiduje się wpływu na poziom dochodów.

Ocena ex-post będzie przeprowadzona sześć miesięcy po całkowitym wdrożeniu PPNiP i jego cele zostaną ocenione i udokumentowane.

12. KOSZTY I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Pozycja	Jednostka	Cena jednostkowa	Ilość	Suma, zł
Powierzchnia gruntu zajęta na stałe, w tym: uprawy, nasadzenia i infrastruktura	Hektar	brak danych***	36,6817 ha	brak danych***
Czasowe ograniczenia w sposobie korzystania z nieruchomości	Liczba	brak danych***	brak danych***	brak danych***
Trwałe ograniczenie w sposobie korzystania z nieruchomości	Hektar/liczba	brak danych***	brak danych***	brak danych***
Ograniczenie w sposobie korzystania w oparciu o art. 9 pkt 8 lit f specustawy powodziowej	Hektar/liczba	brak danych***	brak danych***	brak danych***
Wykup resztówek	Hektar/liczba	brak danych***	brak danych***	brak danych***
Koszty sądowe	Nie dotyczy	Nie dotyczy	brak danych	brak danych
Koszty wdrażania PPNiP**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	35 000 zł
RAZEM				35 000 zł

** koszty kampanii informacyjnej (korespondencja z PAP), koszt przekazów pocztowych, w przypadku wypłaty odszkodowania osobom nie posiadającym konta bankowego itp.

*** kwoty zostaną ustalone przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego

Odszkodowania są wypłacane przez Inwestora tj. PGW WP RZGW. Środki finansowe gwarantowane są przez Skarb Państwa, a dystrybuowane są za pośrednictwem Ministerstwa Finansów oraz Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej do Wód Polskich.

PAP otrzymuje odszkodowanie przelewem z konta PGW WP RZGW na wskazany rachunek bankowy lub w przypadku, gdy PAP nie posiada konta bankowego wypłata następuje czekiem, na podstawie, którego PAP odbiera gotówkę bezpośrednio w banku.

13. HARMONOGRAM WDRAŻANIA PPNiP

Poszczególne kroki niezbędne dla przygotowania i wdrażania PPNiP, bazujące na LARPF, przedstawiono w poniższej tabeli. Szczegółowy harmonogram w tym zakresie zawiera Załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. Brak wpływu na aktywa lub na PAP, dopóki nie zostanie wypłacone odszkodowanie.

OPRACOWANIE PPNiP			
Kroki	Działanie	Odpowiedzialność	Weryfikacja wykonanych działań
1	Wstępna ocena skutków społecznych Zadania	Konsultant - zespół ds. prawnych i społecznych	PGW WP RZGW – zespół ds. weryfikacji PPNiP
2	Ustalenie ostatecznego zakresu wyłączeń i sporządzenie projektu budowlanego	Projektant/Konsultant	PGW WP RZGW – zespół ds. weryfikacji PPNiP
3	Określenie ram koordynacji w zakresie realizacji PPNiP z właściwymi organami administracji rządowej	JRP, PGW WP RZGW	PGW WP RZGW – zespół ds. weryfikacji PPNiP
4	Zebranie wypisów i wyrysów z EGIB oraz z planów zagospodarowania przestrzennego	JRP, PGW WP RZGW	PGW WP RZGW – zespół ds. weryfikacji PPNiP
5	Ocena skutków społecznych Zadania	Konsultant - zespół ds. prawnych i społecznych	PGW WP RZGW – zespół ds. weryfikacji PPNiP
6	Weryfikacja i aktualizacja zebranych materiałów, analiz oddziaływań i analiz ekonomicznych	Konsultant - zespół ds. prawnych i społecznych	PGW WP RZGW – zespół do weryfikacji PPNiP
7	Sporządzenie projektu PPNiP	Konsultant - zespół ds. prawnych i społecznych	PGW WP RZGW – zespół do weryfikacji PPNiP
8	Konsultacje społeczne PPNiP po uzyskaniu akceptacji Banku	Konsultant - zespół ds. prawnych i społecznych	PGW WP RZGW – zespół do weryfikacji PPNiP
9	W zakresie wynikającym z uwzględnienia uwag i wniosków do PPNiP - weryfikacja i aktualizacja zebranych materiałów, analiz oddziaływań i analiz ekonomicznych	Konsultant - zespół ds. prawnych i społecznych	PGW WP RZGW – zespół do weryfikacji PPNiP
10	W zakresie wynikającym z uwzględnienia uwag i wniosków do PPNiP – wprowadzenie zmian do PPNiP	Konsultant - zespół ds. prawnych i społecznych	PGW WP RZGW – zespół do weryfikacji PPNiP
11	Złożenie PPNiP do Banku Światowego	JRP, PGW WP RZGW	BKP
12	Brak uwag Banku Światowego	BŚ	-
13	Upublicznienie PPNiP	JRP, PGW WP RZGW	-

WDROŻENIE PPNiP

Kroki	Działanie	Odpowiedzialność	Weryfikacja wykonanych działań
1	Ustalenie szczegółowego harmonogramu realizacji PPNiP	Konsultant – zespół ds. prawnych i społecznych w zespole Inżyniera - Konsultanta	PGW WP RZGW – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
2	Złożenie wniosków o PNRI	JRP, PGW WP RZGW	PGW WP RZGW – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
3	Uzyskanie PNRI	JRP, PGW WP RZGW	PGW WP RZGW – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
4	Przekazanie PAP informacji o uzyskaniu PNRI i o jej skutkach oraz o planowanych dalszych działaniach Zamawiającego	Konsultant – zespół ds. prawnych i społecznych w zespole Inżyniera - Konsultanta	PGW WP RZGW – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
5	Wycena nieruchomości przez niezależnych rzeczoznawców majątkowych, zgodnie z obowiązującym prawem i weryfikacja wyceny	Konsultant – zespół ds. prawnych i społecznych w zespole Inżyniera - Konsultanta	PGW WP RZGW – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
6	Udostępnienie osobom wyłączonej sporządzonych operatów szacunkowych i przeprowadzenie negocjacji	Konsultant – zespół ds. prawnych i społecznych w zespole Inżyniera - Konsultanta	PGW WP RZGW – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
7	W przypadku niepowodzenia negocjacji – uzyskanie decyzji wojewody co do wysokości odszkodowania	Konsultant – zespół ds. prawnych i społecznych w zespole Inżyniera - Konsultanta	PGW WP RZGW – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
8	Wyplata odszkodowań lub przekazanie nieruchomości zamiennych, rozpoczęcie realizacji innych działań kompensacyjnych i osłonowych przewidzianych w PPNiP	JRP, PGW WP RZGW	PGW WP RZGW – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
9	Fizyczne przejęcie wyłączonej nieruchomości i rozpoczęcie robót na podstawie protokołu przejęcia nieruchomości	PGW WP RZGW przy wsparciu Inżyniera - Konsultanta	PGW WP RZGW – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
10	Ewaluacja realizacji PPNiP	Konsultant – zespół ds. prawnych i społecznych w zespole Inżyniera - Konsultanta	PGW WP RZGW – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
11	Pozyskanie nieruchomości przez Wykonawcę na zajęcia czasowe	Wykonawca	Wykonawca

ZADANIA CYKLICZNE

Krok	Działanie	Odpowiedzialność
1	Wewnętrzny stały monitoring realizacji PPNiP	Konsultant – zespół ds. prawnych i społecznych w zespole Inżyniera -

ZADANIA CYKLICZNE

Krok	Działanie	Odpowiedzialność	
		Konsultanta	PPNiP
2	Raportowanie do Banku Światowego	PGW WP RZGW – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP	BKP
3	Stąła koordynacja z organami administracji rządowej i samorządowej	PGW WP RZGW – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP	BKP
4	Stąła komunikacja z PAP	Konsultant – zespół ds. prawnych i społecznych w zespole Inżyniera - Konsultanta	PGW WP RZGW – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP

ZADANIA POREALIZACYJNE

Krok	Działanie	Odpowiedzialność	
		Niezależny audytor zewnętrzny	
1	Ewaluacja realizacji PPNiP	Niezależny audytor zewnętrzny	

14. ZAŁĄCZNIKI

14.1. Formularz składania skarg do Konsultanta (na bazie wytycznych BŚ)

Nr sprawy:	
Imię i nazwisko <i>Uwaga: skargę można złożyć anonimowo lub zażądać nieujawniania danych wnioskodawcy osobom postronnym bez zgody wnioskodawcy</i>	Imię wnioskodawcy _____ Nazwisko wnioskodawcy _____ ☐ Chcę złożyć skargę anonimowo Żądam nieujawniania moich danych osobowych bez mojej zgody
Dane kontaktu Proszę zaznaczyć, w jaki sposób należy się kontaktować z wnioskodawcą (mailowo, telefonicznie, za pośrednictwem poczty)	Za pośrednictwem poczty (proszę wpisać adres do korespondencji): _____ _____ _____ Telefonicznie: _____ E-mail _____
Preferowany język do komunikacji	Polski Niemiecki Angielski Inny (proszę wymienić) .....
Opis przedmiotu sprawy lub skargi	Przedmiot sprawy/skargi, kiedy sprawa się wydarzyła, podać miejsce dot. sprawy/skargi, wymienić osoby zaangażowane w sprawę, jakie są efekty zaistniałej sytuacji
<hr/>	
Data zdarzenia/zaistnienia przedmiotu skargi/pojawienia się sprawy	Jednorazowe zdarzenie/skarga (data _____) Zdarzyły się więcej niż jeden raz (podać ile razy: _____) W trakcie (problem istniejący obecnie)
Jakie działania zapewniłyby rozwiązanie problemu według oceny wnioskującego?	
<hr/>	
Podpis: _____ Data: _____ Proszę o przekazanie tego formularza do: [Nazwisko] Inspektor BHP [Nazwa firmy]	
Adres _____ Tel.: _____ lub E-mail: _____	

14.2 Lokalizacja Kontraktu.

Zał. nr 1 - Załączono w wersji elektronicznej na płycie CD.

14.3 Zestawienie nieruchomości

Zał. nr 2 - Tabela załączona została w wersji elektronicznej na płycie CD.

14.4 Harmonogram nabywania nieruchomości

Zał. nr 3 - Harmonogram załączono w wersji elektronicznej na płycie CD.

14.5 Monitoringu pozyskania nieruchomości – zajęcia stałe

Zał. nr 4 - Tabela załączona została w wersji elektronicznej na płycie CD.

14.6 Monitoringu pozyskania nieruchomości – zajęcia czasowe

Zał. nr 5 - Tabela załączona została w wersji elektronicznej na płycie CD.

14.7 Mapy z naniesionymi liniami rozgraniczającymi teren inwestycji (21 arkuszy)

Zał. nr 6 - Mapy załączone zostały w wersji elektronicznej na płycie CD.

14.8 Studium socjoekonomiczne

Zał. nr 7 – Studium socjoekonomiczne załączone zostało w wersji elektronicznej na płycie CD. Opracowanie to nie jest publikowane ze względu na ochronę danych osobowych zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.

14.9 Mapa ze wskazaniem nieruchomości, które znajdują się w międzywalu

Zał. nr 8 – Mapy załączone zostały w wersji elektronicznej na płycie CD.

14.10 Mapy zagrożenia powodziowego wraz z głębokością wody (4 arkusze)

Zał. nr 9 – Mapy załączone zostały w wersji elektronicznej na płycie CD.

14.11 Raport z konsultacji społecznych Projektu PPNIP

Zał. nr 10 – Załączono w wersji elektronicznej na płycie CD.

15. SPIS WYKORZYSTANEJ DOKUMENTACJI

1. WB Policy on Disclosure of Information, Section III, Paragraph 34; and Operational Policy 4.12: Involuntary Resettlement (December 2001) (<http://www1.worldbank.org/operations/disclosure/policy/III.html>; <http://wbln0018.worldbank.org/Institutional/Manuals/OpManual.nsf/OPolw/CA2D01A4D1BDF58085256B19008197F6?OpenDocument>) July 2 2005.
2. PROJEKT BUDOWLANY pn. „WWW Widawa – przebudowa systemów zabezpieczenia przed powodzią, gm. Czernica, Długoleka, Wisznia Mała i Wrocław”.
3. Handbook for Preparing a Resettlement Action Plan, INTERNATIONAL FINANCE CORPORATION A Member of the World Bank Group, 2001.
4. GUIDELINES FOR THE PREPARATION OF A Resettlement Action Plan, MINISTRY OF LANDS June 2003.